

**РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО
РЕГИОНАЛНА ЗДРАВНА ИНСПЕКЦИЯ
ГР.СТАРА ЗАГОРА**

6000, ул."Стефан Караджа"№10

Директор: 042/631009, Гл.секретар тел: 042/622732
Факс: 042/602356

О Т Ч Е Т

ЗА ДЕЙНОСТТА НА РЕГИОНАЛНА ЗДРАВНА ИНСПЕКЦИЯ - СТАРА ЗАГОРА

**2016 г.
гр. Стара Загора**

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Обслужвана територия. Общи демографски показатели.	стр. 3
2. Структура на РЗИ – Стара Загора	стр. 4
3. Стратегически цели	стр. 5
4. Основни насоки в дейността на РЗИ – Стара Загора	стр. 6
5. Щатна и кадрова осигуреност	стр. 7
6. Квалификация на кадрите	стр. 8
7. Организация на дейността	стр. 10
8. Информационна система	стр. 15
9. Сигнали	стр. 15
10. Финансови резултати на РЗИ – Стара Загора	стр. 17
11. Дейност на Дирекция „Медицински дейности”	стр. 18
12. Дейност на Дирекция „Надзор на заразните болести”	стр. 26
13. Дейност на Дирекция „Обществено здраве”	стр. 35
14. Дейност на Дирекция „Лабораторни изследвания”	стр. 62

ОБСЛУЖВАНА ТЕРИТОРИЯ, ОБЩИ ДЕМОГРАФСКИ ПОКАЗАТЕЛИ

Регионална здравна инспекция - Стара Загора извършва своята дейност на територията на област Стара Загора.

Област Стара Загора е разположена в Централна Южна България на площ от 5 151.1 км², което представлява 4.64% от територията на страната. Териториално-селищната основа на областта включва 206 населени места, от които 10 града и 196 села. В състава на областта са структурирани 11 общини (Стара Загора, Опан, Казанлък, Мъглиж, Павел баня, Чирпан, Братя Даскалови, Раднево, Гълъбово, Гурково и Николаево), със специфични икономически, екологични и здравно-демографски характеристики.

Област Стара Загора е динамично развиваща се област, чиято политика е насочена към постигане на ефективна и конкурентоспособна икономика и висок жизнен стандарт за населението на областта като цяло, както и на населените места поотделно. По основните параметри, с които се характеризират областите в страната: площ, население, осигуреност с природни ресурси, икономически потенциал, инфраструктурна изграденост и др., Старозагорска област попада в групата на първите пет области в страната, които са с относително най-добри възможности за бъдещо развитие. По брой население областта се нарежда на пето място в страната. В областта има и високо развита и многообразна структура на здравни и лечебни заведения.

Към 31.12.2015 г. населението на областта е 323 685 души. В градовете живеят 232 131 – 71,7 % (при 73.1% за страната), а в селата 91 554 души – 28,3% (при 26,9% за страната). В състава на населението по пол, числеността и относителният дял на мъжете е по-малък от този на жените – 48,6% мъже и 51,4% жени (при 48,6% мъже и 51,4% жени за страната).

Процесът на “демографско остаряване” на населението продължава, като относителният дял на хората над 65 годишна възраст е 21,4%, при 20,4% за страната. Остаряването на населението е по-силно изразено в селата отколкото в градовете. Относителният дял на възрастното население над 65 годишна възраст в селата е по-голям, в сравнение с градовете (27,6 % в селата и 16,8% в градовете). В същото време, делът на младото население (0-17 години) е почти еднакъв в градовете-17,3% и селата – 17,1%. Неблагоприятните демографски изменения се дължат на намалената раждаемост, високата обща смъртност и отрицателен естествен прираст.

През 2015 г. в областта са живородени 3083 деца (9,5‰). Раждаемостта в градовете и селата е съизмерима – в градовете са родени 2 236 деца (9,6‰), а в селата 847 (9,3‰). На 1000 жени във фертилна възраст се падат по 45,8 раждания (при 42,3 раждания за страната).

През 2015 г. са починали 5 312 жители на областта (16,4‰); 51,7% от тях са мъже, а 48,3% жени. В градовете общата смъртност е 13,4‰, а в селата – 23,9‰. С най-висока обща смъртност са общините Опан (38,5‰), Братя Даскалови (28,6‰). Това се дължи основно на високия % на населението над 65 години и социално-икономическите фактори в тези общини.

Основна причина за умираанията са болестите на органите на кръвообращението – 3 745 (1157,0%000); новообразуванията - 794 (245,3%000); болестите на храносмилателната система – 198 (61,2%000), болестите на дихателната система - 174 (53,8%000) и външните причини – 131 (40,5%000). На тези пет класа се дължи над 94% от смъртността през 2015 г. Същата зависимост се наблюдава и през предходните години.

През 2015 г. естественият прираст за областта е с отрицателна стойност - минус 6,9 на хиляда души. Най-неблагоприятни стойности на показателя се отчитат в общините Опан (-21,1‰), Братя Даскалови (-19,2‰). В общини Гурково и Николаево се наблюдава положителен естествен прираст – съответно 1,8‰ и 0,7‰.

РЕГИОНАЛНА ЗДРАВНА ИНСПЕКЦИЯ - СТАРА ЗАГОРА

През 2015 г. в областта са починали 26 деца до 1-годишна възраст. Детската смъртност е 8,4‰, при 6,6‰ средно за страната. Смъртността на децата живеещи в градовете (6,7‰) е по-ниска от живеещите на село (13,0‰). Най-високи стойности на показателя се отчитат в община Николаево – 52,6‰, община Гурково и Братя Даскалови – по 25,3 ‰ и община Павел баня – 21,9‰.

Причините за високата детска смъртност са преди всичко социо-културни - голям процент високорисково население в някои общини на областта, усложнената социално-икономическа и екологична обстановка, заболяемостта и здравните грижи, които явно не са достатъчни спрямо факторите на средата.

Основни причини за умиранията на деца под 1 годишна възраст през 2015г. са:

1. Състояния, възникващи в перинаталния период (респираторен дистрес синдром, асфиксия, усложнения поради висока степен на недоносеност) 42,3%
2. Вродени аномалии - 19,2%
3. Болести на дихателната система 19,2%

58% от починалите под 1 г. възраст са починали на възраст до 28 дни.

Водещи причини в смъртността на децата над 1 годишна възраст са злополуките (травми и отравания) и болестите на дихателната система - по 33% за всеки от тези класове.

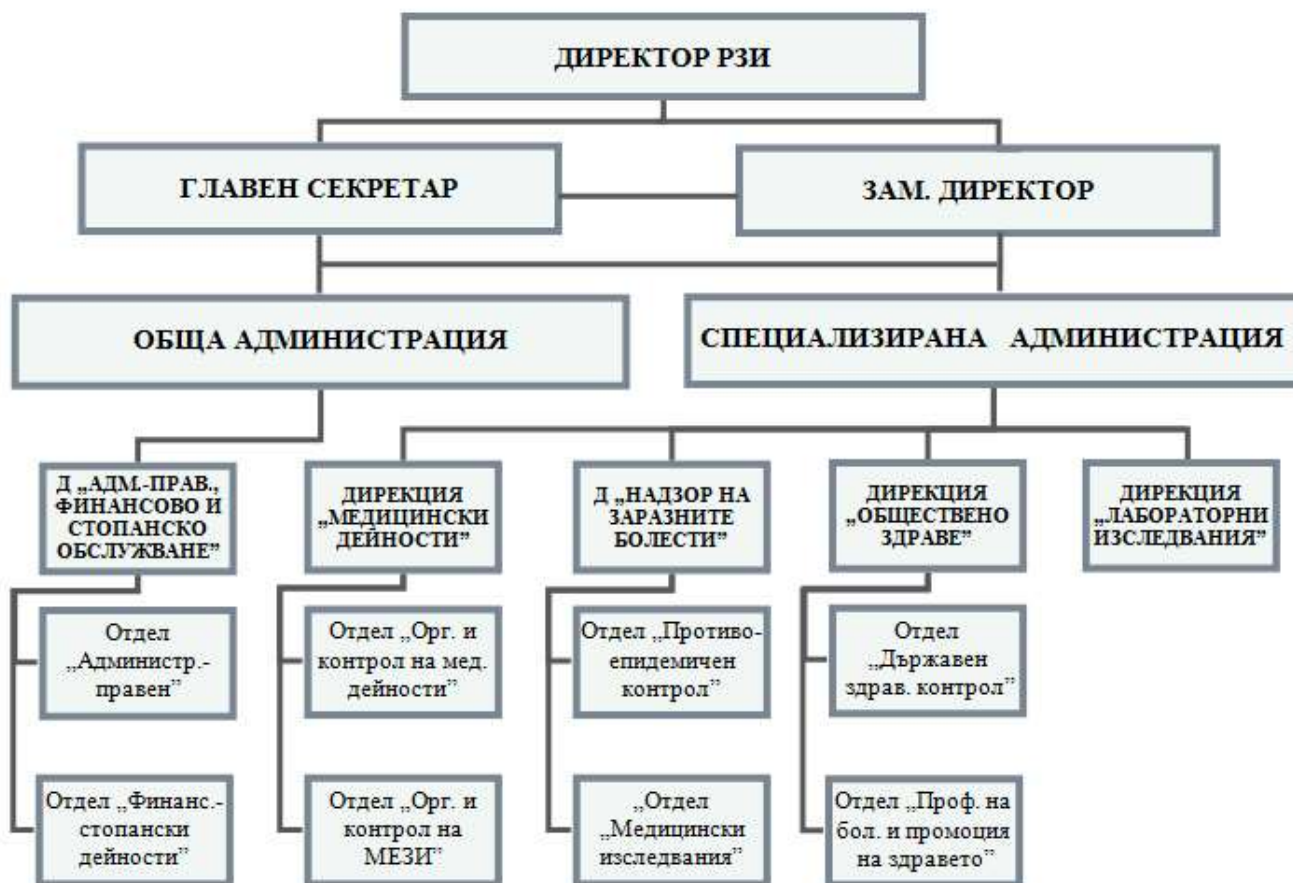
СТРУКТУРА НА РЗИ-СТАРА ЗАГОРА

Във връзка с изпълнението на разпоредбите на Устройствения правилник на регионалните здравни инспекции /изм. ДВ. бр. 89/11.11.2016 г. общата численост на персонала на РЗИ – Стара Загора е намалена с една щатна бройка по трудови правоотношения в дирекция «Надзор на заразните болести» считано от 14.11.2016 г.

Организацията на администрацията на РЗИ - Стара Загора на базата на съгласуваната от Министъра на здравеопазването и утвърдена от Директора на РЗИ структура включва:

- Обща администрация - Дирекция "Административно-правно, финансово и стопанско обслужване" с два отдела: отдел „Административно-правен” и отдел „Финансово-стопански дейности”.
- Специализирана администрация, организирана в 4 дирекции и 6 отдела, както следва:
 - Дирекция "Медицински дейности" с два отдела: отдел „Организация и контрол на медицинските дейности” и отдел „ Организация и контрол на медицинската експертиза и здравна информация”
 - Дирекция "Обществено здраве" с два отдела: отдел „Държавен здравен контрол” и отдел „Профилактика на болестите и промоция на здравето”
 - Дирекция "Надзор на заразните болести" с два отдела: отдел „Противоепидемичен контрол” и отдел „Медицински изследвания”
 - Дирекция "Лабораторни изследвания"

Те осъществяват своята дейност комплексно и на функционален принцип съобразно характера на всяка конкретна задача. Голяма част от дейностите изискват и налагат участието и взаимодействието на служители съвместно от различните дирекции. В зависимост от всеки конкретен случай, функционалните екипи и обхвата на задачите, както сроковете за отчитането им и отговорностите, се определят с вътрешен разпоредителен акт.

СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ

През 2016 г. РЗИ – Стара Загора си постави следните **СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ**:

1. Организиране и ефективно осъществяване на държавната здравна политика на територията на област Стара Загора.
2. Превръщане на профилактиката в задължителен елемент на всички нива.
3. Повишаване ефективността на държавния здравен контрол и достигане високо ниво на съответствие с националните и европейските изисквания на обектите с обществено предназначение, продуктите, стоките и дейностите със значение за здравето на човека и факторите на жизнената среда.
4. Подобряване здравето на населението и повишаване качеството на живот чрез намаляване на преждевременната смъртност, заболяемостта и последствията за здравето от основните хронични незаразни болести, свързани с рисковите фактори – тютюнопушене, злоупотреба с алкохол, нездравословен модел на хранене и ниска физическа активност.
5. Ограничаване заболяемостта и смъртността от инфекциозни заболявания чрез усъвършенстване и подобряване ефективността на епидемиологичния надзор, профилактиката и контрола на заразните болести.
6. Повишаване качеството на медицинското обслужване на населението.

ОСНОВНИ НАСОКИ В ДЕЙНОСТТА НА РЗИ - СТАРА ЗАГОРА

Основните дейности на РЗИ - Стара Загора през 2016 г. бяха насочени към:

1. Провеждане на ефективен здравен контрол по прилагане на законодателството на ЕС и на националното законодателство за обекти с обществено предназначение, за продукти, стоки и дейности със значение за здравето на човека и за фактори на жизнената среда, надзора на заразните болести и опазване на общественото здраве.
2. Извършване на независима, компетентна и прозрачна инспекционна дейност при спазване на утвърдени стандартни оперативни процедури, ръководства или указания.
3. Провеждане на системен, в съответствие със законодателството и препоръките на ЕС, мониторинг и оценка на факторите на жизнената среда, с оглед предотвратяване на възможните рискове за здравето на населението.
4. Провеждане на лабораторни изследвания при спазване на процедурите, съгласно получената акредитация по БДС ISO 17 025 или БДС ISO 17 020.
5. Предоставяне на своевременна и достоверна информация на обществеността за резултатите от провеждания държавен здравен контрол.
6. Провеждане на систематичен контрол върху регистрацията на лечебните заведения.
7. Планиране, организиране, ръководство и контрол на медицинската експертиза.
8. Продължаване на дейностите по приети национални програми и политики за ограничаване на заболяемостта и смъртността от социално значими заболявания, свързани с поведенческите фактори на риска (тютюнопушене, нездравословно хранене, злоупотреба с алкохол, ниска двигателна активност и др.) и факторите на риска в околната среда.
9. Анализиране на регионално ниво на демографските показатели и здравето състояние на населението и търсене на зависимост между тях и факторите на жизнената среда и начина на живот с оглед разработване на регионални профилактични програми.
10. Разширяване на инициативите за промоция на здраве, повишаване на информираността на населението за основните предпоставки за здравословен начин на живот.
11. Изпълнение на дейности по национални програми и проекти за ограничаване влиянието върху здравето на поведенческите рискови фактори и факторите на жизнената среда.
12. Провеждане на активен епидемиологичен надзор над заразните заболявания, ефективен контрол на протиепидемичния режим в лечебните заведения и контрол върху качеството и ефективността на дейностите по дезинфекция и стерилизация. Провеждане на активен епидемиологичен надзор над СПИН, туберкулозата и сексуално предавани инфекции (СПИ). Активно участие в съществуващите специализирани информационни мрежи за заразните заболявания в Европейския съюз и СЗО.

РЕГИОНАЛНА ЗДРАВНА ИНСПЕКЦИЯ - СТАРА ЗАГОРА

13. Постигане на висок обхват при изпълнение на Имунизационния календар на Република България, засилване на вискателността от страна на РЗИ по отношение на планирането и отчитането на извършените имунизации, реда и начините на тяхното провеждане. Осигуряване на надеждно функционираща „хладилна верига”.

14. Осъществяване на ефективна координация на РЗИ с местните и регионални здравни структури, националните центрове по общественото здраве, неправителствени организации и МЗ при изпълнение на дейностите по превенция и контрол на СПИН, туберкулоза и СПИ.

15. Провеждане на системни дейности за подготовка и повишаване на квалификацията на кадрите от РЗИ.

16. Подобряване ефективността на действащите на регионално ниво съвети по определени здравни проблеми.

17. Осъществяване на ефективна координация на РЗИ с другите регионални структури на държавната власт при изпълнение на дейностите по държавния здравен контрол, надзора на заразните болести и по профилактика на болестите и промоция на здраве.

18. Анализиране на потребностите от човешки ресурси в областта на здравеопазването, планиране и координиране дейностите по провеждане на следдипломно обучение в системата на здравеопазването.

19. Повишаване информираността на населението.

ЩАТНА И КАДРОВА ОСИГУРЕНОСТ

Общата численост на персонала на РЗИ - Стара Загора към 31.12.2016 г. е 112 щатни бройки, от които 81 (72.32%) по служебно правоотношение и 31 (27.68%) по трудово правоотношение.

Щатната кадрова осигуреност е 3.46 на 10000 души обслужвано население.

Ръководните длъжности са 16 (14.28%), експертните длъжности с *аналитични и контролни* функции – 67 (59.82%), експертните длъжности със *спомагателни* функции - 23 (20.54%) и *технически* длъжности - 6 (5.36%).

Към 31.12.2016 г. *незаетите щатни бройки* са 12, което представлява 10.71% от общата численост на персонала.

От общо заети **100 длъжности 72** служители са по служебно правоотношение и **28** служители по трудово правоотношение.

Структура на заетите служители по образователна степен: магистър – **42** бр./42%/, бакалавър – **1** бр./1%/, професионален бакалавър – **31** бр./31%/, средно образование – **26** бр./26%/.

От **22** заети длъжности магистри по медицина, **13** са със специалност /59%/. От заетите длъжности с висше образование (магистър) четирима служители са с повече от една магистратура, като придобитите магистратури са по управление на здравеопазването и публичната администрация.

През 2016 г. 17 служители са повишени в ранг.

Служители, притежаващи ранг по-висок от минимално изискуемия за заемане на длъжността съгласно КДА – 63 бр.

Със заповед на Директора на РЗИ е определен размера на платения годишен отпуск.

РЕГИОНАЛНА ЗДРАВНА ИНСПЕКЦИЯ - СТАРА ЗАГОРА

През 2016 г. служителите от РЗИ – Стара Загора са ползвали 2506 дни платен годишен отпуск и 74 дни неплатен отпуск.

Изплатени са суми за представително облекло на служителите по служебно правоотношение. Изплатени са и суми за работно облекло на служителите по трудово правоотношение.

С решение на общото събрание на работниците и служителите по трудово правоотношение са предоставени ваучери за храна.

През 2016 г. бяха организирани и проведени 8 конкурсни процедури за следните длъжности:

- Инспектор в отдел ПЕК, Д НЗБ
- Началник на отдел ДЗК, Д ОЗ
- Младши експерт в отдел ДЗК, Д ОЗ
- Инспектор в отдел ОКМЕЗИ, Д МД
- Главен експерт в отдел ФСД, Д АПФСО
- Старши експерт в отдел АП, Д АПФСО
- Старши експерт в отдел ПБПЗ, Д ОЗ
- Старши експерт в отдел ОКМД, Д МД

Конкурсните процедури приключиха без обжалване.

В РЗИ – Стара Загора продължава да действа ЕИСУЧРДА.

За успешно реализиране на проекта са определени служители, които ще поддържат информацията в ИИСДА. Служители от дирекцията участваха в обучение по проект и ЕИСУЧРДА. След провеждане на обученията започна реална работа с различните модули на системата.

С цел осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, регламентирани от Закона за здравословни и безопасни условия на труд РЗИ работи по договор за обслужване от СТМ.

Със заповед на Директора на РЗИ са определени видовете инструктаж. Осигурен е начален инструктаж при постъпване на работа, който се документира в Книга за инструктаж. През 2016 г. е инсталиран Специализиран софтуер за попълване на Декларация по чл. 15 от ЗЗБУТ. Декларацията се попълва и изпраща в ИА „Главна инспекция по труда”.

Организиран са и са проведени профилактични прегледи.

Създадена е комисия по трудоустрояване. В РЗИ – Стара Загора са определени пет места за трудоустроени.

КВАЛИФИКАЦИЯ НА КАДРИТЕ

Квалификацията на кадрите в РЗИ-Стара Загора е приоритет в управленската политика на инспекцията и се осъществява в съответствие с изготвен годишен план.

Прилагат се Вътрешни правила за условията и реда за обучение и следдипломна квалификация на служителите.

През 2016 година, с цел повишаване знанията на служителите във всяка дирекция е изготвена Програма за вътрешно обучение, която е утвърдена от Главния секретар.

Цели на обучението: Създаване на административен капацитет за пълноценно изпълнение на задълженията ни и изграждане на компетентни и мотивирани служители.

Планираните теми на обучения са изпълнени. За всяко проведено обучение е изготвен протокол. В обученията са участвали всички служители от съответните дирекции.

Вътрешни обучителни мероприятия по дирекции:

В Дирекция „Надзор на заразните болести” са проведени обучения на следните теми: Вирусът ЗИКА, Обсъждане на случаи на Легионелоза, Змиите в България. Кой са отровните змии и как да реагираме при ухапване, Клиника и епидемиология на Лептоспироза

и Листерия, Клиника и епидемиология на трансмисивните инфекции (Лаймска борелиоза и Марсилска треска) и инфекции с множествен механизъм на предаване (Ку-треска), Клиника и епидемиология на ХТБС, Туларемия – клиника и епидемиология, Изследване на СПИ, Обсъждане на данните от 16 конгрес на БАМ, Запознаване с указания за съхранение и транспортиране на проби за грип, рубеола, паротит, морбили, ентеровируси и др., ООБИ – причинители и лабораторна диагностика.

В Дирекция „Обществено здраве“ са проведени вътрешни обучения на следните теми:

Отдел «Държавен здравен контрол»: Усъвършенстване на контрола на електромагнитната експозиция чрез осигуряване на ел.базирана информация и въздействието на ЕМП на почувствителните лица при въвеждането на нови технологии; Актуални процедури и практики при прилагането на изискванията на БДС EN ISO IEC 17020-2 модул; Изменения на закона за ЗУТ, инвестиционно проектиране и строителство; Качество и контрол на питейните води; Обучение за работа с PASFF, RAPEX, ICSMS; Лични здравни книжки – нормативни изисквания; Социални домове за възрастни хора; СОП – фризьорски салони; Харта на клиента; Наредба РД-02-20-3/2016 г.

Отдел „Профилактика на болестите и промоция на здравето“: „Европейска инициатива за растежа в детската възраст“; „Екипната работа е ключът към успеха“; „Силанизация на зъбите“; „Анализ на здравословното състояние на деца и ученици от област Стара Загора“; „Вредното влияние на шума върху човека“; „Знания и нагласи в ученическа възраст по въпросите за ХИВ и СПИН“.

В Дирекция „Лабораторни изследвания“ са проведени **обучителни** мероприятия по следните теми: Запознаване с актуализирани и променени документи от СУ на ЛИК във връзка с надзора през м.април 2016г. Резултати от проведен преглед от ръководството. Доклад и анализ на взетите решения. Вирусът зика – какво е известно и какво не? Доклад и анализ на резултати от проведен междулабораторен контрол на проби храни за физико-химичен и микробиологичен анализ. Обсъждане на резултати от проведен вътрешен одит. Екипна ефективност. Управление и развитие на екипи. Периодичен инструктаж на служителите по безопасност и здраве при работа. Разглеждане на теми от участие във външни обучения. Управление на знанието. Начини за учене на работното място. Запознаване с нови и отпаднали методи за изпитване. Обсъждане на необходимостта от закупуване на нови стандарти и апаратура. Индикатори на корупционен риск. Оценка, превенция и контрол.

Външните форми за квалификация на кадрите в РЗИ – Стара Загора включват:

Участия в национални форуми и форуми на областно ниво:

Противоепидемични мерки в случай на биотерористична атака и разпространение на опасни заразни заболявания, гр. Пловдив, април, 2016 г.

IV-ти Национален симпозиум "Екзотични инфекциозни и паразитни болести, ХИВ/СПИН и коинфекции", гр. Пловдив, май, 2016 г.

XIV Конгрес на БАМ, гр. София, май 2016 г.

Международна кръгла маса на тема „Европейски ден на спорта в училище“ – как да се справим с обездвижването на младите“ гр. София, юни, 2016 г.

Международна конференция по зоология и зоонози, гр. Хисаря, септември, 2016 г.

II-ри национален конгрес по превантивна медицина, гр. Стара Загора, ноември, 2016 г.

БУЛНОЗО, гр. София, ноември, 2016 г.

Кръгла маса на тема „Младежко предприемачество за справяне със социални предизвикателства“, организирана от фондация „Кауза“, София, проведена в гр. Стара Загора, април, 2016 г.

Двудневен семинар на тема „Съвременни помагачи технологии за комуникация чрез поглед”, гр. Стара Загора, ноември 2016 г.

Семинар по повод Деня на психичното здраве, гр. Стара Загора, ноември, 2016 г.

Участия в обучения:

Обучение по процедури за събиране на данни по проект на СЗО „Европейска инициатива на СЗО за наблюдение на затлъстяването при децата – 2016”.

Обучение за провеждане на проучване с цел оценка приема на натрий чрез определяне на екскрецията за натрий в урина.

Обучение по ИПА – „Предизвикателството да управляваш”, гр. Баня, юни, 2016 г.

„Усъвършенстване на контрола на ЕМ експозиция чрез осигуряване на електронна уеб-базирана информация за националната и местната администрация”, НЦОЗА, гр. София

”Стратегия, методи и уреди за пробовземане при измерване на професионалната прахова експозиция”, НЦОЗА, гр. София

”Стратегия, методи и уреди за вземане на проби при измерване на професионалната експозиция на токсични химични съединения. Линеен колориметричен метод” НЦОЗА, гр. София

Семинар на тема „Превенция от грешки в дейността на ЛЗ“

Семинар на тема „Аутистично поведение“

Обучение за он-лайн регистрация на суициди

Обучение за безопасни условия на труд

ОРГАНИЗАЦИЯ НА ДЕЙНОСТТА

Вътрешната организация на дейността на РЗИ се осъществява, съгласно Закона за здравето, Устройствения правилник на РЗИ и утвърдените вътрешни актове, разработени на база действаща нормативна база и собствен административен опит.

Финансовото управление и контрол е цялостен процес, интегриран в дейността на РЗИ - Стара Загора и осъществяван от ръководството и всички служители.

За неговото осъществяване е въведена Система за финансово управление и контрол (СФУК), включваща политики и процедури, въведени и адаптирани към дейността на РЗИ - Стара Загора.

На основание чл. 9, ал.1 и чл. 13, ал.3, т. 5 от Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор, със заповед на Директора на РЗИ е определено длъжностно лице по изпълнение на задълженията по предварителен контрол за законосъобразност.

През 2016 г. са извършени 26 проверки по прилагане на СФУК, както следва:
Проверка за налични средства в касата на РЗИ.

Проверка за съответствие между отчетените в касата на РЗИ приходи и трансферирани към МЗ.

Проверка по организацията на работа в касата.

Проверка за съответствие между касови приходи и внесени такива в транзитна сметка на РЗИ.

Проверка за съответствие на складови наличности и счетоводни наличности.

Процедура за командироване на служителите на РЗИ;

Проверка за неизпълнени предложения.

Проверка по процедура за доставка на ин витро диагностични материали

Проверка по регистър на ЛЗ за извън болнична помощ.

Проверка за извършени изследвания по договори в Дирекция ЛИ

Проверка по процедура за определяне на лични предпазни средства и предоставяне на представително облекло на служителите от РЗИ.

Процедура за съответствие между постъпили приходи от лабораторни изследвания и документираните в лабораторните журналы на дирекция ЛИ, Микробиологична, Паразитологична, Вирусологична лаборатории;

Проверка за документиране движението на паричните суми в касата на РЗИ;

Проверка за спазване процедурата за отчитане и предварителен контрол на разхода за бензин Изготвен е доклад за състоянието на СФУК и е попълнен Въпросник за състоянието на СФУК през 2016 г. и е изпратен в срок в МЗ.

През 2016 бяха актуализирани всички вътрешни правила и процедури по СФУК, както и бяха въведени нови такива.

Регламентирани са поведението и изискванията към служителите при възникване на конфликт на интереси в съответствие с Вътрешни правила за прилагане на Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси; изпълняват се процедурите по Вътрешни правила за прилагане на антикорупционни процедури и методики за оценка на корупционния риск. Няма установени конфликт на интереси и не са постъпвали сигнали за наличие на корупционни практики.

Утвърден е План за управление на риска за 2016 г. Предаден е годишния доклад за предприетите действия по управлението на риска в Регионална здравна инспекция – гр. Стара Загора през 2016г., утвърдени са Стратегия за управление на риска 2015-2018г. и Указания за управление на риска.

През 2016 г. Регионална здравна инспекция – Стара Загора осъществяваше дейността си по **годишен план**, разчетен по тримесечия и разработен на базата на дадените от Министерство на здравеопазването указания за дейността на РЗИ през 2016 г.

В РЗИ - Стара Загора функционира **Директорски съвет** в състав: директор, заместник-директор, главен секретар, директори на дирекции, началници на отдели „Административно-правен” и „Финансово-стопански дейности”. Заседанията му се провеждат в съответствие с годишен план, приет на първото му заседание. На всяко заседание присъстват представители на синдикалните организации в инспекцията.

През 2016 г. са проведени **8 заседания на Директорски съвет** при РЗИ – Стара Загора (при план б), на които са приети годишните отчети за дейността на дирекциите и инспекцията през 2015 г., финансов отчет на РЗИ за 2015 г., годишният отчет за работата на директорски съвет през 2015 г. и годишен план за работата му през 2016 г., годишните планове на дирекциите и инспекцията за дейността през 2016 г.; приети са тримесечни, шестмесечни и деветмесечни отчети на дейността на дирекциите през 2016 г., отчети на собствените приходи и разходи на инспекцията за тримесечие, шестмесечие и деветмесечие на 2016 г.; представена е бюджетната сметка на РЗИ – Стара Загора за 2016 г. по параграфи; извършван е анализ на постъпилите сигнали в РЗИ, съставени актове за административни нарушения, издадени наказателни постановления за налагане на глоби, дейности по национални профилактични програми за тримесечие, шестмесечие и деветмесечие на 2016 г.; обсъдени са допълнителните възнаграждения за постигнати резултати от служителите на РЗИ – Стара Загора за IV-то тримесечие на 2015 г. и III – то тримесечие на 2016 г., както и е взето решение за разпределение на допълнителни средства за персонал, предоставени от МЗ с писмо входящ номер в РЗИ – Стара Загора ВП – 1303/21.10.2016 г. като допълнителни възнаграждения за постигнати резултати от служителите на РЗИ – Стара Загора за III – то тримесечие на 2016 г., съгласно Наредба за заплатите на служителите в държавната администрация и Вътрешни правила за работна заплата в РЗИ – Стара Загора. На заседание на Директорски съвет е прието Изменение и допълнение на Вътрешните правила за работна заплата в РЗИ – Стара Загора в раздела за увеличение на Индивидуалната работна заплата. На заседания на директорски съвет на 03.02.2016 г. и 11.07.2016 г. са поставени задачи за изготвяне на анализ на изпълнението на задачите, поставени на Директорски съвет съответно

през 2015 г. и 2016 г., което е изпълнено. За всяко от заседанията на Директорски съвет при РЗИ – Стара Загора има изготвен протокол.

Ежеседмично се провеждаха **работни съвещания** с директорите на дирекции и началниците на отдели, на които се докладва за изпълнените задачи и възникнали трудности през изтеклата седмица; обсъжда се получена информация, текущо резюлирана до съответния ресорен директор на дирекция през предходната седмица, набелязват се необходимите мерки и срокове за изпълнението на свързаните с тази информация задачи; набелязват се и се координират предстоящите за изпълнение задачи между дирекциите в инспекцията.

Поставените задачи се свеждат до знанието на служителите чрез провеждане на последващи съвещания в дирекциите/отделите.

Утвърдена форма на добра работа в инспекцията са както взаимодействието между дирекциите, така и с други държавни и обществени органи и организации – ОДБХ, РИОСВ, РУО, РД СП, Областна дирекция „Земеделие”, ОИТ, Областна дирекция на МВР, РЗОК, ВиК, НАП, Комисия за защита на потребителите, БЧК, неправителствени организации и други.

Традиционно добри са взаимоотношенията с областната и общинските администрации.

Директорът на РЗИ – Стара Загора, Главният секретар и експерти от Инспекцията участват в следните междуведомствени комисии:

Към Областен управител – Стара Загора:

1. Областен съвет по сигурността – Стара Загора
2. Щаб на Областния управител за координация на спасителните и неотложни аварийно-възстановителни работи
3. Областен съвет за сътрудничество по етническите и интеграционни въпроси. Работна група за разработване на Областна стратегия и Общински планове за действие в изпълнение на целите на Национална стратегия на Р България за интегриране на ромите 2012 – 2020 г.
4. Координационен съвет за изпълнение на Областната стратегия за развитие на социалните услуги в Област Стара Загора (2011 – 2016 г.).
5. Областен съвет по условия на труд.
6. Областна комисия по безопасност на движението по пътищата на област Стара Загора.
7. Областна епизоотична комисия
8. Областен обществен съвет за противодействие на корупцията

Към Община Стара Загора и другите общини в областта:

1. Щаб на кмета при БАК – община Стара Загора
2. Общински съвет по наркотични вещества
3. Местен обществен комитет (МОК) по ХИВ и СПИ - общини Стара Загора и Раднево

На основание чл. 116 от Закона за здравето за осъществяване на медицинското осигуряване при бедствия, аварии и катастрофи, към Директора на РЗИ със Заповед № РД-01-69/08.03.2016 г. е създаден **Съвет за медицинско осигуряване при бедствия, аварии и катастрофи**. Членове на съвета са директорите на общинските МБАЛ, УМБАЛ и ЦСМП, както и представители на общини. Проведено е едно **заседание на съвета** на тема „Повишаване на сигурността на здравните и лечебните заведения в областта за безопасно функциониране на здравната мрежа при възникване на кризисна ситуация”.

Административното обслужване в РЗИ – Стара Загора се осъществява при спазване на принципите, установени в Административно процесуалния кодекс, Наредбата за административно обслужване и утвърдени и въведени Вътрешни правила за административното обслужване и Инstrukция за документооборота на РЗИ.

С цел облекчаване и оптимизиране на предоставените от РЗИ услуги дейността се организира по начин, с който осигуряваме обслужване на потребителите на едно място, лесно за намиране и достъп. Заявления за извършване на административни услуги се подават в звеното за административно обслужване, където се проверява пълнотата на документацията за всяка услуга по предварително изготвен контролен списък. В звеното за административно обслужване потребителите получават пълна информация за административните услуги на достъпен и разбираем език, както и за хода на работата по преписката. Служителите на звеното отговарят на запитвания от общ характер или насочват въпросите по компетентност до звената в инспекцията.

Информацията на указателните табели в сградата е представена както на български, така и на английски език.

Информация за административните услуги, административното звено, обслужващо издаването на индивидуалния административен акт, адрес и телефони за връзка, таксите е поставена на видно място.

През 2016 г. подаване на заявление и необходимите документи може да се осъществи и по електронен път. Във връзка с това бяха изготвени Указания и процедури, които са публикувани в сайта на РЗИ. Внедрени са 16 електронни административни услуги.

В Звеното за административно обслужване своевременно се приема, регистрира, разпределя и насочва входящата служебна кореспонденция, извежда и изпраща по предназначение изходящата кореспонденция, съгласно утвърдената инструкция за документооборота в РЗИ.

Регистрирането на документите се осъществява с програма „Деловодство 9“. Създадени са нови сигнатури, с цел обхващане на всички документи в администрацията.

През 2016 г. в програмата са въведени:

- Входящи документи: 16434 бр
- Изходящи документи: 1106 бр
- Междинно изпратени писма за периода – 2954 бр
- Междинно получени писма за периода – 1135 бр
- Вътрешни писма за периода – 2244 бр или общо са обработени 23873 броя документи

Непрекъснатото работно време на звеното за административно обслужване удовлетворява нуждите на потребителите. Установен е различен ред за ползване на почивките от служителите в него. В случаите, когато в служебните помещения има потребители на услуги в края на обявеното работно време, работата на Звеното за административно обслужване продължава до приключване на тяхното обслужване.

В РЗИ функционира електронен достъп на служителите до административните звена от бек-офиса, с цел ограничаване на достъпа на потребителите на административни услуги до административните звена, обслужващи издаването на административните актове.

На видно място са поставени пощенски кутии за подаване на „Писмени сигнали и предложения“, „Сигнали за корупция“ и „Анкетни карти за изследване на удовлетвореността на потребителя на административни услуги.

Кутиите за подаване на писмени сигнали и предложения се обслужват в съответствие с Вътрешни правила за приемане и отчитане на сигнали за корупция и сигнали по въпроси от компетентността на РЗИ, както и предложения, подадени от граждани и юридически лица. Комисия, определена със заповед на директора, отваря кутията за сигнали ежеседмично, като се изпълняват антикорупционните процедури. Внедрени са Вътрешни правила за прилагане на антикорупционни процедури и методика за оценка на корупционния риск. Не са постъпвали сигнали за наличие на корупционни практики.

Дейността за състоянието на администрацията и административното обслужване беше отчетена в Администрацията на Министерски съвет чрез попълване на данни в

Информационната система за попълване на отчетните доклади за състоянието на администрациите и в Системата за самооценка на административното обслужване в нормативно определените срокове.

Регламентирани са поведението и изискванията към служителите при възникване на конфликт на интереси в съответствие с Вътрешни правила за прилагане на Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси. Няма установен конфликт на интереси.

Главният секретар на РЗИ Стара Загора участва в Областния обществен съвет за противодействие на корупцията към Областния управител. През 2016г. е проведено едно заседание на съвета.

В РЗИ са утвърдени и въведени **Вътрешни правила за предоставяне право за достъп до обществена информация**. През 2016 година в РЗИ – Стара Загора са постъпили общо 25 заявления за достъп до обществена информация. На 20 от тях е издадено решение за предоставяне на пълен достъп до информацията и е предоставен такъв, по 2 заявления РЗИ – Стара Загора не разполага с исканата информация, на едно е издадено решение за отказ, тъй като същата искана информация е предоставена в предшестваш шестмесечен период, и две са оттеглени.

Създадените регистри за заповеди, договори и обществени поръчки се поддържат актуални.

През 2016 г. е проведена обществена поръчка по чл. 20, ал. 3 от ЗОП с предмет: „Избор на доставчик на нетна активна електрическа енергия и координатор на балансираща група за нуждите на РЗИ – Стара Загора”. Има избран кандидат за доставка на услугата.

Публикувани бяха и публични покани по реда на чл. 20, ал. 4 от ЗОП с цел осигуряване на публичност и конкурентност при избора на изпълнители за следните услуги:

1. Абонаментно комплексно почистване на сградата на РЗИ – Стара Загора
2. Извършване на пощенски и куриерски услуги на територията на РБ
3. Сервизно обслужване на пожарогасителна техника
4. Осигуряване на охрана със сигнално – охранителна техника на сградата на РЗИ
5. Периодични доставки на биопродукти, ин витро диагностикуми, биохимични тестове и хранителни среди, необходими за нуждите на отдел ”Медицински изследвания”, дирекция „Надзор на заразните болести” и дирекция „Лабораторни изследвания” за работата им през 2017 година.
6. Периодични доставки на химикали, реактиви и сертифицирани сравнителни материали за нуждите на дирекция „Лабораторни изследвания” за работата и през 2017 година.
7. Избор на лечебно заведение, което да извърши не по-малко от 500 мамографски прегледа.

Изпълнени са изискванията на Закона за обществени поръчки и са изготвени Вътрешни правила за възлагане на обществени поръчки, съгласно ЗОП, в сила от 16.04.2016г.

За осъществяване на дейностите по организирането, съхраняването и използването на документите в РЗИ е създаден учрежденски архив и постоянно действаща експертна комисия. Със заповед на Директора е определено лице, изпълняващо функциите на завеждащ учрежденския архив.

През 2016 г. е съставен един акт за унищожаване на неценни документи с изтекъл срок на съхранение.

През 2016 г. във връзка с писмо указания на МЗ бяха изготвени и връчени допълнителни споразумения към действащите в РЗИ договори за доставки и услуги.

Информационната система на РЗИ – Стара Загора отговаря на изискванията за мрежова и информационна сигурност. С утвърдени Вътрешни правила са уредени общите изисквания за мрежовата и информационна сигурност. ИТ специалистите следят за прилагането на стандартите и правилата за информационна сигурност и управление на риска в инспекцията, анализират се заплахи за сигурността и се предприемат действия за коригиране и възстановяване на нормалното ниво.

Изградената и разширена локална компютърна мрежа към момента има над 90 точки на достъп със скорост 100 MBits/sec. Всеки акаунт за даден компютър е с индивидуална парола, въведени са също и ограничения за потребителите с цел предотвратяване на инсталиране и деинсталиране на софтуер, драйвери и други компоненти, които биха предизвикали срив, нестабилност на системата или възможност за създаване на уязвимост.

Инспекцията е защитена от външен достъп до мрежата ни – чрез Router, като настройките са с парола и са направени така че да се елиминира възможността за неоторизиран достъп до нашите ресурси.

Сканират се и всички добавени към компютрите USB устройства и Flash Memory Sticks. Комбинирано с „ваксиниране” на USB Flash Memory and Disks и допълнителен безплатен софтуер – избраното решение предлага сигурност и надеждност на данните и информацията, която използва и обработва РЗИ – Стара Загора.

Извършва се архивиране на най-важните бази данни от специализирани програмни продукти, най-малко на два различни носителя (хард-диск на друг компютър и оптически носител DVD) през определен период от време – ежедневно, месечно или годишно. Направените архиви на оптични магнитни носители се съхраняват в метална каса в заключена стая. Архивираните база данни се съхраняват реципрочно и върху външно дисково устройство с голям капацитет на компютър с непрекъснат режим на работа в защитено помещение. Архивират се програмни продукти – ТРЗ, СКИПТЪР, ТЗК, РКМЕ, Деловодство.

Изграден е сайт на РЗИ Стара Загора, в който да се публикуват важни документи, регистри, информация от обществено значим порядък за дейността на институцията. Сайта се актуализира ежеседмично.

Създадени са служебни e-mail адреси за нуждите на отделните звена на РЗИ за ефективната им работа.

СИГНАЛИ

В РЗИ – Стара Загора е организирано постъпването на сигнали и жалби от физически и юридически лица по всички възможни комуникационни канали: по пощата, по електронен път, включително и чрез уеб-страницата на инспекцията, на която е създадена специална бланка за това. На уеб- страницата на инспекцията има и връзка към националната страница за подаване на сигнали за корупция. Сигнали се подават и на „горещия” телефон и на всеки телефонен номер в РЗИ, при посещение на място, чрез пощенска кутия и на телефонен секретар. В хартата на клиента, публикувана на уеб-страницата на РЗИ има включена процедура за получаване на жалби, сигнали и предложения от граждани.

В РЗИ – Стара Загора се води единен регистър на всички постъпили жалби и сигнали и се контролира навременното и адекватно предприемане на мерки в правомощията на инспекцията самостоятелно от една или няколко дирекции, съвместно с други институции, изискване на предприемане на мерки от институции, подлежащи на контрол от инспекцията или пренасочване на сигнала за решаване по компетентност.

Всеки сигнал се проучва задълбочено и професионално, когато е необходимо се обективизира с лабораторен контрол.

При постъпване на анономни сигнали и съмнение за наличие на предпоставка за риск за здравето, се разпорежда извършване на проверка, предприемане на необходимите мерки и доклад до директора на инспекцията.

За недопускане на формален, повърхностен и пристрастен отговор на сигналите, при необходимост те се възлагат за проверка на комисия от специалисти на различни отдели/дирекции.

За 2016 година в РЗИ – Стара Загора са постъпили общо 270 сигнала, от които 50 са за нарушаване забраната за тютюнопушене; 57 – във връзка с медицинско обслужване, хигиенни проблеми и лошо отношение в лечебни и здравни заведения; 73 са пренасочени за решаване по компетентност към други институции; 37 са свързани със замърсяване на жизнената среда; 23 са във връзка с проблеми в детски и учебни заведения, 10 са свързани с дейността на обекти с обществено предназначение и др. Към 31.12.2015 г. 265 сигнали са приключени и 5 са в процедура на решаване.

През 2016 г. са издадени 49 постановления за налагане на глоби на обща стойност 7 700 лв. Регистър на актовете и наказателните постановления в РЗИ се поддържа актуален.

Финансово-стопански дейности

Отдел ФСД осигурява транспортното обслужване на РЗИ, поддържане на автомобилния парк в добро техническо състояние. Осъществява контрол на изминатите километри на служебните автомобили с монтираното GPS наблюдение на 6 автомобила.

Всеки месец се осъществява контрол на изгразходваното гориво и изминатите километри на пътните книжки и се изготвя отчет. Осигурява стопанисване и съхраняване на сградния фонд и стоково-материалните ценности. Осигурява текущ ремонт на ел. уреди, ВиК инсталация.

Съгласно договор със сертифицирана фирма за техническо обслужване на асансьора три пъти в месеца се извършват функционални и профилактични проверки. Ежемесечно се проверява пожароизвестителната система. Извършен е годишен технически преглед на газова инсталация и водогрейни котли. Разработени са схеми за евакуация отговарящи на изискванията на Приложение 2 към чл.11, ал.1 от Наредба № 8121з-647.

На основание Наредба за правилата и нормите за пожарна и аварийна безопасност е организирана правилната експлоатация на техническите системи в инспекцията и поддържане в изправно състояние на противопожарната техника.

Изграденото видео-наблюдение на сградата се поддържа винаги изправно.

Извършено е замерване на заземителен контур и гръмоотводна инсталация.

Ежемесечно се анализира изпълнението на бюджета и предоставя информация за вземане на управленски решения от ръководството. Извършват се необходимите текущи ремонти.

Във връзка с Акт за унижожаване на неценни документи с изтекъл срок на съхранение е предадена хартия за унижожаване/изгаряне/ в мебелен завод Средна гора и за вторични суровини.

През 2016 г. е извършено предаване на технически обслужен и готов за осъществяване на дейността си мобилен кабинет на РЗИ-Плевен и получаване на мобилен кабинет от РЗИ-Варна.

С цел осигуряване на безопасни условия на труд се извършиха следните дейности:

- Годишен преглед на газови инсталации и газсигнализатори на котелното отделение в сградата;
- Измерване съпротивлението на защитните заземителни уредби в сградата;
- Измерване съпротивлението на мълниезащитните заземителни уредби в сградата;
- Проверка и ремонт на аварийно осветление в сградата на РЗИ;

РЕГИОНАЛНА ЗДРАВНА ИНСПЕКЦИЯ - СТАРА ЗАГОРА

- Профилактика на техника за гасене включващо прахови пожарогасители, пожарогасител СО 2 и противопожарни хидранти.

ФИНАНСОВИ РЕЗУЛТАТИ НА РЗИ – СТАРА ЗАГОРА

Реализирани приходи на РЗИ – Стара Загора през 2016 г.

Приходи от:	ПЛАН	ОТЧЕТ	% изпълнение
държавни такси	342000	186993	54.67
отдаване имущество под наем			
от наказателната дейност	28500	2300.00	8.07
вторични суровини		24.00	
РБНВ		134.00	
Застрахователни обезщетения			
Неустойки по договор			
Достъп до обществена информация			
Всичко	380500	189451	

Всички приходи са трансферирани към Министерство на здравеопазването.

Субсидията, осигурена от държавния бюджет

2015 г.	2016 г.
1450850 лв.	1473579 лв.

Средствата по бюджета на РЗИ – Стара Загора са изразходвани по направления, както следва:

Възнаграждения на служителите	828509 лв.
Обезщетения, граждански договори, представително облекло, СБКО	53321 лв.
Осигурителни вноски	233788 лв.

Размерът на средствата за материална издръжка е: 333964 лв.

От тях:	
Медикаменти	205434 лв.
Работно облекло	4838 лв.
Материали	109955 лв.
Енергия, горива, вода	76164 лв.
Външни услуги	87610 лв.
Текущ ремонт	17019 лв.
Данъци	6675 лв.
Командировки	7324 лв.
Застраховки	3750 лв.
Санкции и неустойки	86 лв.

За реализация на национална програма за профилактика на рака на маточната шийка са усвоени **1071** лв.

За реализация на Здравна стратегия за лица в неравностойно положение принадлежащи към етнически малцинства са усвоени **12736** лв.

За реализация на национална програма за превенция на хроничните незаразни болести са усвоени **4745** лв.

За реализация на национална програма за намаляване на въздействието от радон в кгради върху здравето на българското население са усвоени **700** лв.

Информацията за състоянието на активите, пасивите, приходите, разходите е представена в срок и съгласно изискванията на Министерство на здравеопазването и Министерство на финансите.

Отчетността е приведена в съответствие с програмния бюджет: планиране, разпределение и отчитане на финансовите и материални активи е отразено по четирите програми, в които са обособени дейностите.

За обработка на счетоводните данни се използват два програмни продукта: за изчисляване на работните заплати и счетоводна програма "СКИПТЪР".

ДЕЙНОСТ НА ДИРЕКЦИЯ "МЕДИЦИНСКИ ДЕЙНОСТИ"

В изпълнение на поставената през 2016 г. **СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ** „Повишаване качеството на медицинското обслужване на населението” основните дейности на Дирекция Медицински дейности бяха насочени към:

1. Провеждане на систематичен контрол върху регистрацията на лечебните заведения.
2. Провеждане на контрол върху дейността на ЛЗ за болнична и извънболнична помощ по спазване на утвърдените медицински стандарти и метрологичен контрол
3. Планиране, организиране, ръководство и контрол на медицинската експертиза.
4. Анализирание на регионално ниво на демографските показатели и здравното състояние на населението
5. Дейности по опазване на майчиното и детско здравеопазване
6. Медико-статистическа обработка на информацията от ЛЗ от областта
7. Дейности при БАК

1. Регистрация на лечебните заведения за извънболнична помощ и хосписите и лечебната дейност по чл.2 а от ЗЛЗ по контрол по извършената регистрация:

- През 2016 г. в РЗИ Стара Загора са извършени 16 регистрации на лечебни заведения за извънболнична помощ и хосписи
- 83 пререгистрации – при промяна в обстоятелствата по регистрация.
- От регистъра са заличени 31 лечебни заведения за извънболнична помощ или хосписи.
- Изготвени са 138 отчета и справки от регистъра за ЛЗИБПХ, за нуждите на други институции и лица. Води се текуща кореспонденция във връзка с регистъра – при поискване, при непълнота на представените документи и др.
- Дейностите по регистрация са извършвани в срок и съобразно действащата нормативна уредба.
- Издадени становища за недостатъчност по чл. 81 от ЗЛЗ – 384

- Контрол по извършената регистрация: През 2016 г. са извършени общо 255 проверки на дейността на ЛЗИБП, от тях 182 проверки са по регистрация, 73 по изпълнение на утвърдените медицински стандарти, 73 – контрол по спазването на нормативните изисквания на медицинската документация .

2. Дейности по издаване на удостоверения за изпълнение на изискванията на наредбата по чл. 46, ал. 3 от Закона за лечебните заведения, правилника по чл. 28а, ал. 3 от Закона за лечебните заведения и на утвърдените медицински стандарти във връзка с издаването на разрешения за извършване на лечебна дейност от лечебните заведения за болнична помощ, центровете за психично здраве, центровете за кожно-венерически заболявания, комплексните онкологични центрове, домовете за медико-социални грижи и диализните центрове:

- През 2016 г. са извършени 6 проверки в ЛЗБП, които за подали заявление за промяна в разрешението за дейност. Съставени са констативни протоколи съвместно Д “НЗБ”, издадени са Удостоверения.
- Извършени са 93 проверки на лечебни заведения за спазване изискванията на утвърдените медицински стандарти.
- Проверки по контрол по спазването на нормативните изисквания на медицинската документация – 76.

3. Уведомяване на ИА Медицински одит за случаи на нарушения на медицинските стандарти, констатиращи при изпълнение на правомощията на РЗИ:

- Извършени са проверки, за констатираните несъответствия са направени писмени препоръки до ЛЗ, като в 2 случая са констатиращи пропуски, налагащи предоставяне на преписките по компетентност на Изпълнителна агенция "Медицински одит", относно 1 констатиращи нарушения на утвърдените медицински стандарти и 1 на правата на пациента.

4. Регистрация на лицата, упражняващи неконвенционални методи за благоприятно въздействие върху индивидуалното здраве

- През 2016 г. е постъпило 1 заявления за регистрация на лица, упражняващи неконвенционални методи за благоприятно въздействие върху индивидуалното здраве. Не са постъпвали заявления за заличаване.
- Извършени са 8 проверки на лица, упражняващи неконвенционални методи за лечение.

5. Издаване на разрешения за съхранението и продажбата на лекарствени продукти от лекари, лекари по дентална медицина и фелдшери

- През 2016 г. не са издавани разрешения по съхранението и продажбата на лекарствени продукти от лекари, лекари по дентална медицина и фелдшери, получили разрешение за тази дейност, съгласно Наредба № 5/2011г.
- Една издадена заповед за прекратяване.

6. Дейности по организация и контрол на медицинската експертиза и на регионалната картотека на медицинската експертиза:

- Приети са 4 618 бр. документи за освидетелстване и преосвидетелстване на пациенти от ТЕЛК. Обработени са 3 680 бр. МЕД по издадени ЕР на ТЕЛК. Проверени, изпратени и заверени 8 634 ЕР. Преписки по обжалвани болнични листове и ЕР – 1127.
- Регионалният съвет за контрол извършва проверка по 2 % върху актовете, издадени от органите за експертиза на временната неработоспособност.

- Извършена е проверка, обработка и отговор на 53 жалби от потребители по отношение на медицинската експертиза.
- Изготвени и са издадени 73 заповеди за откриване, закриване и промяна в съставите на ЛКК в ЛЗ от областта

7. Извършване на проверки по чл. 93 от Закона за здравето по жалби и сигнали при нарушаване правата на пациентите или при спорове, свързани с медицинското обслужване:

- През 2016 г. са обработени 58 жалби от граждани, 43 от тях касаят неудовлетвореност от оказана медицинска помощ.
- Извършени са проверки, за констатираните несъответствия са направени писмени препоръки до ЛЗ, като в 2 случая са констатирани пропуски, налагащи предоставяне на преписките по компетентност на Изпълнителна агенция "Медицински одит";
- Следващите по честота са жалбите 53 бр. относно проблемите и сроковете при определяне на трайна неработоспособност от ТЕЛК и СТЕЛК.

8. Дейности по събиране и анализиране на информация, свързана с разходването на публични средства в лечебните и здравните заведения на територията на областта, и контрол по спазването на методиката за субсидиране на лечебни заведения със средства от бюджета на Министерството на здравеопазването:

- Приети, проверени, обработени и изпратени в НЦОЗА 156 отчета по Методиката за субсидиране, от тях 91 месечни и 62 тримесечни отчета.
- 138 отчета са върнати за преработване на ЛЗБП.
- Извършени са 23 проверки в ЛЗ относно обема на отчетените дейности и начина на водене на медицинската и друга документация. За проверките са съставени констативни протоколи, връчени на ЛЗ в законоустановените срокове. При констатирани нарушения са направени предписания или са предприети действия, съгласно Методиката за субсидиране.
- Изпратени в МЗ 4 доклада от извършените проверки – за всяко тримесечие.

9. Дейности по контрол на заявяването, разпределението и разхода на лекарствени продукти, заплащани със средства от бюджета на Министерството на здравеопазването за лечение на заболявания извън обхвата на задължителното здравно осигуряване

- дейности по водене на регистъра на лекарите, имащи право да предписват лекарствени продукти по Наредба № 34 /2005г. – няма подадени заявления.

10. Дейности по контрол на спазването на нормативните изисквания към медицинската документация от лечебните заведения и медицинските специалисти, събиране, обработване и предоставяне на медико-статистическа информация за дейността на лечебните и здравните заведения:

Контролът върху начина на водене на медицинската документация от ЛЗ се осъществява при всички проверки касаещи дейността на ЛЗ, включително и при проверки по жалби – 120 проверки.

11. Изготвяне на актове за установяване на нарушения и наказателни постановления по чл. 50, 51 и 53 от Закона за кръвта, кръводаряването и кръвопреливането и предоставя информация за издадените наказателни постановления на Изпълнителната агенция по лекарствата:

- През 2016 г. не са постъпвали сигнали за нарушения на чл. 50, 51 и 53 от Закона за кръвта, кръводаряването и кръвопреливането

12. Участие в изработването на областна здравна карта

Участие в изработване на проект на областна здравна карта – 2 ;

13. Дейности съвместни със звената, ангажирани със социалното подпомагане, дейности по Закона за закрила на детето и по други нормативни актове:

- Събиране, обработка и изпращане в МЗ на актуална информация за състоянието на детската смъртност на национално ниво - 12;
- В изпълнение на „Стратегията за борба с трафика на хора” изпращане на информация за случаи на новородени деца на територията на региона, припознати от лица с чуждо или двойно гражданство- 12
- Участия в заседания на "Консултативна комисия" към Дирекция "Социално подпомагане" по общини - 12
- Поддържане на актуална информация за броя на децата, ползващи детски ясли и детски кухни на територията на региона. Подаване на информация в МЗ – ежемесечно
- Участие в междуведомствени мултидисциплинарни екипи в случай на дете в риск- 3
- Справки към МЗ на извършените превенции на изоставяне на дете на ниво родилен дом съгласно Методическото ръководство за превенция на изоставянето на дете на ниво родилен дом – 44
- информация за броя на родените деца с увреждания -44
- Участие в Съвета по осиновяване към ОД „СП - 50
- Проверки по сигнали на граждани и организации (ДАЗД, ОЗД към Д СП, лечебни заведения и др.), по нарушения при спазване правата на детето – 1
- Участие в други междуведомствени комисии, съвместни проверки и др. – 1
- Контрол по дейностите по Национална програма за подобряване на майчино и детско здравеопазване - 12

14. Проучване и установяване потребностите в областта от лекари, лекари по дентална медицина, фармацевти и други медицински и немедицински специалисти с висше образование:

- През 2016 г. са извършени 1 проучвания на потребностите в областта от лекари, лекари по дентална медицина, фармацевти и други медицински и немедицински специалисти с висше образование.;
- Приети и обработени 62 заявки за участие в курсове и индивидуално обучение към МУ София.
- Текущо предоставяне на информация за СДО на сайта на РЗИ.

15. Дейности по събиране, обработване и предоставя финансово-икономическа статистическа информация за дейността и ресурсното осигуряване на лечебните и здравните заведения на територията на региона

- За периода са обработени 12 отчета за разделно отчитане на разходите;
- Справка за натуралните показатели в делегирани от държавата дейности на функция “Здравеопазване” на общините - 44 бр.
- Изготвени анализи да дейността, финансовите и икономически показатели на публичните лечебни заведения за болнична помощ

16. Събиране, обработване и предоставяне на медико-статистическа информация за дейността на лечебните и здравни заведения:

- За 2016 г. са приети и обработени 2 373 медико-статистически отчета от ЛЗ и ЗЗ

- Оперативна статистическа информация (раждания, аборти, инфаркти, инсулти, интоксикации) – 152 бр.
- информационна карта на починалите деца на територията на област Стара Загора от 0 до 18г. – ежемесечни – 12 бр.
- събиране, кодиране и изпращане на свидетелства за перинатална смърт – 17 бр.
- проверка и кодиране на съобщения за смърт – 4 629 бр.
- Справки за осъществен избор на екип/ лекар – 12 бр.
- Събиране и предоставяне на НЦОЗА на съобщения за суицидно действие 47 бр.

За нуждите на медицинската статистика се актуализира и поддържа информационна система “Демография”.

17. Внедряване и поддържане на единни информационни системи за отчетност на лечебните и здравните заведения, оказване методична помощ и осъществяване контрол при прилагането

Във връзка с писма на НЦОЗА, е създадена организация по информирането на лечебните заведения в област Стара Загора, относно преминаването към ново електронното отчитане на медико-статистическа и финансова информация. РЗИ няма контролни функции.

18. Изработен 1 здравно-демографски анализ – изготвен кратък статистически сборник “Здравеопазване 2015 г.”, включващ в анализ на дейността на лечебните заведения и ресурсното им осигуряване.

19. Дейности по контрол на обектите за търговия на едро и дребно с лекарствени продукти по реда на Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина:

- Общ брой извършени проверки в обекти за търговия на едро с лекарствени продукти – 2
- Общ брой проверки в обекти за търговия на дребно с лекарствени продукти – 356.
- проверки за издаване на оценка за откриване на аптеки, обекти за търговия на едро с лекарствени продукти – 17
- Извършени са и 3 проверки на дрогерии.
- Предоставяне информация на ОДБХ за регистрираните аптеки – 4

20. Дейности по Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите и нормативните актове по прилагането му дейности:

- Извършени проверки на търговци на едро и аптеки, притежаващи лицензия за търговия с наркотични вещества – 236 от тях:
 - Извършени проверки за издаване на протоколи на търговци на едро и аптеки, кандидатстващи за лицензия за търговия с наркотични вещества или промяна на обстоятелства – 10;
 - Проверки на обекти извършващи дейности с наркотични вещества – 226
- Изготвяне на обобщен отчет за движението на НВ – 4
- Извършени съвместни проверки с МВР и ДАНС – няма постъпило искане
- Предоставени специални рецептурни бланки/формуляри за предписване на медикаменти, съдържащи наркотични вещества **2 172** кочана, от тях 2 090 кочана зелени рецептурни бланки, 15 кочана жълти рецептурни бланки и 67 кочана специални формуляри.
- Вписвания в регистъра за специални формуляри - 32
- Участие в комисии за унищожаване на наркотични вещества и техните препарати – не са постъпили искания

21. Водене на регистър на лекарите и лекарите по дентална медицина, които предписват лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества от приложения № 2 и 3 на Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите

- Приети заявления – 685

22. Дейности по планиране, организиране и контрол на дейностите по медицинското осигуряване на населението при бедствия, аварии и катастрофи:

Разработване на военновременни планове за организацията на медицинската помощ за населението в региона и извършване дейности по отбранително-мобилизационна подготовка. Планиране привеждането на здравните и лечебни заведения на пряко подчинение в готовност за работа при БАК и организиране на оповестяването в съответствие с действащите нормативни документи.

- Планиране управлението на медицинското осигуряване при БАК.
- Комуникационно-информационно осигуряване при БАК.

Своевременно провеждане в изпълнение на Плана за отсрочване от повикване във Въоръжените сили на резервисти и техника през 2016 г.

Поддържане на взаимодействие с други институции и ведомства при необходимост.

Изготвяне на годишен план за дейността по ОМП – 2016 г Актуализиране и представяне в МЗ, Дирекция “МД ” на данните на РЗИ .Стара Загора във връзка с осъществяване на оперативност в дейностите по ОМП

Изготвяне и представяне в МЗ, Дирекция “МД” на Отчет за проведените дейности по медицинското осигуряване на населението при кризи от военен и невоенен характер.

Организиране и провеждане на контрол по съхраняване и опазване на всички видове мобилизационни запаси и мощности в структурите от здравната мрежа в района.

Организиране на работни срещи със специалистите по ОМП от структурите от здравната/лечебна мрежа:

- по окомплектоването с кадрови потенциал, леглови фонд, специализирана техника
- по отсрочването
- по актуализирането на плановете на лечебните заведения за привеждане в по-висока степен на готовност
- по готовността за отреагиране при бедствени ситуации, терористични актове и т.н.
- по съхраняване на мобилизационните запаси и техника

Задачи по управление на медицинското осигуряване

- Актуализиране на заповедта за Съвета за медицинско осигуряване на населението при БАК
- Провеждане на заседания на Съвет за медицинско осигуряване на населението при БАК
- Участие в шабни тренировки на ОУПБЗН
- Изготвяне и представяне на доклад пред Щаба за координация на спасителните и неотложни аварийно-възстановителни работи при бедствия и аварии относно готовността на здравната мрежа на територията на областта за действие при усложнени зимни условия
- Участие в заседания на Областния и общинския съвет по сигурността и при БАК
- Актуализиране на Плана на РЗИ за защита при бедствия
- Актуализиране на Плана за привеждане на РЗИ в готовност за работа във военно време в съответствие с изискванията на ЗЗКИ
- изготвяне на Отчет-заявка на контролно число за отсрочване от структурите на здравната и лечебна мрежа в областта

РЕГИОНАЛНА ЗДРАВНА ИНСПЕКЦИЯ - СТАРА ЗАГОРА

- Събиране на данните от структурите на здравната мрежа в областта
- Обработване на данните в РЗИ
- Отсрочване на специалисти и техника от повикване във Въоръжените сили

Актуализиране данните към 01.01.2016 г. за окомплектоваността на структурите от лечебната/здравна мрежа в областта с :

- личен състав;
- леглови фонд;
- специализиран транспорт
- специализирани медицински екипи
- аптечни заведения
- натурални показатели на структурите на здравеопазването по общини
- натурални показатели на стационарната дейност
- разпределение на личния състав и легловия фонд от частния сектор
- разчет за необходимите количества ГСМ
- разчет за необходимите количества топлоенергия

Извършване на контрол и оказване на методична помощ по дейностите на ОМП

Поддържане и актуализиране на информационни системи

Дейности по защита на КИ

- Извършване на годишна проверка на регистратурата за КИ и изготвяне на протокол
- Актуализиране на Списъка по чл.37 от ЗЗКИ и изпращане в ДКСИ и ТДНС
- Актуализиране на Списъка по чл.26 от ЗЗКИ и изпращане в ДКСИ и ТДНС
- Подготовка и изпращане на документи за извършване на разширено проучване за достъп до КИ в ТДНС
- Извършване на обикновено проучване съгласно чл.47 от ЗЗКИ
- Осъществяване на контрол по прилагането на правилата за защита на КИ
- Преразглеждане на сроковете за защита на всеки материал или документ, маркиран с гриф за сигурност и изготвяне на протокол.

23. Съставяне на актове за административни нарушения и предложения на директора на РЗИ за налагане на принудителни административни мерки, предвидени в закон:

- Съставени актове за административни нарушения – 5
- Издадени заповеди за принудителни административни мерки – 0
- Издадени наказателни постановления – 0

24. Извършване на други дейности, произтичащи от нормативен акт или от законните разпоредения на директора на РЗИ:

Дейности по контрол на дейността на лечебните и здравните заведения по осъществяването на метрологичен контрол върху медицинската техника и апаратура – извършени са 87 проверки в ЛЗ.

В изпълнение Заповед № РД-01-278/03.10.2016г. на Министъра на здравеопазването за изпълнение на дейности за 2016г. по Националния план за действие 2015 – 2020 г. към Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите 2012 – 2020 г., приоритет „Здравеопазване“, приет с РМС № 355/2016 г. и Заповед № РД-01-278/03.10.2016г. на Министъра на здравеопазването, РЗИ Стара Загора получи безвъзмездно Мобилната мамографска система „МАММОМАТ NOVATION^{DR}“ (40kV; 150mA) монтирана в автомобил „IVECO MLI120E18FR“ с рег. № CA8867HH, със съпътстващо ремарке с дизелов генератор за ел. хранване „GESAN DPS45M“ с рег. № C8350EP

Със Заповед № РД-01-209/02.11.2016 г. на Директора на РЗИ Стара Загора се сформира комисия за организация провеждане на процедурата за избор на изпълнител по реда на чл. 20, ал. 3, т. 4 от ЗОП.

Комисията изготви обявление за избор на лечебно заведение, което да извърши не по-малко от 500 мамографски изследвания на здравнонеосигурени лица от ромски произход и на такива със затруднен достъп до лечебни заведения в населени места от област Стара Загора. Обявлението беше публикувано на интернет страницата на РЗИ Стара Загора. Крайният срок за подаване на документите бе 16:30 ч. на 08.11.2016 г.

На 09.11.2016 г. комисията проведе процедура по отваряне на офертите. Подадени две оферти за участие в процедурата за избор на изпълнител. Критерий за подбор - най-ниска цена за преглед на 1 лице, включваща всички разходи. Комисията предложи да се сключи договор с класирания на първо място участник - **„МЦ професор д-р Стоян Киркович” ЕООД гр. Стара Загора.**

Мобилната мамографска система „МАММОМАТ NOVATION^{DR}“ (40kV; 150mA) монтирана в автомобил „IVECO MLI120E18FR“ с рег. № CA8867HH със съпътстващо ремарке с дизелов генератор за ел. захранване „GESAN DPS45M“ с рег. № C8350EP се прие от РЗИ Варна със съответната документация и беше предадена на избраното лечебно заведение с приемно-предавателни протоколи.

Целева група:

- здравно неосигурени лица от ромски произход и/или
- лица със затруднен достъп до лечебни заведения в населените места от област Стара Загора

Условие на договора:

- да се извършат **не по-малко от 500 (петстотин)** мамографски изследвания на здравно неосигурени лица от ромски произход и на такива със затруднен достъп до лечебни заведения от населени места от област Стара Загора
- Изследванията се извършват при спазване на изготвената от лечебното заведение, съгласувана с директора на НЦРРЗ и утвърдена от министъра на здравеопазването, „Скринингова програма за мамографски изследвания на здравно неосигурени лица от ромски произход и на такива със затруднен достъп до лечебни заведения в населени места от област Стара Загора”, съгласно изискванията на чл. 17 от Наредба № 30 за условията и реда за осигуряване защита на лицата при медицинско облъчване;
- Лечебното заведение да подготви обяснителна записка, която да указва разположението на мобилния мамографски кабинет и да подготви и изпрати заявления до РЗИ Пловдив за съгласуване на площадка за разполагане на обект с ИЙЛ и за становище за готовност за въвеждане в експлоатация на обект с ИЙЛ;
- Лечебното заведение да изготви и изпрати заявление до АЯР за издаване на лиценз за използване на ИЙЛ за медицински цели.

Резултати от извършените изследвания:

1. Извършени изследвания с Мобилната мамографска система „МАММОМАТ NOVATION^{DR}“ монтирана в автомобил „IVECO MLI120E18FR“ с рег. № CA8867HH

1.1. Провеждане

Профилактичните педиатрични прегледи стартираха на 21.11.2016 г. и приключиха на 08.12.2016 г. Прегледани общо **533** жени:

1.1.1. По общини:

- община Раднево – 188 (35%);
- община Мъглиж – 177 (33%)
- община Казанлък – 168 (32%)

1.1.2. По възрастови групи на жените:

от 25 до 29 години	1 (0,2%)
от 30 до 34 години	12 (2,3%)
от 35 до 39 години	71 (13,3%)
от 40 до 44 години	115 (21,6%)
от 45 до 49 години	103 (19,3%)
от 50 до 54 години	76 (14,3%)
от 55 до 59 години	74 (13,9%)
от 60 до 64 години	51 (9,6%)
65+ години	30 (5,6%)

1.2. Резултати:

При извършените изследвания са установени:

- Брой лица без отклонения (BI-RADS 1) – 265 (49,7%)
- Брой лица с остановени отклонения – 268 (50,3%)

ДЕЙНОСТ НА ДИРЕКЦИЯ „НАДЗОР НА ЗАРАЗНИТЕ БОЛЕСТИ”

В изпълнение на стратегическите цели на РЗИ **основните дейности** на дирекцията бяха насочени към:

- провеждане на активен епидемиологичен надзор на заразните заболявания и вътреболничните инфекции;
- организация и контрол по имунопрофилактиката по Националния имунизационен календар;
- контрол по спазване на хладилната верига в лечебните заведения
- провеждане на контрол върху качеството на провежданите дезинфекции и стерилизации в ЛЗБП и ЛЗИБП;
- контрол по управлението на отпадъците с характер на опасни в лечебните заведения;
- провеждане на профилактични изследвания, микробиологична, вирусологична и паразитологична диагностика на заразни заболявания като част от надзора на заразните болести.

Реализирани основни дейности на отдел Противоепидемичен контрол:

Държавен здравен контрол

Проведен бе контрол на **1 231** лечебни заведения с **1 973** обекта, от които: **1470** обекта в ЛЗИБП, **167** обекта в ЛЗБП, **47** други ЛЗ, **256** здравни кабинети в детски и учебни заведения и **33** други обекта.

Служителите на отдел „ ПЕК” при РЗИ Стара Загора извършиха общо **7 841** проверки по имунизационната и противоепидемичната работа на лечебните заведения за болнична и извънболнична помощ, домовете за медико-социални грижи, диспансери и ДДД фирми, от които:

- **3 461** текущи проверки, при план 3 499, както следва:
 - 1 942 текущи епидемиологични;

- 602 планови по паразитологичен контрол;
- 917 по спазване на Закона за управление на отпадъците.

• **4 380 тематични проверки** по следните проблеми: ПВК - 89, по регистрацията и отчитането на инфекциите, свързани с медицинското обслужване съгласно влезлите в сила изменения и допълнения на Наредба № 21 от 2005 г. за реда за регистрация, съобщаване и отчет на заразните болести (обн., ДВ бр. 56 от 04.07.2014 г.) - 105, проверки относно допускане посещението на болни деца в детските градини и ОДЗ по време на предепидемичен и епидемичен за страната период по отношение на грип и ОРЗ - 116, провеждане филтър за опаразитяване в училища, детски градини и ОДЗ – 112, хладилна верига – 258, имунопрофилактика – 365, имунопрофилактика НВ – 16, имунопрофилактика РМШ – 264, биоциди – 24, ДДД – 393; други тематични проверки - забрана за тютюнопушене – 2384, остри заразни болести – 68, остри вяли парализи – 48, предварителен здравен контрол – 52, качество на дезакаризация – 86.

В резултат на провеждания ДЗК и във връзка с констатирани пропуски и нарушения на протиепидемичния режим, както и за създаване на по-добра организация на работа са издадени **431 предписания**, извършени са **304 проверки** по предписания.

Съставени са **23 акта за административно нарушение** на обща сума 2000 лева.

Извършени са **1 240 проучвания на заразни болести**

Извършена е проверка и е даден отговор на **34 жалби и сигнали на граждани**, от които 9 са основателни и 23 неоснователни. 2 сигнала са пренасочени към други институции за вземане на мерки по компетенция.

Издадени са **52 доклада от предварителен здравен контрол относно здравните изисквания на лечебни и здравни заведения и 10 становища за класификация на опасните отпадъци в ЛЗ** (предимно в рисковите индивидуални практики за специализирана медицинска помощ).

За контрол на провежданите дезинфекции и стерилизации в лечебните заведения са взети общо **6 400 проби**, от които **0,57 % с отклонение (37)**. Отклоненията са регистрирани в ДМСГД Стара Загора, ЛЗИБП, ЛЗБП, Дом за стари хора, кухненски офис. На обектите с констатирани отклонения са взети проби за повторен контрол и налице са санкции.

Проконтролирани са 339 стерилизационни апарата всички без отклонения.

Регистрирани са 10 автоматични стерилизационни уредби, 306 автоклава, 3 сухи стерилизатора (използват се за стерилизация на стъклария), 3 газови стерилизатора и 17 сушилни.

Дейност по контрол на дезинсекция и дератизация

Регистрираните ДДД фирми на територията на област Стара Загора са 22 (20 в гр. Стара Загора и 2 в гр. Казанлък), 21 от които са извършвали дейност през 2016 г. Контролът върху дейностите по ДДД на фирмите и общините е главно спазване на изискванията по чл. 17 и чл. 18 от Наредба №3/24.01.2005 г.

Във връзка с предстоящи ДДД обработки са връчени предписания на кметовете на всички общини и ДДД фирми. Извършени са 22 основни проверки на ДДД фирми, 73 тематични проверки по ефективност от провежданите дезинсекция и дератизация на детски и лечебни заведения, 24 тематични проверки относно биоциди в складовата база на ДДД фирми и 3 проверки по сигнали на граждани.

Основните констатации от проверките показват, че ДДД дейностите са извършени при спазване на изискванията на Наредба №3/24.01.2005 г.

Дейности по Национална програма по профилактика и контрол на векторно-предавани трансмисивни инфекции при хората в Република България

Събиране и изпращане в НЦЗПБ – София през месец април на биологичен материал – кърлежи – 60 проби от 6 населени места в две общини – Павел баня и Мъглиж, в които през 2015 г. са констатирани случаи на Лаймска борелиоза и Марсилска треска.

Събиране и изпращане за видово определяне на биологични проби от комари (имаго) в НЦЗПБ – София от трита пункта за мониторинг – гр. Николаево, с. Габарево и с. Обручище, през месеците юни, юли, август и септември.

Изследване на биотопи за наличие на ларви на комари от род *Anopheles* през периода май – септември 2016 г. Изследвани 125 водни биотопа и 732 водни проби. Установени 10 биотопа с ларви на комари от род *Anopheles* срещу 5 за 2015 г.; Седем от установените анофелийни биотопи са в Казанлъшката котловина, а останалите три са при с. Землен, с. Старозагорски минерални бани и с. Братя Даскалови. След второто изследване на първоначално регистрираните 10 анофелийни биотопи е потвърдено наличието на 3 в Казанлъшката котловина. Един от биотопите е обработен спешно, тъй като населеността на ларви на комари е най-висока и самият биотоп се намира в центъра на селото в община Павел баня.

Регистрираните биотопи с ларви на *Anopheles* са картографирани и картотекирани и ще бъдат обект на наблюдение през следващата година.

Изследванията през месец август на складовите бази със стари автомобилни гуми на фирмите „Медина Мед“ ООД и „Екомедиана Рисайклинг“ ООД край гр. Стара Загора, показва наличие на имаго на комари от вида *Aedes albopictus*. На базата на предписания от месец юни 2016 г. фирмите са със сключени договори с ДДД фирма за периодична целева обработка на терените през целия активен сезон на комарите.

Надзор на заразните заболявания

Общата заразна заболеваемост (без грип и ОРЗ), регистрирана през годината е 689,85⁰/₀₀₀₀ (**2 231 случая**), при 745,19⁰/₀₀₀₀ (**2 445 случая**) за 2015 г.

Смъртност от остри заразни болести – **3, 71⁰/₀₀₀₀**, с леталитет – **0, 53 %**

Епидемичната характеристика на инфекциозната заболеваемост се определя от:

- **Дихателни инфекции** - заболеваемост – **519,02⁰/₀₀₀₀**, при 441,93⁰/₀₀₀₀ за 2015 г.
- **Чревни инфекции** - Заболеваемост – **103,49⁰/₀₀₀₀** при 124,04⁰/₀₀₀₀ за 2015 г.
- **Трансмисивни инфекции** - Заболеваемост – **11,12⁰/₀₀₀₀** при **12,27⁰/₀₀₀₀** за 2015 г.
- **Вирусни хепатити** - Заболеваемост – **150,05⁰/₀₀₀₀** при 133,80⁰/₀₀₀₀ за 2015 г.
- Инфекциите с множествен механизъм на предаване - Заболеваемост – **1,34⁰/₀₀₀₀** при **2,16⁰/₀₀₀₀** за 2015 г.
- Невроинфекции – Регистрирани са **32** случая на невроинфекции, заболяемост **9,89⁰/₀₀₀₀**

Грип

През 2016г. нивото на интензивност на епидемичния процес на **Грип и остри респираторни заболявания**, в началото на есенно-зимния сезон **2015 г. – 2016 г.**, за периода от октомври 2015г. до втората седмица на януари 2016г., бе в границите на нормалното и макар и надвишавайки средните стойности на заболеваемост за страната, заболяемостта за област Стара Загора бе под епидемичните стойности за областта. Повишаване на заболяемостта, се наблюдава през **третата** седмица на **януари 2016 г.**, когато регистрираната заболяемост достигна предепидемични стойности и за периода **18.01.2016 г. – 24.01.2016 г.** заболяемостта от Грип и ОРЗ за областта бе **304,40⁰/₀₀₀** при средна за страната **130,40⁰/₀₀₀**. Във връзка с това от **29.01.2016 г.** със Заповед на Директора на РЗИ град Стара Загора се въведеха конкретни противоепидемични мерки за цялата област.

Въз основа на продължаващата тенденция за увеличаване на острите респираторни заболявания и достигането им до епидемични стойности, както и поради установяване циркулацията на грипни щамове и усложнения след заболяване от Грип, **от 05.02.2016 г. бе обявена Грипна епидемия за област Стара Загора и бяха въведени следните допълнителни протиепидемични мерки:**

- Разкриване на противогрипен кабинет в приемен сектор на ЛЗБП
- Прекратяване на свижданията в лечебните заведения за болнична помощ
- Ограничаване на обществените масови прояви
- Наблюдение на отсъствието на учениците поради заболяване от ОРЗ и Грип със съдействието на РИО Стара Загора и предложение за прекратяване на учебните занятия при отсъствие на повече от 30% от учениците

Проведена беше среща с ръководителите на лечебните заведения за болнична и извънболнична помощ, на която се обсъди ситуацията и се взе решение за **преустановяване на плановите операции на територията на областта от 08.02.2016 г.**

Поради продължаващата тенденция за задържане на висока заболяемост от ОРЗ, основно във възрастовата група от 15 до 29 г. и постъпващата информация от почти всички учебни заведения за отсъстващи деца по повод заболяване от ОРЗ над 25%, и с цел ограничаване разпространението на грипната инфекция сред учениците, РЗИ Стара Загора предложи на инспектората **преустановяване на учебните занятия в област Стара Загора за периода от 09.02. до 12.02.2016 г.**

Въз основа на наблюдаваното намаляване на нивото на острите респираторни заболявания през периода **10 - 15.02.2016 г.**, както и намаляване на усложненията след заболяване от Грип с около 28% **от 16.02.2016 г. бяха възстановени плановите операции в лечебните заведения на територията на област Стара Загора при стриктен контрол от страна на Комисията по ВБИ за спазване на всички протиепидемични мерки по време на грипна епидемия.**

Поради продължаващата тенденция за намаляване на нивото на острите респираторни заболявания и регистрирания спад на заболяемостта от ОРЗ и Грип през периода от **16.02.2016 г. до 18.02.2016 г. със Заповед на Директора на РЗИ Стара Загора от 19.02.2016 г. бяха отменени всички протиепидемични мерки в условията на грипна епидемия за област Стара Загора.**

За доказване на грипните щамове циркулиращи през есенно зимния сезон 2015г. – 2016г. РЗИ Стара Загора събра и изпрати в референтната вирусологична лаборатория за изследване на Грип общо **70 проби** от тях **16 са положителни**, като **9 са (+) положителни за Грип тип А (H1N1) и 7 са (+) положителни за Грип тип В (Виктория)**

За горепосочения период от инспекторите на отдел „ПЕК” дирекция „НЗБ” бяха извършени общо **116** тематични проверки по ОРЗ за осъществяване на активен контрол по спазване на разпоредените протиепидемични мерки. Проверките бяха извършени в ЛЗБП, ЛЗИБП, детски и учебни заведения разположени на територията на град Стара Загора и град Казанлък При проверките нарушения не бяха констатирани.

За **2016г.** с противогрипна ваксина са обхванати общо **553** лица. От тях **59** са обхванати в Имунизационния кабинет при РЗИ – Стара Загора и **494** обхванати от ОПЛ.

Епидемични взривове

За област Стара Загора са регистрирани общо **3** епидемични взрива, от които **2** вътреболнични.

Вътреболничните взривове включват: Взрив (5 здрави заразноносителни на E.coli O₆) в Отделение за недоносени деца и в кърмаческо отделение на ДМСГД гр. Стара Загора и Взрив (6 здрави заразноносителни на E.coli O₂₆) в Кърмаческо отделение на ДМСГД – Стара Загора.

Третият епидемичен взрив е от Вирусен хепатит т. А в ЦДГ "Зорница" с. Нова Махала, община Николаево.

Епидемичен взрив на трихинелоза.

През периода 09.02. – 24.02.2016 г. са открити 13 случая на лица от Казанлъшки регион, Старозагорска област, на възраст от 29 до 65 години, консумирали съмнително за трихинелоза месо - луканка от дивечово месо, приготвена в домашни условия. Девет от случаите са лабораторно потвърдени и с клинични данни за заболяването. Трима са били хоспитализирани в Инфекциозна клиника и ВМА гр. София, останалите 6 за лекувани амбулаторно.

Вътреболнични инфекции /ВБИ/

В област Стара Загора на епидемиологичен надзор по ВБИ през отчетния период подлежат **17** лечебни заведения и ДМСГД, от които **4** частни болници.

По данни от тримесечните сведения (ВБИ) – ф. 3.0-5, постъпващи в РЗИ – Стара Загора, през **2016** г. в лечебните заведения на Старозагорска област са лекувани общо **91 825** болни.

Общият брой на регистрираните ВБИ за **2016** г. е **703**, или това е **0,77%** от изписаните болни. За същия период за **2015** г. регистрираните ВБИ са **848**, което е **0,89%** от изписаните болни.

Дейност по имунопрофилактика

Дейността на имунопрофилактиката през 2016г. е в съответствие със Закона за здравето чл.58 и чл.82, ал. 2.1 и Наредба №15 /ДВ,бр. 45 от 2005г. / изм. и доп. от 28.05.2013г.; ДВ, бр.54, изм.и доп. от 01.06.2014г.; ДВ, бр.92 от 07.11.2014г. / за имунизациите в РБългария.

Имунизационен обхват

Постигнат е обхват на подлежащите на имунизация **96.81 % (обхванати са 27 889 от подлежащи 28 805).**

Осигуряване на биопродукти и мониторинг на хладилната верига.

Биопродуктите за подлежащия контингент бяха разпределени според нуждите на ОПЛ и болничните отделения от склада на РЗИ Стара Загора, съгласно актуализиран и утвърден план, график за всяко предходно тримесечие в срок до 5-то число на последния месец на текущото тримесечие.

При раздаването на ваксините от РЗИ за лечебните заведения, всяко тримесечие бе осъществяван и постоянен мониторинг по спазване на хладилната верига.

В РЗИ Стара Загора бе създадена и утвърдена Мониторна програма за контрол и състояние на наличните хладилни устройства (1 хладилна камера и плюсови хладилници).

През 2016 г са извършени общо 887 тематични проверки по имунопрофилактика, от които 258 по спазване на хладилната верига, 365 по обхвата на новородените с подлежащите имунизации и реимунизации и 264 проверки по РМШ.

Във връзка с констатирани пропуски в обхвата на децата и спазване на хладилната верига, в края на 2016 г. са предприети следните мероприятия:

- Издадено предписание до всички ОПЛ, относно предприемане на мерки за недопускане пробиви в хладилната верига и ваксинопредотвратими инфекции.
- Осъществени срещи – обучения с ОПЛ в цялата област с цел запознаване с възникналите ваксинопредотвратими инфекции и мерки за недопускането им.
- Създадена организация за въвеждане на програма за спазване на хладилната верига и самоконтрол на хладилната техника.
- Изискано сведение за наличната хладилна техника в практиките на ОПЛ, с цел създаване на регистър на хладилната техника в Старозагорска област.

При получаване на ваксина всяко тримесечие се изисква задължително от всеки ОПЛ да предостави пълната информация за наличното количество ваксина, както и сведения за извършените имунизации и реимунизации (Приложение № 7 ДВ, бр.92 от 07.11.2014г. за имунизациите в РБ). При констатирани несъответствия между изразходваната и налична ваксина се извършват проверки по достоверността на подадената информация и на място.

Мониторинг на имунизациите

Причини за необхващане са временните медицински противопоказания, смяна на адрес, миграция на ромските деца, неявяване или отказ от имунизация и реимунизация на подлежащите лица. В края на 2016 г., съгл. Наредба № 15 ДВ, бр.92 от 07.11.2014 г. за имунизациите в РБългария, Закона за Здравето бяха изпратени покани от РЗИ на 10 семейства, които са подписали декларация за отказ от имунизации в родилно отделение в практиките на ОПЛ. На явилите се на поканата на РЗИ се проведеха беседи за значението на имунизациите. На 6 родители са съставени актове за отказ от имунизации.

През 2017 г. предстоят проверки в практиките на ОПЛ, относно обхвата на децата с подлежащите имунизации и реимунизации и санкциониране на родители отказващи прилагането на ваксини.

При приемането на отчетите за извършените имунизации и реимунизации от ОПЛ, предавани в РЗИ се прави мониторинг и на място за приход-разход-остатък.

Имунизационният обхват се мониторира при рутинните проверки на инспекторите от отдел „ПЕК” в амбулаториите на ОПЛ, където се извършва проверка за своевременността на проведените имунизации и реимунизации, както и причините за необхващането на подлежащите лица.

Имунизационният обхват на децата в ученическа възраст се проследява и посредством обработка на информацията, постъпваща два пъти годишно / м. януари и м. юни / от медицинските специалисти в учебните заведения, както и при извършваните през годината текущи проверки. Медицинските специалисти полагат усилия за уточняване на имунния статус на учениците, съобразно възрастта, като поддържат тясна връзка със съответния личен лекар. В повечето случаи се установяват проведени имунизации и реимунизации които не са нанесени своевременно в ЛАК.

Работа в имунизационния кабинет

В кабинета се извършват профилактични имунизации на лица без личен лекар в съответствие с Имунизационния календар на Република България и препоръчителни имунизации на всички желаещи.

Учениците без избран личен лекар се уточняват след получаване на информация от медицинските специалисти в учебните заведения на област Стара Загора.

За новородените деца информацията за избор на личен лекар се получава след обработка на данните, изпращани ежемесечно в РЗИ от родилните отделения в областта и РЗОК .

Имунизирани с противогрипна ваксина през месец септември–ноември 2016 г. са 59 лица.

През 2016 г. в Имунизационния кабинет на РЗИ – Стара Загора са обхванати 59 лица с противогрипна ваксина, 6 с ТД, 4 с Вирусен хепатит тип В и тип А, 3 срещу коремн тиф, 2 с ППД, 2 с Тетраксим и 1 – с Приорикс.

През януари – декември на 2016 год. в РЗИ гр. Стара Загора са **издадени 29 сертификата** за ваксинации и реваксинации на лица, заминаващи в чужбина.

Дейности по Програма за първична профилактика на рака на маточната шийка:

Проведени 8 срещи с ОПЛ в област Стара Загора през месец юни и месец декември.

Извършени 264 проверки на ОПЛ, относно обхвата с ваксина срещу рак на маточната шийка и промените в ИК. Основната причина за необхващане остава отказ на родителите.

Проведени 16 срещи с родители на 12 и 13 годишни моничета в 6 учебни заведения в гр. Стара Загора, гр. Казанлък.

Осъществени 3 срещи със здравните специалисти към училищните здравни кабинети в цялата област. Обучени 60 здравни специалисти.

Проведена среща-обучение, съвместно с НПО «Свят без граници» със здравните медиатори в област Стара Загора.

Проведени 7 срещи с майки на момиченца в ромските квартали на 7 населени места в областта с компактно ромско население.

За периода в горепосочените срещи са обучени общо 683 здравни специалисти, ОПЛ и родители, раздадени са 616 ЗОМ.

Проведен е заключителен семинар за обучение на служителите на РЗИ – Стара Загора с представяне на резултати от дейности по НПППРМШ през 2016 г.

От отчетите за извършени имунизации и реимунизации от ОПЛ в област Стара Загора за 2016г. са приложени общо 326 дози ваксина срещу РМШ - 29, 81 % обхват.

Надзор на остри вяли парализи

На територията на Старозагорска област са регистрирани общо 14 случая, от които 12 случая на парализа на лицеви нерв и 2 на ОВП.

Работа в КАБКИС

От 01.01 до 31.12.2016г. през КАБКИС 10 – Ст. Загора за консултация и изследване са преминали **2885** клиенти с общо **5736** посещения (пред- и следтестови консултации). Направени са **2882** изследвания (при 3677 за 2015 г.).

Разпределението по пол показва, че **73.44%** от клиентите, посетили кабинета през 2016 г. са били жени и **26.51%** - мъже.

Това са млади хора в активна възраст, като с най-висок относителен дял през 2016 г. е възрастовата група **30-39 г. – 30.54%** от всички пожелали да узнаят своя ХИВ статус, следвани от **25-29 г. – 24.89%** и **20-24 г. – 15.39%**

При всички клиенти на кабинета е проведено предтестово консултиране. На явилите се за получаване на резултати е проведена следтестова консултация.

През 2016г. клиентите на кабинета, предимно от рисковите групи, медицински специалисти от общинските болници в Стара Загора и Чирпан, ДМСГД и КОЦ, както и лица лишени от свобода в затворите Ст.Загора и Сливен бяха изследвани и за Сифилис, Вирусни хепатити В и С.

- **1778 лица (61.69%)** са изследвани за *Сифилис*, от които **0.73% (13 лица)** са с **положителен резултат.**

- за *Хепатит В* изследваните лица са **1362 (47.25%)**, от които **2.5% (35 лица)** са **положителен резултат.**

- за *Хепатит С* са изследвани **615 лица (21.33%)**, от които **3.5% (22 лица)** са с **положителен резултат.**

През 2016 г. КАБКИС 10 успешно си сътрудничи с неправителствените организации и сдружения, работещи по различните компоненти на Програмата за профилактика и контрол на СПИН и СПБ, както и с различни младежки и студентски асоциации.

През 2016г. е продължена инициативата Кабинетът да изнася дейността си “на терен”, като през годината са проведени 20 излизания на терен по различни поводи, повечето от които със съдействието на неправителствени организации. По време на тези изнасяния на кабинета са консултирани и изследвани общо **478** лица, предимно млади хора, ученици и медицински специалисти от общинските болници в Стара Загора, Чирпан, КОЦ и ДМСГД

или **16.89 %** от общия брой изследвани- **2882** лица през тази година. Раздадени са **1365** презерватива и **340** ЗОМ.

През 2016г. продължава тенденцията от предходните години три пъти месечно да се провеждат изследвания на лишените от свобода в затворите Стара Загора и Сливен . Общият брой на изследваните в затворите през 2016г. е **256 (8.88%)** от всички изследвани лица през годината). Раздадени са **237** презерватива.

Общо 734 лица (25.46%) от клиентите на кабинета са изследвани извън КАБКИС (по време на кампании, терени и в Затвора Стара Загора и Сливен) при **1653** за предходната година.

Дейност на отдел „Медицински изследвания”

Лабораториите в отдел „Медицински изследвания” – за микробиологични, серологични и паразитологични изследвания изпълняват стриктно съответните за всяка специалност Национални стандарти, което гарантира качество и прецизност на лабораторната диагностика. Умело се използват класически и съвременни методи на изследване.

В отдела са изследвани 100% от постъпилите материали.

За 2016 г. са извършени 56 889 лабораторни анализи , при 48 406 за същия период на 2015 г. , т.е. за отчетния период е налице увеличение с около 15%.

Броят на изследваните лица е 18 669.

Разпределението на броя изследвания по видове е следното:

вид изследване	2016 г.		2015 г.	
	брой извършени анализи	от тях с положителен резултат	брой извършени анализи	от тях с положителен резултат
Паразитологично	34 889	0,28 % (98)	22 613	0,58 % (131)
Микробиологично	11 876	0,59 % (70)	14 595	0,55 % (80)
Серологично	10 124	1,3 % (132)	11 198	2,66% (298)
ОБЩО	56 889	0,53 % (300)	48 406	1,16 % (560)
<i>Табл. 1. Резултати от видовете изследвания – сравнителни данни</i>				

През отчетния период всички звена в отдела взеха участие в системата за външен лабораторен контрол и получиха сертификати за успешно представяне.

Микробиологична лаборатория получи и удостоверение за участие в Националната система за надзор на антибиотичната резистентност-BulSTAR.

За периода лабораториите в отдела участваха в етиологичното дешифриране на всички епидемични взривове, възникнали на територията на областта.

С микробиологични изследвания са обхванати 2 382 лица. Диагностицирани са общо 34 (1,43%) положителни . В сравнение със същия период на 2015 г., когато са изследвани 3 527 лица, с 51 положителни (1,45%) се установява намаляване на броя на изследваните с малко над 32 % , както и понижаване на броя на изолатите с около 33 % . За 2016 г. са изследвани и 5 641 проби от болници, медицински центрове, лекарски и стоматологични кабинети, от тях с отклонения 36 проби (0,64%). За същия период на 2015 г. пробите от тези обекти са 5 844 с 29 отклонения (0,49%). Общият брой на постъпилите за изследване проби е 8 040, на които са извършени 11 876 анализа, при 9 371 проби и 14 595 извършени анализа за 2015г. Видно е, че броят на пробите е намалял с около 14 % , а извършените анализи с малко под 19 %.

Броя на платените изследвания е 5 703 , което съставлява 51,98% от всички извършени изследвания.

Изследванията за чревни патогени са общо 6 019 с 0,02% с доказани причинители. Чревните изследвания включват профилактични изследвания – 5 583 (изследване предимно на лица за лични здравни книжки, за постъпване в социални домове и изследвания на деца за прием в детски заведения) с 1 положителен резултат (0.02%); изследване на контактни – 265 и изследване на болни – 171 (лица с клинични оплаквания от страна на гастроинтестинален тракт, насочени за изследване от ОПЛ или по епидемични показания), при които не са установени положителни резултати.

Извършени са 210 клинично-микробиологични изследвания с 33 положителни изолата 15,71% (платени, профилактични и платени, по епидемични показания). За същия период на 2015 г. са извършени 562 клинично-микробиологични изследвания, етиологично са доказани 45 изолата (8,02%).

Серологичните изследвания за 2016 г. са 10 124, от които 132 с положителен резултат. От тях 9 737 (96%) са по програма „Превенция и контрол на ХИВ/СПИН”, Националната програма за превенция на СПИН и СПИ, и Национална програма за Векторно-преносими и трансмисивни инфекции.

Платените изследвания са 387, от които 23 проби положителни при 425 платени изследвания през 2015 г., от които 32 проби са положителни (7,53%).

Изследвани от КАБКИС са 5 894 проби, от които 72 положителни (13 за сифилис, 35 за хепатит В, 22 за хепатит С).

За хламидиални урогенитални инфекции са изследвани 210 проби с 2 положителни резултата.

По Програма “Превенция и контрол на ХИВ/СПИН” на лица, лишени от свобода в затвори Стара Загора и Сливен са извършени 237 изследвания за ХИВ, сифилис, хепатит В, хепатит С и хламидии, от които 17 са положителни (5 за сифилис, 6 за хепатит В и 6 за хепатит С).

По Програма “Майчино здравеопазване” са извършени 3423 изследвания на 1254 бременни жени, с 19 положителни (4 за сифилис, 15 за хепатит В).

Изследвани са 304 хемодиализирани пациенти и персонал /35/ на диализни структури – 958 изследвани проби със 32 положителни: (16 за хепатит В и 16 за хепатит С).

От СБАЛПФЗ – Стара Загора са изследвани за ХИВ 37 лица

Изследвани за Лаймска борелиоза са 54 проби, от които 8 са положителни.

През 2016 г. са извършени 34 889 паразитологични изследвания с морфологични и имунологични методи на 12 225 лица, при 22 146 изследвания на 13 385 лица за 2015 г. Общият брой на постъпилите за изследване проби е 20 902 при 15 778 проби през 2015 г. Видно е, че броя на пробите се е увеличил с над 24 %, а извършените анализи с над 36 %.

Диагностицирани са общо 98 (0,80%) опаразитени, от които морфологично потвърдени – 88 (89,79%) и 10 (10,21%) серологично положителни.

Броят на платените изследвания е 8 244, което съставлява /23,63%/ от всички извършени изследвания.

От общия брой лица с морфологични изследвания, най-много са тези по профилактични показания – 13 375. В сравнение с 2014 г. се установява леко завишаване на общия брой профилактични изследвания.

Ентеробиозата е водеща по разпространение и с особено значение за организираниите детски колективи. С цел нейното намаляване, са обхванати еднократно с перианални изследвания 115 детски заведения, домовете за деца и юноши, интернатите и домовете със специален статут. От изследваните 9 193 деца, с положителен резултат са 73 (0,74%) при 9 321 изследвани с 66 (0,71%) положителни за същия период на 2015 г. Забелязва се леко завишаване на екстензитета на ентеробиоза в организираниите детски колективи.

На 10 510 лица са направени изследвания за ентеробиоза по профилактични и клинични показания. Открити са 54 (0,51%) опаразитени. На всички положителни е проведено етиологично лечение и контролно изследване.

Освен перианални, на децата от детските заведения са извършени и копрологични изследвания. Не са открити опаразитени.

Жиардиазата заема второ място по разпространение от контактните паразитози. Общият брой на изследваните за 2016 г. е 12 066 лица - с положителен резултат са 9 (0,07%). За същия период на 2015 г. са изследвани 7 017 лица, с 3 положителни (0,04%). В организираните детски колективи опаразитени деца не са установени.

През 2016г. са регистрирани 21 случая (6,49⁰/₀₀₀₀) на ехинококоза за област Стара Загора. През годината са оперирани 18 лица, от които 15 са първични и 3 рецидив. Сред оперираните от ехинококоза има един случай на дете до 14 г.(4,76%). От всички оперирани по повод ехинококоза пациенти, 15 живеят в градовете и 3 в селата. Разпределението по пол е осем мъже и десет жени. Починали по повод ехинококоза не са регистрирани.

През годината има 9 лабораторно потвърдени случая на трихинелоза.

За токсоплазмоза серологично са изследвани 30 лица, насочени по клинични показания от дерматолози, хематолози и гинеколози. Положителен резултат е отчетен при 8 проби (26,67%).

През 2016 г са изследвани две проби за малария. Положителни резултати не са установени.

За обективизиране на текущия паразитологичен контрол през 2016 г. са взети 447 проби, на които са извършени 705 анализа. Всички са с отрицателен резултат. Паразитологичният контрол в детските заведения е обективизиран с **310** проби.

ДЕЙНОСТ НА ДИРЕКЦИЯ „ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ”

В изпълнение на Стратегическите цели на РЗИ Дирекция „Обществено здраве” си постави следните

ОСНОВНИ ЗАДАЧИ:

Отдел „Държавен здравен контрол”

1. Извършване на контрол във всички етапи на проектиране, строителство, реконструкция, разширение и въвеждане в експлоатация на обекти с обществено предназначение.

2. Участие в състава на Експертните съвети по устройство на територията към общините на територията на област Стара Загора, съгласно ЗУТ.

3. Участие в комисиите за промяна предназначението на земеделските земи.

4. Участие в Експертните съвети на други ведомства.

5. Контрол на обекти в хода на строителството на новостроящи и реконструирани се обекти, както и на всички производствени обекти, в които ще се произвеждат стоки, имащи значение за здравето на населението.

6. Издаване на здравни становища за държавна приемателна комисия.

7. Участие в работата на държавните приемателни комисии за въвеждане в експлоатацията на строежите.

8. Своевременно издаване на здравни заключения за съответствие с действащите правила и норми на постъпилите в ЕС на РЗИ, проектни документации.

9. Контрол на обектите източници на електромагнитни полета-изработване на карти на населените места в област Стара Загора с посочени източници на електромагнитни полета.

10. Проверка на обекти преди вписване в регистъра на обектите с обществено предназначение по реда на Закона за здравето.

11. Провеждане на ефективен здравен контрол, с цел защита здравето на населението и интересите на потребителите, при спазване на разпоредбите и изискванията на законодателството на ЕС, на националното законодателство, както и на утвърдените стандартни оперативни процедури, ръководства или указания.

12. Осигуряване на независима и прозрачна инспекционна дейност, подобряване на формите и начините за предоставяне на информация на обществеността за резултатите от провеждания здравен контрол.

13. Прилагане на подхода за оценка на риска при провеждане на здравния контрол в обектите с обществено предназначение, на продуктите, стоките и дейностите със значение за здравето на населението.

14. Предотвратяване на възможните рискове за здравето на нацията чрез мониторинг и оценка на факторите на жизнената среда.

15. Комплексни проверки със сътрудници от други дирекции.

16. Провеждане на системни дейности за подготовката и повишаването на квалификацията на кадрите от РЗИ за прилагане на нормативната уредба.

17. Осъществяване на ефективна координация на РЗИ с местните и регионални здравни и други структури, националните центрове и МЗ при изпълнение на дейностите по държавния здравен контрол.

18. Политика за налагане на административните наказания, която да осигурява фокусиране на тази дейност там, където съществува реален риск за общественото здраве и се извършва по прозрачен и последователен начин.

При провеждане на държавен здравен контрол за изпълнение на нормативните изисквания в обектите с обществено предназначение и на стоките със значение за здравето на населението на територията на област Стара Загора **основните приоритети** са следните:

1. Недопускане на проектиране и въвеждане в експлоатация на обекти с обществено предназначение, водещи до здравен риск за населението.

2. Провеждане на систематичен и ефективен здравен контрол на обекти с обществено предназначение и дейности свързани със здравето на населението.

3. Извършване на мониторинг на факторите на жизнената среда:

3.1. Питейни води и води за къпане

- Приоритизиране на водоснабдяванията с трайни отклонения от изискванията на приложение № 1, табл. Б на Наредба № 9, като се отчитат броя жители, получаващи питейна вода с отклонения /диференцирани в две групи-зони на водоснабдяване с над 5000 души население и под 5000 души/, стойностите на отклоненията, броя на показателите с отклонения и възрастовата структура на засегнатото население. Подготовка съвместно с ВиК на регионални програми /планове за действие/ за решаване на проблемите с качеството на питейните води.

- Оптимизиране и детайлизиране на мониторинговите програми за всяка зона на водоснабдяване (съвместно с ВиК), съобразно резултатите от досегашния мониторинг на качеството на водата, възможните източници и видове замърсявания за всяка зона на водоснабдяване.;

- засилване на контрола и повишаване на взискателността по отношение изпълнението на задълженията на ВиК дружествата, свързани с мониторинга на качеството на питейните води в пълния му обем и предоставянето на РЗИ на данните от извършения мониторинг, съгласно изискванията на Наредба № 9;

- информирание на потребителите в случаите на установени отклонения в качеството на питейните води, когато отклоненията могат да създадат риск за здравето;

3.2. Уличен шум

- Подобриване на акустичната градска среда

3.3. Нейонизиращи лъчения

- регистриране, систематизиране и локализиране на източниците.

4. Продукти и стоки със значение за здравето на населението

4.1. Козметични продукти

- насочване контрола към козметичните продукти - внос от трети страни и спазването на нормативните изисквания от лицата, които пускат на пазара в страната такива продукти.

- Усъвършенстване на дейността по европейската система за бърз обмен на информация за опасни стоки, пуснати на пазара (РАПЕКС) и по-специално – за генериране на нотификации от РЗИ.

- Насочване на контролната дейност към козметичните продукти за съответствие с изискванията на Регламент /ЕО/ № 1223/2009 г.;

4.2. Химични вещества и смеси

- засилване на контрола върху пуснатите на пазара химични вещества и смеси по отношение спазването на изискванията за етикетиране и опаковане, определени в Наредбата за реда и начина на класифициране, опаковане и етикетиране на химични вещества и смеси.

4.3. Бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води

- контрол върху пуснатите на пазара бутилирани води по отношение спазването на изискванията за етикетиране и опаковане, определени в Наредбата за бутилираните натурални минерални, изворни и трапезни води.

5. Контрол на тютюнопушенето

- Контрол за спазване изискванията на Закона за здравето.

Постигнати резултати:

ПРЕДВАРИТЕЛЕН ЗДРАВЕН КОНТРОЛ

Приоритет 1. Недопускане на проектиране и въвеждане в експлоатация на обекти с обществено предназначение, водещи до здравен риск за населението.

През 2016 г. са проведени **54** заседания на Експертния съвет към РЗИ - Стара Загора, на който са постъпили за разглеждане и издаване на становища **263** проектни документации и писма от РИОСВ за преценка необходимостта от ОВОС и ЕО на инвестиционни предложения и програми. От тях:

- Устройствени схеми и планове – 129 бр.
- Инвестиционни проекти – 48 бр., като от тях:
 1. Обекти с обществено предназначение – 23 бр.
 2. Лечебни и здравни заведения – 13 бр.
 3. Други обекти не подлежащи на текущ здравен контрол – 12 бр.
 - Отговори на писма за преценка необходимостта от ДОВОС и ЕО на инвестиционни предложения – 86 бр.

Инспекторите от отдел ДЗК са присъствали на **116** проведени заседания на експертни съвети: на Общините – 110 бр., Областна администрация - 1 бр., областна дирекция „Земеделие”- 6 бр., където с тяхно участие са разгледани общо 2557 проектни документации. От тях:

- Устройствени схеми и планове – 1200 бр.
- Инвестиционни проекти – 1357 бр., като от тях:
 1. Лечебни и здравни заведения – 17 бр.
 2. Обекти с обществено предназначение – 272 бр.
 3. Други обекти не подлежащи на текущ здр. контрол – 1068 бр.

Всички постъпили проекти в Общинските администрации са съгласувани от здравните инспектори, участници в заседанията на съответния общински експертен съвет.

През 2016 г. инспекторите от отдел ДЗК са участвали в 68 бр. заседания на държавни приемателни комисии, от които: 28 – обекти с обществено предназначение и 40 – други, неподлежащи на здравен контрол. Издадени са 2 становища относно въвеждане на обекти в експлоатация. При издаване на становищата се спазват изискванията на МЗ за оглед на обекта, разглеждане на проектно – сметната документация и извършване на лабораторни изследвания за обекти, където това е необходимо. Всички протоколи на държавните приемателни комисии са с положителни становища от здравните инспектори на РЗИ - членове на комисииите.

ТЕКУЩ ЗДРАВЕН КОНТРОЛ

Приоритет 2. Провеждане на систематичен и ефективен здравен контрол на обекти с обществено предназначение и дейности свързани със здравето на населението.

- Извършени 7501 проверки в 4185 обекти с обществено предназначение, подлежащи на контрол.
- Издадени 202 предписания.
- Съставени 33 акта за административни нарушения на физически лица
- Издадени 27 наказателни постановления на физически лица, на обща сума 4800 лв., със средна сума на едно постановление 177.77 лв.
- Издадени са 4 Заповеди на директора на РЗИ – Стара Загора за забрана реализацията на стоки, 1 Заповед за спиране на дейност, 1 Заповед за спиране експлоатацията на обект.
- Издадени са 59 Заповеди за заличаване от регистъра на обекти с обществено предназначение.
- През 2016 г. са извършени два вътрешни одита на регистрираните в РЗИ – Стара Загора два обекта за бутилиране на трапезна вода. Одитите са извършени по предварително изработен Чек-лист от служители на отдел „Държавен здравен контрол”, дирекция „Обществено здраве”, притежаващи необходимата за това квалификация. Установени са малки несъответствия при внедряване на Системата за управление на безопасност на храните, които впоследствие са отстранени.

Изводи:

- Все по - голям процент от проверените обекти са приведени в съответствие със здравните изисквания.
- Във връзка с подобряване на условията в обектите с най-висок риск/учебни и детски заведения/ бяха издадени предписания за извършване на ремонтни дейности. Издадените предписания за учебната 2015/2016г. бяха изпълнени в срок частично. Има предписания с удължен срок за изпълнение за учебната 2016/2017 учебна година поради продължаващи ремонтни дейности.
- Все още продължава да бъде съществен проблема на недостатъчния брой класни стаи в градските училища, поради което се налага двусменно обучение на учениците /едни и същи класни стаи се ползват от ученици на различна възраст/; В някои от училищата е затруднено провеждането на учебния процес в часовете по физкултура и спорт, поради недостатъчния брой физкултурни салони и спортни площадки. В някои от учебните заведения, разкрити в села, са проблем външните тоалетни.
- Частични ремонтни дейности бяха извършени и в детски заведения, като някои са изцяло ремонтирани по Европейски програми за финансиране.

- Собствениците на предприятията за производство на козметични продукти работят съгласно добрите производствени и хигиенни практики и разработените технически досиета за произвежданите от тях продукти.
- В по-голямата част от интернет залите са осигурени и се поддържат условия за безопасно използване на интернет услугите. При проверките се забелязва следната тенденция: Въпреки, че до мониторите са поставени надписи, относно времето за непрекъсната работа с компютър за малолетни и непълнолетни лица, контролът по изпълнение на това изискване е много труден, както за собствениците на обектите, така и за инспекторите на РЗИ.
- Служби по трудова медицина - Извършени са 48 проверки на всички 23 СТМ относно съответствието на дейността им с изискванията на Закона за здравословни и безопасни условия на труд и Наредба № 3 за условията е реда за осъществяване на дейността на службите по трудова медицина.
- Агроаптеки - Извършени са общо 52 проверки на агроаптеки и складове за препарати за растителна защита. Издадени са 2 предписания, които са изпълнени в срок.
- Оптици - Извършени са 44 проверки на общо 42 регистрирани оптици в област Стара Загора. Предписаните мероприятия в протоколите от проверки на няколко оптици са изпълнени в срок.
- За обективизиране на контрола са взети следните проби:
 - Отривки от детски, социални заведения и от други обекти /БРФРК, хотели, фитнес зали/ - 753 броя, от които 8 броя са с отклонения;
 - отпечатъци от бельо – 37 броя, без отклонения;
 - Дезинфекционни разтвори от детски заведения, централни водоизточници и плувни басейни - 82 броя, от тях 2 броя с отклонения;
 - Почви от пояс I на СОЗ – 4 броя, без отклонения.

Приоритет 3. Извършване на мониторинг на факторите на жизнената среда.

Приоритет 3.1. Питейни води и води за къпане.

Питейни води

- Извършени 2090 проверки на 482 централни водоизточници (406 централни водоизточници, водоснабдяващи населени места и 21 ведомствени водоизточника за питейно-битови нужди), 11 минерални, 44 местни обществени водоизточника и 441 самостоятелно разположени водоснабдителни съоръжения.
 - По мониторинговата програма са вземани проби от 508 пункта (421 от водопроводната мрежа на населените места, 29 от водопроводната мрежа на ведомствено водоснабдяване за питейно-битови цели, 44 от местни обществени водоизточници и 10 от минерални водоизточници). Взети са и 13 проби сурова вода.
 - Взети са и са изследвани **1271 проби питейна вода**.
 - **97% от изследваните по показателите на постоянния мониторинг 1271 проби отговарят на Наредба № 9** (В това число 97.3% от изследваните 1226 проби от водопроводната мрежа на населените места; 91.1% от изследваните 45 проби от водопроводната мрежа на ведомствено водоснабдяване за питейно-битови цели; 74.7% от изследваните 79 проби от местни обществени водоизточници; 100% от изследваните 52 проби от минерални водоизточници).
 - **93.8% от изследваните по показателите на периодичния мониторинг 194 проби отговарят на Наредба № 9** (В това число 81.6 % от изследваните 207 проби от водопроводната мрежа на населените места и 92.8 % от изследваните 14 проби от водопроводната мрежа на ведомствено водоснабдяване за питейно-битови цели).
- По радиологични показатели – За 2016 г. са изследвани 27 проби в РЗИ – Пловдив.

Изводи:

- Отклоненията в качествата на питейната вода за област Стара Загора по химични показатели, са предимно по показател **нитрати**. Най-често отклоненията се срещат в малките населени места, където водоизточниците са разположени сред обработваеми селскостопански площи.
- Отклоненията по микробиологични показатели са предимно в малките населени места, в резултат на старата и амортизирана водопроводна мрежа в обекта, а не на влошените качества на водата във водоизточника. Това се потвърждава от факта, че при вземане на проби вода едновременно от няколко пункта в едно населено място, само в един от пунктовете има отклонение от нормите. Съгласно СЗО се допускат до 5% отклонения в качеството на водата по здравнозначимите микробиологични показатели.

Анализите показват, че питейните води в област Стара Загора отговарят на стандартите за безопасност на СЗО.

През 2016 г. няма причинно-следствена връзка между възникналите инфекциозни заболявания и качествата на питейната вода.

Води в плувни басейни. През 2016 година са извършени проверки в 42 обекта, от които 25 открити и 17 покрити плувни басейна.

За обективизиране на контрола са извършени 1397 изследвания, от които 1203 (86.1%) отговарят на Инструкцията № 34.

Изводи:

В по-голямата част от плувните басейни са осигурени условия за безопасна почивка и ползване - изградени са пречиствателни съоръжения; извършена е дезинсекция и дератизация на тревните площи; спасителният пост и медицинският пункт са оборудвани съгласно изискванията; санитарно-битовите помещения се поддържат в добро хигиенно състояние. През изтеклата година установените отклонения в пробите води бяха както по химични, така и по микробиологични показатели. След предприетите незабавни мерки, повторните проби не показаха отклонения.

Приоритет 3.2. Уличен шум.

В системата за мониторинг в град Стара Загора и град Казанлък са обособени 45 пункта за измерване на шумовите характеристики, разпределени в три групи на уличната мрежа, както следва:

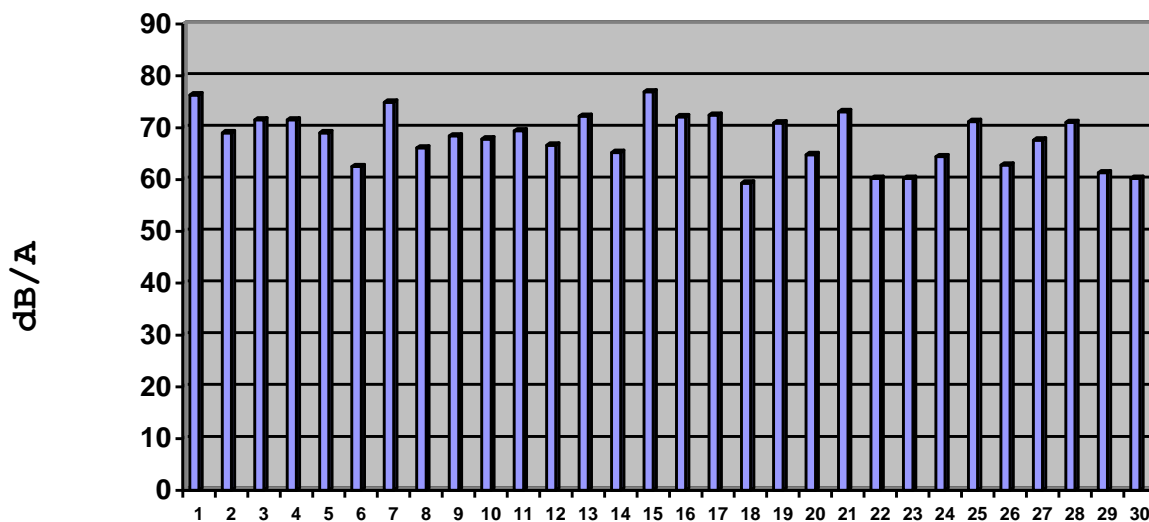
- ◆ I група – 20 пункта на улици натоварени с МПС;
- ◆ II група – 11 пункта до производствено складови територии и зони;
- ◆ III група – 14 пункта в територии, подлежащи на усилен шумозащита.

Резултатите от обработените данни са представени като годишни минимални средни стойности, годишни максимални средни стойности и годишни средни стойности по години и в оценъчни интервали на шумовите нива.

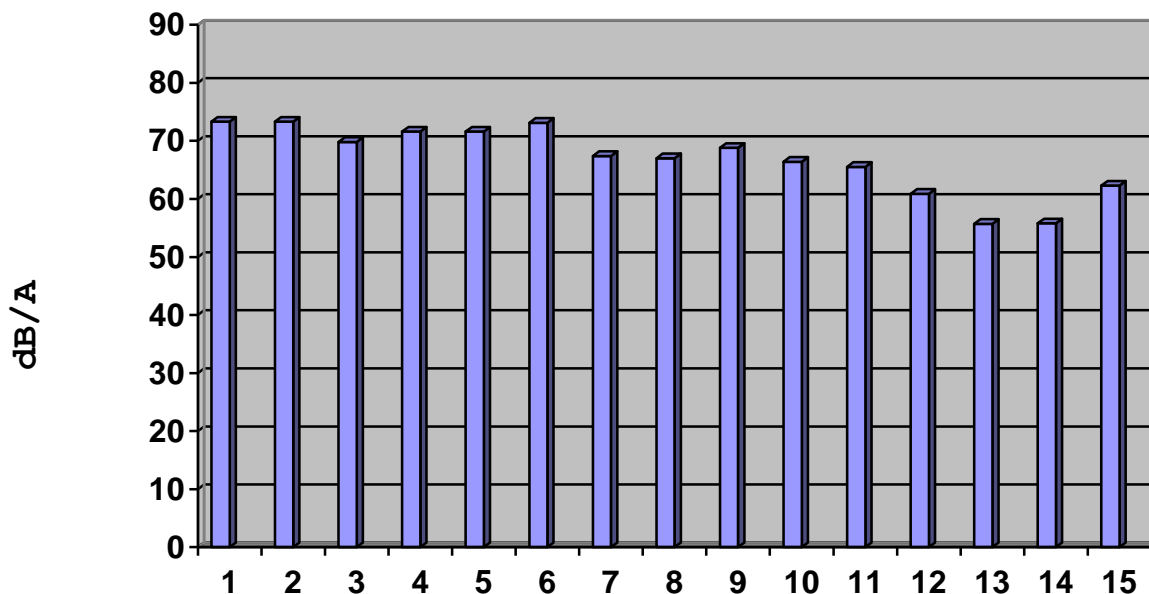
За нуждите на анализа е проучена и мрежата от главни и събирателни улици по фактори, влияещи на нивото на шума и по групи и райони на града.

Резултатите от проучването на градската мрежа от главни и събирателни улици, обхванати с измервания на шумовото натоварване по обособените групи пунктове показват, че всички улици са с асфалтирани пътни настилки, с относително добро състояние на пътното платно и неговото покритие. Ширината на уличното платно варира от 6 до 18 метра. Предвид характерния релеф на територията на град Стара Загора наклонът на улиците е в диапазон от 0,48 % до 12,2 %. Преобладаващо е двупосочното движение, както и двустранното застрояване (основно със сгради от 2 до 8 етажа).

Измерени средни нива на шума в пунктовете на гр. Стара Загора през 2016 г.

Измерени средни нива на шума в пунктовете на гр. Казанлък през 2016 г.

Анализирани са границите на диапазоните на получените средногодишни стойности на шумовите нива в градовете Стара Загора и Казанлък по групи пунктове за периода 2012 –

2016 г. Анализът показва добре изразена закономерност на изменение на нивата в зависимост от характеристиката на групата пунктове, респективно улиците около пункта.

Най-високи са средногодишните стойности за шумовите нива на улиците около пунктовете от първа група – на улици натоварени с МПС.

Като благоприятен следва да се отчете фактът, че с относително най-ниски средногодишни стойности са пунктове, респективно улиците от жилищни зони. Направената характеристика на пунктовете нива и оценката на шумовото натоварване на уличната мрежа позволяват да се определи степента на шумово натоварване на околната среда в град Стара Загора и град Казанлък като един от десетте европейски индикатора за градско развитие.

Извършена е и обработка на данните по възприетите в системата на мониторинга интервали на шумовото ниво сумарно за града и за районите, обособени от улиците с референтни пунктове. Обобщените резултати изразени като брой и процент от общия брой в обхвата на мониторинга по години показват, че по средногодишните стойности се разграничават различни зони на преобладаващи нива на шума по групи пунктове за региона.

За първа група преобладават районите и улиците с шумови нива в границите от 68 dB/A/ до 77 dB/A/, като с по-голям относителен дял са районите и улиците с шумово ниво в интервала 68 dB/A/ – 72 dB/A/.

При втора група преобладава броя на пунктовете в границите от 68 dB/A/ до 77 dB/A/ за гр. Стара Загора и в интервала 63 dB/A/ – 67 dB/A/ за гр. Казанлък.

При третата група пунктове, преобладава броя на пунктовете в интервала 58 dB/A/ – 67 dB/A/ за град Стара Загора и под 58 dB/A/ за град Казанлък

Отчита се колеблива тенденция при изменение на шумовите нива по интервали.

Тревожен остава фактът, че в групата на т.н. “лидери” по шумови нива се включва и пункт на улици, на които са разположени две елитни учебни заведения на град Стара Загора: VI-то ОУ и СОУ “М.Горки”, както и детска ясла. Това са пунктовете:

- ✓ бул. “Ген. Столетов” между ул. “Иван Асен II” и ул. “Сава Силов”;
- ✓ ул. “Хр. Ботев” до VI-то ОУ;
- ✓ ул. “Гурко” - срещу Куклен театър.

Изводи:

1. Наблюдаваните улици в град Стара Загора и град Казанлък са с шумови нива над допустимата за градски условия стойност.

2. Шумовото натоварване на околната среда в региона е обусловено основно от транспортния поток по уличната мрежа на градовете.

3. Високото шумово натоварване на околната среда определя неблагоприятни условия за градско развитие по отношение на акустичните качества на околната среда и здравния риск за населението.

Като мощен стресов фактор шумът далеч не изчерпва своето вредно въздействие върху организма само със специфичното поражение на слуховата функция. Той влияе върху нервно-психичната сфера, сърдечно-съдовата система, стомашно-чревния тракт, жлезите с вътрешна секреция, обмяната на веществата, нервно-мускулния апарат и др. В определен смисъл може дори да се твърди, че неспецифичното въздействие на шума заема по-важно място в шумовата патология, отколкото специфичното поражение на слуховата функция. **Проучванията показват, че няма орган в човешкото тяло, който да е пощаден от вредното въздействие на шума.**

На базата на направените изводи и установената вреда за човешкото здраве от въздействието на високите шумови нива и през 2017 г. усилията на РЗИ – Стара Загора ще бъдат насочени към подпомагане дейността на общините за подобряване на акустичната среда в урбанизираните градове.

Приоритет 3.3 Неойнизиращи лъчения

Съгласно Указание на Министерството на здравеопазването за дейността на РЗИ през 2016 г., Дирекция „Обществено здраве“, отдел „Държавен здравен контрол“ и Дирекция „Лабораторни изследвания“ при РЗИ – Стара Загора, извършиха мониторинг на електромагнитните полета около базови станции за мобилна комуникация в райони на детски, учебни и лечебни заведения, както и в райони с голяма концентрация на население и жилищни сгради, каквито са централната градска част на територията на гр. Стара Загора и гр. Казанлък, област Стара Загора и община Сливен.

- РЗИ – Стара Загора поддържа и актуализира регистър на обекти с обществено предназначение, където са включени и източниците на нейонизиращи лъчения: базови станции и приемо-предавателни станции на мобилни оператори. Общият брой на регистрираните източници е 329 за област Стара Загора.
- В изпълнение на утвърдената програма за мониторинг на електромагнитни полета на територията на област Стара Загора са извършени 757 измервания и е осъществен контрол на 33 базови станции на мобилни оператори, от които 12 – разположени в близост до или по границите на хигиенно-защитната зона до детски, учебни и лечебни заведения и 21 - в райони с голяма концентрация на население.
- Измерените стойности на контролирания параметър съответстват на изискванията на Наредба № 9 на МЗ, ДВ бр. 35/1991 г.
- През 2016 г. са извършени 13 измервания в 3 обекта по заявки и сигнали на граждани. По този начин е осъществен контрол на още 3 базови станции. Измерените стойности не надвишават регламентираните пределно допустими нива за плътност на мощност на електромагнитно поле.

През 2016 г. е изготвен Доклад за влиянието на атмосферния въздух върху здравето на населението в наблюдаваните населени места на област Стара Загора през 2016 г. Резултатите от анализа показват, че **не се наблюдава пряка корелационна зависимост между замърсяването на атмосферния въздух и болестите на дихателната система, тъй като те са водещи заболявания за цялата Старозагорска област.** Все пак установяването на по-висок относителен дял на остри бронхити и бронхиолити от общата респираторна патология в община Гълъбово от средната стойност за областта при новооткритите през 2015 г. случаи при децата от 0 до 17 години, и всички случаи – общ брой и новооткрити през 2015 г. при населението на и над 18 години в община Гълъбово и по-висок относителен дял на астма, както при децата от 0 до 17 години, така и при населението на и над 18 години за общия брой и новооткритите случаи в община Стара Загора от средната стойност за областта показва реално съществуващ потенциален риск за здравето на населението.

Приоритет 4. Продукти и стоки със значение за здравето на населението

Приоритет 4.1. Козметични продукти

- Проверки в обектите за съхранение и търговия с козметични продукти, фризьорските и козметичните салони - в по-голямата си част козметичните продукти са етикетирани съгласно изискванията на Регламент /ЕО/ № 1223/2009 г. на Европейския парламент и Съвета.
- Взети за лабораторни изследвания 49 броя козметични продукти. При извършените изследвания по микробиологични и химични показатели, както и за тежки метали по целесъобразност не са установени отклонения от установените норми.
- Основен проблем са стоките внос от трети страни, предлагани в така наречените магазини “за един лев”.

- Извършени 156 проверки в резултат на получени писма от МЗ за постъпила информация от Комисията за защита на потребителите за получени нотификации по системата RAPEX за опасни стоки, открити на територията на Европейския съюз.

Приоритет 4.2. Химични вещества и смеси

- Извършени 200 проверки в търговската мрежа.
- Извършени 105 проверки на бензиностанции и газстанции.
- Издадена 1 заповед за забрана реализацията на продукти и стоки на фирма с обект бензиностанция, с които е спряно пускането на пазара на 6 вида химични смеси с общо количество 100 броя без осигурена информация на български език върху опаковките до привезждането им в съответствие със законодателството. По заповедта е получена информация за отстраняване на несъответствията спрямо изискванията на Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси.
- Извършени са 8 проверки в обекти на фирми за производство, формулатори или потребители надолу по веригата на химични вещества и смеси. Една от тези проверки е в Производствена база за химични смеси на „Ароматик” ООД гр. Казанлък.
- Извършени са и допълнителни проверки по повод получени нотификации по системата RAPEX (4 проверки) и получен сигнал. Посочените в нотификацията продукти не са открити при извършените проверки. Поради установените несъответствия при проверката по сигнала са предприети съответните административно-наказателни мерки.

- ***Проверки относно биоциди***

- Извършена проверка по писмо от МЗ за пуснат на пазара биоцид без издадено разрешение в нарушение на ЗЗВВХВС. Поради установените несъответствия са предприети съответните административно-наказателни мерки.

- ***Проверки на детергенти***

Извършени са 8 проверки в обекти от търговската мрежа във връзка с писмо на МЗ за проверка на почистващ препарат за домакински цели, неотговарящ на оригиналния продукт. Не е констатирано наличие на такива продукти.

- ***Проверки относно азбест***

Извършена е проверка по писмо на МЗ за юридическо лице, осъществило внос на азбестови влакна и изделия, съдържащи азбест, за които е въведена забрана за пускане на пазара, в т.ч. внос и употреба, съгласно европейското законодателство. Министерство на здравеопазването е уведомено за резултатите от проверката.

През 2016 г. е издадено едно разрешително по чл. 73 от Закона за здравето за разрушаване и отстраняване на азбестосъдържащи материали на РЗИ – Стара Загора на „Енергоремонт – Гълъбово” АД, гр. Гълъбово.

Извършен е мониторинг за наличие на никел в изделия или аксесоари съгласно указанията за планиране на дейността от МЗ, като са изследвани 2 проби – обеци и гривни и не са установени отклонения от нормативните изисквания.

Приоритет 4.3. Бутилирани минерални изворни и трапезни води

Общия брой на извършените проверки е 592.

Бяха взети 74 броя проби за изследване по химични и микробиологични показатели, като при две от пробите се констатираха отклонения от Наредбата за изискванията към бутилираните натурални минерални, изворни и трапезни води предназначени за питейни цели ДВ бр.68/2004г. по показател рН. При повторно взети проби отклонения не са констатирани.

При текущите инспекции на детски и учебни заведения се установи че не се предлагат бутилирани води от предоставения списък със забранените за употреба бутилирани минерални води за деца до 7 год. възраст.

Приоритет 5. Превенция на тютюнопушенето

- Извършени 1099 проверки в заведения за обществено хранене по контрол на здравните изисквания относно тютюнопушенето в закрити обществени места.
- Издадени 23 предписания.
- Съставени 13 акта за административно нарушение.
- Издадени 11 наказателни постановления на обща стойност 3100лв.

Извод:

Необходимо е да се подобри ефективността на контрола. В РЗИ – Стара Загора през зимния период непрекъснато постъпват сигнали относно нарушение на забраната на тютюнопушенето в заведения за хранене и развлечения. При проверка на сигналите най-често не се установява тютюнопушене.

Тематични проверки

1. Проверка на минералните водоизточници, чиито води се използват в обектите с обществено предназначение и в обектите за производство на бутилирани води.

Цел на проверката: Да се установи дали има издадени балнеологични оценки и/или сертификати за минералната вода от използвания водоизточник и с какъв документ е придобито правото на ползване.

За периода 01.04.2016г. - 30.09.2016г. служителите от отдел „ДЗК”, Д „ОЗ” при РЗИ - Стара Загора извършиха 47 проверки на обекти с обществено предназначение:

1. Минерални водоизточници – 11 проверки
2. Хотели - 10 проверки
3. Спа – центрове - 6 проверки
4. Плувни басейни - 17 проверки
5. Обществени бани – 3 проверки

На територията на област Стара Загора няма регистрирани обекти за производство на бутилирани натурални минерални води.

От проверените минерални водоизточници балнеологична оценка имат два обекта – сондаж № 3 на минерално находище „Павел баня” и сондаж № К – 3 на минерално находище „Овощник”.

Община Стара Загора, община Мъглиж и община Казанлък са започнали процедура за издаване на балнеологична оценка за качеството на минералната вода от находище „Старозагорски минерални бани”, находище „Ягода”, находище „Овощник”- за сондаж № 12, сондаж № 14, сондаж № К-2, сондаж № К-5 и сондаж № К-6.

Обектите с обществено предназначение, които ползват минерална вода имат разрешителни за водовземане, издадени от Министъра на околната среда и водите.

2. Проверка на пуснатите на пазара козметични продукти за гримиране

Цел на проверката: Да се установи пуснатите на пазара козметични продукти за гримиране съответстват ли на изискванията и разпоредбите на действащото европейско и национално законодателство.

Обект на проверката: Козметични продукти за гримиране (сенки за очи, очни спирали, моливи за очи, червила, други продукти за гримиране на устните, руж за лице и тяло, включително „карнавален грим“, други продукти за гримиране),

- българско производство
- внос от трети страни

Резултати:

№	Показатели	Брой
1	2	3
1	Проверени обекти	10
2	Извършени проверки	10
3	Проверени козметични продукти	13
4	По отношение на	
	- етикетирането	13
	(отговарящи/неотговарящи	-
	- състава (отговарящи/неотговарящи)	13
	(отговарящи/неотговарящи)	-
	- необходимата информация/документация)	
	(отговарящи/неотговарящи)	-
	- претенциите (отговарящи/неотговарящи)	-
5	Предприети мерки за отстраняване на допуснати нарушения	-
6	Дадени предписания	-
7	Съставени актове	-
8	Издадени заповеди за спиране реализацията, изтегляне от пазара и др. на козметични продукти	-

3. Етиктиране на бутилираните натурални минерални изворни и трапезни води

Цел на проверката: Да се установи в каква степен се прилагат изискванията към етикетирането на горепосочените продукти, регламентиранни в Европейското и национално законодателство и да се повиши ефективността на държавния здравен контрол в тази област.

През периода март-юли 2016 г. инспекторите на РЗИ –Стара Загора извършиха проверки в търговската мрежа на най-често предлаганите бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води на територията на област Стара Загора.

Проверени бутилирани води произведени в България:

Натурални минерални води - 11 вида: Банкя, Девин, Горна Баня, Хисар, Михалково, Пирин спринт, Брацигово, Ком, Велинград, Велин, Ракитово

Изворни води - 6 вида: Банкя, Девин, Севтополи, Балдаран, Бачково, Михалково

Трапезни води -7 вида: Аро, Севтополис, Живена, Дивна, Кристал, Айсберг, Калето

Произведени в страни членки на ЕС:

Франция - Натурална минерална вода - Евиан, Перие

Италия - Натурална минерална вода - Сан бенедето

От извършените проверки се установи, че няма констатирани нарушения в етикетировката на предлаганите марки води.

4. Проверка на пуснатите на пазара биоциди

Цел на проверката: Проверка изпълнението на задълженията по чл. 25, т. 20а от ЗЗВВХВС за съответствие с чл. 95, пар. 2 на Регламент (ЕС) № 528/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2012 година относно предоставянето на пазара и употребата на биоциди, като се установи дали доставчиците на активните вещества или доставчикът на биоцидите, пуснати на пазара на Р. България са включени в списъка на Европейската агенция по химикали по чл. 95, ал.1 на Регламент (ЕС) № 528/2012 за продуктите типове, към които спадат съответните биоциди.

Проверката е извършена през първото тримесечие на 2016 г. Обхванати са 5 фирми с адрес на управление в област Стара Загора, посочени в списък като допълнение към писмо на МЗ с изх. № 16-00-14 / 26.02.2016 г., както и 2 други фирми с адрес на управление в друга област,

разполагащи със склад за биоциди на територията на област Стара Загора. От всички фирми, непредставили в момента на проверката необходимите документи, токива са били изискани и допълнително представени.

5. Етикетирание на прекурсори на взривни вещества под ограничение

Цел на проверката: Спазване изискването за забрана за предоставяне на масовия потребител на прекурсори на взривни вещества под ограничение съгласно чл. 23 от ЗЗВВХВС (по смисъла на чл. 3, т. 10 от Регламент (ЕС) № 98/2013) и задължението за поставяне на етикет на прекурсорите на взривни вещества под ограничение, в който се посочва, че закупуването, притежаването или използването на прекурсори на взривни вещества под ограничение от масовия потребител е забранено

Тематичната проверка е извършена през второ и трето тримесечие на 2016 г. Проверени са 10 обекта на територията на област Стара Загора, от които 1 цех за производство на детергенти, 3 агроаптеки, 1 склад за съхранение и търговия с химични вещества и смеси, 3 търговски вериги за съхранение и търговия с химични смеси – „Praktis”, „HomeMax”, „Багира”, 1 търговски център за търговия с химични смеси и 1 склад за съхранение и търговия с химични вещества и лабораторна стъклария.

Поради установени несъответствия са предприети съответните административно-наказателни мерки.

6. Дейност на службите по трудова медицина

Цел на проверката: Да се провери спазват ли СТМ изискванията на Наредбата да водят здравни досиета на работещите на хартиен и електронен носител по образец съгласно Приложение № 6 и да си ги предават по служебен път в случаите по чл. 17, ал. 1 от наредбата.

С проверка са обхванати всички 23 служби по трудова медицина с адрес на управление в област Стара Загора, както и 1 офис в гр. Стара Загора на СТМ с адрес на управление в гр. Сливен, обявен в регистъра на МЗ.

Проверката е извършена през трето и четвърто тримесечие на 2016 г. Резултатите са отразени в констативен протокол от извършена проверка на служба по трудова медицина относно воденето на здравни досиета и предаването им по служебен път, изготвен съгласно писмо на МЗ с изх. № 32 – 00 – 188 / 13.11.2008 г., структуриран съгласно Приложение № 6 към чл. 11, ал. 10 от горесцитираната наредба. В протокола са отразени и данни по чл. 17, ал. 1, т. 1. и 2. относно предаване и приемане на здравни досиета на работещите между службите по трудова медицина на хартиен и електронен носител по служебен път. При проверката е разгледано съдържанието на 1 здравно досие на работещ в обслужвано предприятие от съответната СТМ и е проследена кореспонденцията по предаване и приемане на здравни досиета между СТМ по служебен път основно през 2016 г.

За отстраняване на констатираните нарушения са издадени **2 предписания** към 2 СТМ. В тях е предписано да се отстранят констатираните нарушения в съдържанието на водените здравни досиета; да се посочат причините за неизискване на здравните досиета на новопостъпилите работещи, както и на досиетата на работещите в новите фирми, с които са сключени договори за обслужване през 2016 г.; да се посочат причините за неводене на здравните досиета на работещите в 1 фирма. Предписанията са изпълнени в поставения срок.

В констативните протоколи на 14 от проверените СТМ също са вписани предписания и е поставен срок за изпълнението им. Основните предписани мероприятия са: да се отстранят констатираните несъответствия в съдържанието на здравните досиета; да се представят данни за броя на новопостъпилите работещи и за направени искания за предаване на здравните им досиета; да се представят писмено причините за неизискване на здравните досиета на новопостъпилите работещи; да се изискат досиетата на работещите от новите фирми, с които е сключен договор за обслужване; считано от датата на проверка да се

спазват изискванията на чл. 17, ал. 1 от наредбата. Всички дадени предписания са изпълнени в срок.

Отдел „Профилактика на болестите и промоция на здравето:

През 2016 година дейността на отдел „Профилактика на болестите и промоция на здравето“ е насочена към постигането на основна цел на РЗИ – Стара Загора - превръщане на профилактиката в задължителен елемент на всички нива чрез повишаване на ефективността на провежданата профилактична и здравно-промотивна дейност за ограничаване вредното въздействие на рисковите фактори на околната среда, подпомагане на информирания избор на здравословен начин на живот чрез повишаване нивото на здравни знания, изграждане на умения и нагласи и формиране на подкрепяща здравето жизнена среда.

Осъществяват **Основни дейности са** следните насоки:

- Извършване на проучвания, анализи, оценки
- Работа по профилактични програми и проекти
- Провеждане на здравно-образователна дейност и здравно-консултативна помощ
- Контролна дейност по чл. 54;55;56 от Закона за здравето
- Контролна дейност по нормативните разпоредби за здравословното хранене на децата и учениците.

1. Проучвания, анализи и оценки

- Оценка на седмичните разписания на учебните занятия на учениците
- Изготвяне на анализ и оценка на здравословното състояние на децата и учениците на база на анализа, изпратен от медицинските специалисти от здравните кабинети в училищата и детските градини.
- Национално проучване на затлъстяването
- Национално проучване за екскреция на сол в урината
- Анализ на анкетно проучване за ХИВ/СПИН и СПИ „Какъв е рискът за мен?“. Извършен ретроспективен анализ на всички провеждани анкетни проучвания за ХИВ/СПИН и сексуално предавани инфекции за периода 2011-2015г.

Оценка на седмичните разписания на учебните занятия на учениците, провеждане в съответствие с изискванията на Наредба № 10 /19.06. 2014 г. за здравните изисквания при изготвяне и спазване на седмичните разписания на учебните занятия - Извършени са общо 273 оценки на седмичните разписания на учебните занятия на учебни заведения в областта.

Оценка на здравословното състояние на организирани детски и ученически колективи

В РЗИ - Стара Загора бяха получени общо 154 анализа - бланки по образец за физическото развитие и здравословното състояние на децата от област Стара Загора, посещаващи детски заведения, от които 38 са от подготвителни групи към учебни заведения. Останалите 116 са от детски заведения, което представлява 98,2% от общия им брой. Общият брой на децата е 11 781, от които от 1 до 3 години – 1 773, а от 3 до 7 години – 10 008. Броят на момчетата е 6090, а на момичетата – 5691. За 2015-2016 г. медицинските специалисти от детските заведения са обобщили данните за извършени профилактични прегледи на 11 098 деца /94,2%/, предоставени им от личните лекари, като обхватът е с 0,7% по-висок в сравнение с данните за прегледаните деца за 2014/2015 г.

Изводи:

- Според данните на медицинските специалисти, получени от личните лекари през учебната 2015-2016 г. броят на прегледаните деца е 11098/94,2%/ или с 0,7% повече от тези за миналата 2014-2015 г.
- Анализът на физическото развитие показва, че над 90% от децата в Старозагорска област са в норма за ръст и телесна маса.

По показател ръст общините Чирпан, Раднево, Николаево, Стара Загора и Гурково показват леко намаление на децата за I група/норма/, за сметка на увеличението им във II група/разширена норма/ и в III група/извън нормата/ в сравнение с миналата година /в рамките на 0,2-6,1%/ . В общините Чирпан, Раднево, Николаево и Гурково има леко увеличение на децата в III група/извън нормата/ в рамките на 0,5-2%/ . В общините Братя Даскалови, Опан, Гълъбово, Мъглиж и Казанлък има леко увеличение на децата в I група/норма/ в рамките на 1,3-6,3%, а в община Павел Баня процента на децата в I група е идентичен.

По показател телесна маса само в общините Чирпан и Гълъбово децата за I група/норма/ са под 85% съответно – 80,5% и 81%. В общините Братя Даскалови, Опан, Гълъбово, Раднево, Казанлък, Стара Загора и Мъглиж има леко увеличение на децата за I група/норма/ в рамките на 0,4-4,1%, а в Павел баня резултата е идентичен.

В общините Чирпан, Николаево и Гурково има намаление на децата в I група в рамките на 4,1-6,2%, предимно за сметка на тези във II група/разширена норма/ и III група/извън нормата/. Най-висок процент деца над нормата дава община Чирпан – 3,5%. Следва община Гурково – 2,5%, Гълъбово – 1,8%, Казанлък – 1,5%, Николаево – 1,5%, Раднево – 1,1%, Стара Загора – 1,1% и други. Това в значителна степен може да бъде обяснено с небалансирано хранене и ниска двигателна активност.

- При проведените в 130 детски заведения тестове за физическа дееспособност, нормите за съответната възраст са покрили 96,4% от изследваните деца над 3 г., което е с 0,9% по-малко от миналата година.
- Както и през предходната година при новооткритите остри и хронични заболявания на децата се запазва водещо мястото на болестите на дихателната система /бронхиална астма, пневмония, хроничен тонзилит, хроничен бронхит и алергичен ринит/, следвани от проблемите със зрението, болестите на нервната система, болестите на ендокринните жлези и обмяната – от които най-значителен е дялът на затлъстяването и други. По нозология водеща е бронхиалната астма.
- По данни на медицинските специалисти, на диспансерно наблюдение подлежат 432 деца или 3,9% от всички предоставили данни за проведен профилатичен преглед. Водещи, както и през предходната година са заболяванията на дихателната система, като най-голям е броят на диспансеризирани деца с бронхиална астма. Всички данни са представени в съответната таблица.

Схемите за анализ на здравословното състояние на учениците за учебната 2015/2016 г. обхващат 109 учебни заведения /89%/ от общия им брой, съответно 32 485 ученика. В останалите 14 учебни заведения /3 в община Чирпан и 11 в община Казанлък/ не са назначени медицински специалисти. Броят на прегледаните от общопрактикуващите лекари ученици /за които има изпратени съответните данни/ е 24 133/74,3%/.

Изводи:

- Медицинските специалисти от учебните заведения в Старозагорска област са получили данни за проведен профилатичен преглед на 24133 ученици или 74,3% от всички прегледани. Този обхват е с 2,2% по-нисък от миналата година. Обикновено в по-малките общини обхватът е над 80%, някъде достига и 100%. Прави впечатление, че в по-големите общински центрове като Стара Загора /63,6%/, Гълъбово /63,3%/ по-

нисък процент ученици предоставят на медицинските специалисти от здравните кабинети данни и талони за здравословно състояние и проведен профилактичен преглед. Въпреки положените усилия, взаимодействието между личните лекари и медицинските кадри в учебните заведения /особено на тези в по-големите общини/ се осъществява трудно и не е на нужното ниво, поради различни обективни и субективни причини /голям брой на общопрактикуващи лекари на ученици в едно учебно заведение; ученици от различни общини, обучаващи се в едно училище и др./ Необходимо е да се отбележи, че медицинските специалисти /там където има функциониращи здравни кабинети в детските и учебни заведения/ в много от случаите сами извършват антропометричните измервания /без това да е пряко тяхно задължение съгласно Наредба № 3/, тъй като не могат да ги получат от личните лекари.

- Анализът на физическото развитие показва, че над 80% по показател ръст и над 80% по показател телесна маса от учениците в Старозагорска област са в норма. В сравнение с миналата година по показател ръст има намаление с 1,2% на учениците в I група /норма/ и увеличение с 1,5% на тези във II група /разширена норма/. При трета група – извън нормата броят е намален с 0,3% за тези под нормата и идентичен за тези над нея.

В сравнение с миналата учебна година по показател телесна маса се забелязва намаление с 1,2% на учениците в I група /норма/, и увеличение на учениците във II група /разширена норма/ с 1,5%. При трета група /извън нормата/ има съвсем леко намаление с 0,3% на учениците под нормата и няма промяна над нормата за съответната възраст.

По показател ръст най-висок процент ученици в III група /извън нормата/, такива, които изпреварват нормалния за възрастта си ръст или изостават от него се отчитат в общините Чирпан, Гълъбово и Казанлък. В община Гълъбово – 5% са под, а 3,4% от учениците са над нормата, за община Чирпан – 2,4% са под, а 3,7% са над нормата и при община Казанлък – 2,8% са под, а 5,1% са над нормата.

При показател телесна маса резултат под 80% в I група/норма/ е получен в общините: Чирпан – 73,1%, Гълъбово – 74,9%, Казанлък – 72,8% и Гурково – 69,5%. Най-висок процент ученици под нормата /с много ниска телесна маса/ се наблюдава в община Гълъбово – 4,4%. С най-високи проценти от измерените ученици над нормата /с много висока телесна маса/ са общините: Гълъбово – 9,1%, Казанлък – 7,4%, Чирпан – 7,5% и Гурково – 6,6%.

Това в значителна степен може да бъде обяснено с небалансираното хранене и ниската двигателна активност.

- През настоящата година от новооткритите остри и хронични заболявания при учениците най-голям е броят на заболяванията на дихателната система, следвани от заболяванията на ендокринните жлези и обмяната, на нервната система и сетивните органи, заболяванията на костно-мускулната система, на пикочо-половата система, психичните разстройства, заболяванията на храносмилателната система и др. представени в съответната таблица.
- По нозология водеща позиция се пада на бронхиалната астма, следвана от затлъстяването и други.
- Представени са данни за 971 ученици, които се водят на диспансерно наблюдение, което съставлява 4% от всички ученици, представили данни за проведен профилактичен преглед. Най-голям е броят на диспансеризирани ученици със заболявания на дихателната система – 533/2,2%/ от всички прегледани. Както и през изминалата година водеща е бронхиалната астма – 513/2,1%/.

- При провеждане на тестовете за физическа дееспособност на учениците от областта, нормите за съответната възраст са покрили – 99,3% от всички изследвани по съответните показатели. Продължава да е много нисък броят на учениците, включени в групи по ЛФК/лечебна физкултура/ - 31.

В хода на извършването на **„Третото национално проучване на растежа”** сред първокласници в рамките на **Европейската инициатива на СЗО за наблюдение на затлъстяването при децата** беше осъществено обучение на експерт от РЗИ за методиката на провеждане на проучването в НЦОЗА - София.

В изпълнение на организационно-методичните мероприятия по проучването се проведе работна среща с представители на ръководствата и медицинските специалисти на училищата /9 бр./, които бяха включени в извадката за област Стара Загора. Разяснени бяха целите, организацията на провеждането, както и бяха предоставени формуляри за попълване от семействата на участниците / 180 бр. навършили 7 години деца/.

С цел предоставяне на информация на обществеността по проблема за наднорменото тегло и затлъстяването сред децата, бяха осъществени интервюта за регионални медии – 3 радиопредавания, 1 ТВ – предаване, 1 в печатна медия. Беше публикувана и информация на електронната страница на РЗИ.

От област Стара Загора като част от националната репрезентативна извадка участваха ученици от първи клас от четири основни и общообразователни училища от гр. Стара Загора, и по едно училище съответно от гр. Гълъбово, гр. Казанлък, гр. Чирпан, с. Ветрен и с. Тъжа.

По предварително съгласуван с училищата времеви график се осъществиха посещения от екип на РЗИ с обучени изследователи, които извършиха антропометричните измервания – ръст, тегло, обиколка на талия и обиколка на ханш на децата, чиито родители бяха заявили съгласието си да участват в изследването.

Комплектите от попълнените формуляри от изследователите и родителите на децата бяха изпратени в срок на НЦОЗА – София за последваща обработка.

РЗИ – Стара Загора участва в реализирането на **Националното проучване на приема на натрий сред населението в България** на възраст 15-75 години чрез определяне екскрецията на натрий в урината. Експерт беше обучен в НЦОЗА – София. за методиката на провеждането на проучването. Бяха анкетирани 16 бр. участници, разпределени по възраст и пол, както и бяха събрани за изследване проби урини. Анкетните формуляри и пробите бяха изпратени в срок за последваща обработка и лабораторни изследвания в НЦОЗА – София.

Анализ на анкетно проучване за ХИВ/СПИН и СПИ „Какъв е рискът за мен?“. Извършен ретроспективен анализ на всички провеждани анкетни проучвания за ХИВ/СПИН и сексуално предавани инфекции за периода 2011-2015г.

Цел: Установяване степента на информираност на младите хора за пътищата на разпространение на ХИВ/СПИН и сексуално предаваните инфекции и начините за предпазване от тях .

Целева група: Младежи във възрастовата група между 15-19 години от училища в градовете Стара Загора, Казанлък, Чирпан, Раднево.

Период на провеждане: Поетапно от 2011 до 2015 г.

Брой анкетирани: 1482 лица

Анкетна карта: Анкетната карта включва 12 въпроса със затворени отговори. На 7 въпроса може да се даде повече от един отговор.

Анкетирането е анонимно.

Резултати от проучването:

В проучването са участвали приблизително еднакъв брой момичета (51.01%) и момчета (48.99%).

Възрастовото разпределение показва, че най-голям е броят на анкетираните на 15-годишна възраст – 41.46%, следван от 17-, 16- и 18-годишните, съответно - 22.67, 20.72 и 12.28% процента. Незначителен е броят на младежите на 19 години – 2.97 процента.

Анализът на анкетните карти показва аналогични отговори на въпросите на учениците от различните градове, както по пол, така и по възраст.

Познанията на тинейджърите по отношение на половият път като основен начин за предаване на сексуално предаваните инфекции са най-високи за СПИН – 92.38%, сифилис – 70.11% и генитален херпес - 50.74 процента. По-малко от половината от анкетираните ученици показват знания по отношение на гъбичните инфекции – 42.85%, гонореята – 36.44%, хепатит В и С – 39.00% и хламидийната инфекция са – 26.11 процента. Този факт потвърждава необходимостта от запознаване на подрастващите още в началото на пубертета с въпросите, отнасящи се до сексуалното и репродуктивно здраве, както и за получаване на актуална информация за профилактиката на заболяванията, предавани по полов път.

Учениците, участвали в проучването показват убедителни знания за симптомите, с които може да се прояви една сексуално предавана инфекция. Повечето от тях дават приоритет на симптоми като усещане за парене при уриниране (54.15%) и сърбеж в областта на половите органи (53.21%). Появата на обилно течение със силна и неприятна миризма (36.44%), зачервяване около вагината или уретрата (29.32%) и раничка на половите органи (21.14%) са сред по-малко познатите симптоми.

Пътищата за предаване и заразяване с вируса на СПИН са известни на по-голяма част от анкетираните, но не е достигнат максимумът на дела на верните отговори. Според 89.34% вирусът на СПИН може да бъде предаден при небезопасен вагинален или анален сексуален контакт с инфектиран партньор. За предаването на вируса чрез използване на едни и същи заразени игли и спринцовки знаят 75.71%. По-малка част от младежите са посочили директния кръвен контакт при кръвопреливания и вертикалния път (от ХИВ-позитивна майка на бебе – по време на бременост, раждане и кърмене) за предаване на заболяването, съответно 65.73% и 54.52 процента.

Отговорите на въпроса за случаите, в които няма никакъв риск от заразяване с вируса на СПИН при нормално битово общуване с хора, живеещи с ХИВ, показват задоволително ниво на знания сред подрастващите. Най-голям процент от младежите са посочили невъзможност от заразяване при ръкостискане – 86.3 процента. Според 52.56% използването на обща баня не води до заразяване. За липса на риск при приятелска целувка и използване на общи прибори и предмети от бита, съобщават съответно 45.00% и 14.64%. Неубедителните резултати от тези два отговора корелират с погрешното схващане, че ХИВ се съдържа в слюнката. Тази несигурност и известни колебания в отговорите на младежите още веднъж показват недостатъчна информираност по темата.

Сравнително голям и приблизително еднакъв за отделните градове е относителният дял на учениците, които имат готовност да си направят тест за ХИВ – 53.64 процента. Знанието къде могат да се изследват и/или лекуват при поява на симптоми, при опасения за рисков секс или просто за профилактичен преглед е задължителна част от информацията, която трябва да получават младите хора в учебните заведения.

Изключително значими са отговорите на въпросите, касаещи предпазните средства, използвани при сексуално предаваните инфекции. Начините за предпазване, общуването на учениците по тази тема са важни стъпки към осъзнаването на необходимостта от отговорно сексуално поведение в тази възраст. Тинейджърите са категорични за необходимостта от използване на презерватив (92.31%). За 43.05% решение е ограничаване броя на сексуалните партньори, а за 26.86% - въздържането от употреба на наркотици и алкохол, които ги правят непредпазливи и водят до безразборни полови контакти. Малка част от младежите показват

незнание относено предназначението на контрацептивите – 18.35%, като превантивна мярка за нежелана бременност, а не средство предпазващо от сексуално предаваните инфекции.

Според учениците причините за използване на презерватива са различни. Голяма част от тях дават повече от един отговор. Най-висок е процентът на използващите презерватив за предпазване от СПИН – 80.84 процента. За 78.34% е средство за предпазване от забременяване, а за предпазване от сексуално предавани инфекции е използван от 73.55% от анкетираните. Много малък е процентът на употребата му поради други причини - 3.24 процента.

Проучването установи, че 45.21% от подрастващите водят полов живот. Наблюдава се снижаване на възрастовата граница на първия сексуален контакт.

Първият сексуален контакт е станал факт за 24.91% на 15- годишна възраст. С увеличаване на възрастта сексуалните контакти се отлагат с времето и този процент намалява. Относителният дял на учениците осъществили първия си сексуален контакт на 16 години е 12.27%, а за 17-т и 18-т годишните съответно е 5.20% и 2.09 процента. По-малко от 1% (0.74%) за пръв път са общували с противоположния пол на деветнадесет години. Повече от половината от анкетираните (54.79%) отговарят, че не водят полов живот.

Независимо, че в съвременното общество разбиранята на младите хора за сексуалните и лични отношения са по-свободни и разкрепостени, липсата на безразборни полови контакти, използването на средства за предпазване от заразяване със сексуално предаваните инфекции по всяка вероятност са причините за ниският процент на заразяване на анкетираните младежи с тези инфекции – 6.28 процента.

Днес темата за сексуалната култура и просветеност на подрастващите е изключително актуална. Според тях интернетът е основния източник за получаване на информация по темата за сексуално предаваните инфекции (65.92%). Обученията в училище (52.29%), разпространението на здравно–образователни материали, като листовки и плакати (48.80%) заемат важно място в процеса на информираност по темата. Не на последно място значение имат и медиите за коментари и анализи на въпросите свързани с предаването на СПИН и сексуално предаваните инфекции (38.06%). Относителният дял на младежите, получаващи информация от медицинско лице е 37.31 процента.

Изводи

1. Най-високи познания анкетираните имат за СПИН, сифилис и генитален херпес. Пониските знания за симптомите на останалите сексуално предавани инфекции очертават необходимостта от здравно-образователни мероприятия насочени към не достатъчно информираните по темата подрастващи, както и за поддържане на нивото на по-добре запознатите младежи.

2. Пътищата на предаване на ХИВ/СПИН са добре познати, а за случаите на липса на риск при битово общуване с хора живеещи с ХИВ/СПИН подрастващите показват задоволителни знания.

3. Мотивацията за употребата на презерватив е правилна и трябва да се поддържа във времето чрез популяризирането му като най-сигурен начин за предпазване от ХИВ/СПИН и сексуално предавани инфекции. Макар и в нисък процент анкетираните не знаят предназначението на контрацептивите като средство за предпазване от нежелана бременност, а не от сексуално предавани инфекции.

4. По-голяма част от учениците съобщават за липса на полов живот, а при останалите възрастта за започването му е най-често 15-16 години.

5. Информацията, получена от интернет, измества здравното образование като начин за информиране по отношение на сексуално предаваните инфекции. Относително високият процент на получаване на информация от здравно–образователни материали потвърждава необходимостта от разработване и разпространение на тематични материали в интернет пространството.

Здравен контрол

Извършване на контрол относно спазване на съгласуваните от РЗИ седмични разписания в училищата

През годината са извършени 80 проверки в учебни заведения и не са установени нарушения при спазването на съгласуваните от РЗИ седмични разписания.

Здравен контрол на детски и учебни заведения от област Стара Загора по отношение спазване на изискванията за здравословно хранене при деца и ученици

През 2016 г. са регистрирани 135 детски заведения, от които 19 детски ясли, 8 детски кухни, 108 детски градини.

В областта функционират също и 53 обекти за хранене в учебни заведения – 24 бр. ученически стола и 29 ученически бюфети и павилиони.

От планираните за проверки обекти са извършени:

- **23 проверки** на детски ясли и детски кухни /85% обхват/, по отношение на спазване на здравните изисквания на Наредба № 2 за здравословно хранене на децата от 0 до 3 години в детските заведения и детските кухни. Издадено е 1 бр. предписание, чиито мерки са изпълнени.
- **61 проверки** на детски градини /56% обхват/ по отношение спазването на здравните изисквания на Наредба № 6 за здравословно хранене на децата на възраст от 3 до 7 години, както и на Наредба № 2 за здравословно хранене на децата от 0 до 3 години за яслените групи. Издадено е 1 бр. предписание, мерките по които са изпълнени.
- **69 проверки** /130/% обхват/ на ученически столове, кетъринги за осигуряване на храна в училища, ученически бюфети и павилиони за спазване на изискванията на Наредба № 37 за здравословно хранене на учениците. Не са констатирани нарушения.
- **5 проверки** на Домове за деца лишени от родителска грижа /ДДЛРГ/ и Домове за медикосоциални грижи за деца /ДМСГД/ за спазване на изискванията на Наредба № 2, Наредба № 6 и Наредба № 37 на МЗ за здравословно хранене. Не са констатирани нарушения.

Систематичен здравен контрол чрез текуща инспекция и насочен държавен здравен контрол в обекти – закрити обществени места и някои открити обществени места по прилагане на чл. 56 и 56а от Закона за здравето

Извършени са **406** проверки: 323 – в закрити обществени места по смисъла на &1а от допълнителните разпоредби на Закона за здравето и 102 – в детски и учебни заведения.

В хода на извършване на проверките не са констатирани нарушения на забраната за тютюнопушене, съгласно изискванията на чл. 56 и 56а от Закона за здравето.

Контрол по спазване на забраната за продажба на алкохолни напитки на спортни прояви и обществени мероприятия, организирани за деца и ученици /чл. 54 от Закона за здравето/.

При извършените 5 проверки на спортни мероприятия за деца и ученици през 2016 г. не са констатирани нарушения.

Контрол по спазване на забраните, свързани с пряката реклама на спиртни напитки и непряка реклама на спиртни напитки и рекламата на вино и бира

През 2016 г. са извършени 193 проверки и не са констатирани нарушения.

Координиране и реализиране на дейности на регионално ниво по международни и национални профилактични програми

Национална програма за превенция на хроничните незаразни болести /НПХНБ/ 2014 - 2020 г.

На основание Заповед на Министъра на здравеопазването № РД -01-260/ 02.09-2016 г. във връзка с изпълнение на дейности за 2016 г. по Националната програма за превенция на хроничните незаразни болести 2014 – 2020 г, приета с Решение №538 на Министерски съвет от 2013 г. беше проведен организиран популационен скрининг за онкологичните заболявания Рак на млечната жлеза, Рак на маточната шийка и Рак на дебелото и правото черво сред населението на област Стара Загора. За тази цел бяха сключени договори с пет лечебни заведения, три от които в гр. Стара Загора, и по едно – в градовете Казанлък и Раднево. Бяха изпратени покани до 497 лица. Проведени бяха общо 41 прегледа и изследвания за Рак на млечната жлеза, 101 прегледи и изследвания за Рак на маточната шийка и 9 прегледа за Рак на дебелото и правото черво на лицата, отзовали се на поканите. Изпратен е отчет за дейността в МЗ. С горесцитираната заповед се възложи и изпълни и провеждането на здравно-образователна дейност сред населението в областта по четирите основни фактори на риска за здравето на населението – тютюнопушене, злоупотреба с алкохол, нездравословно хранене и ниска физическа активност. Изпратен е отчет за дейността в МЗ.

Реализиране на дейности, насочени към намаляване на употребата на тютюневи изделия

През годината са проведени 30 здравноинформационни кампании в град Стара Загора и 41 – на територията на областта.

Информационните кампании бяха насочени приоритетно към децата и младите хора. Включени бяха много разнообразни форми на обучения и конкурси в училищата на Старозагорска област, отворени дискусии, презентации, изработване на видеокартички, изложби за рисунки, изработване на макети по темата, табла, есета, дискусии, дебати, ролеви игри, интерактивни обучения, с участието на учители, медицински специалисти.

РЗИ Стара Загора проведе кампании с учащи и млади хора за измерване на въглеродния оксид в издишания въздух и количеството на карбоксиемоглобин на пасивни и активни пушачи. Изследвани бяха 110 младежи. Беше оказана методична помощ и подкрепа в дейностите на училищата на територията на област Стара Загора- за второто тримесечие на 2016 година РЗИ активно си партнира с 91 училища на територията на Старозагорска област.

Отбелязани с мероприятия са Световния ден без тютюнев дим 31.05. и Международния ден без тютюнопушене 17 ноември.

Общо реализирани здравнообразователни дейности по фактор тютюнопушене:

Обучителни семинари – 7 с 208 участника;

Обучителни курсове – 25 с 254 участника;

Лекции и дискусии – 21 с 933 участника;

Видеопозази – 18 с 317 участника;

Разпространени материали – 780 броя;

Радиопредавания – 3 броя

Публикувани материали в интернет – 2 броя;

Дейност в Кабинета за консултиране и отказване от тютюнопушене (ККОТ)

През 2016 г. в ККОТ – Стара Загора за помощ за отказ от тютюнопушене са се обърнали 1058 лица. Информация за дейността на кабинета клиентите получаваха основно от РЗИ – 750, от интернет-страницата на НПОТ – 123, от НЛЮТ – 72. По телефона съвети са потърсили 314 лица, а в кабинета психологична консултативна помощ са получили 390 лица. Отказ от тютюнопушене са споделили 209 лица. Проведени са 71 здравноинформационни кампании за рекламиране на дейността на ККОТ.

Реализиране на дейности, насочени към намаляване на употребата и злоупотребата с алкохол

Проведено обучение на 65 медицински специалисти на тема: „Алкохолна употреба и злоупотреба – вредите от алкохол“.

Проведен обучителен семинар за специалисти от училища от община Казанлък, Районна прокуратура - Казанлък, МКБППМН- Казанлък, отдел „Закрила на детето“- Казанлък с общо 31 участника по проблемите на зависимост вследствие употреба на тютюн, алкохол, опиоидни, канабоидни и др. ПАВ.

За злоупотреба с алкохол е осъществено обучение с представители на Младежки общински съвет. Демонстриран е рискът за пътнотранспортни произшествия от злоупотребата с алкохол чрез демонстрация с „алкоочила“.

Изработен е филм за участието и партньорството на РЗИ Стара Загора в превантивната работа с ОУ „В.Левски“ гр. Чирпан. Филмът илюстрира методичната помощ и подкрепа от експертите на отдел ПБПЗ.

На 32 доброволци от БМЧК е представена презентация „Алкохол и здраве“ с цел провеждане на обучения сред всички доброволци. Проведени са две обучения с демонстрации на алкоочила.

Учреден е Клуб „Млад здравен експерт“ с ученици от ПГВМ „Ив. П. Павлов“ – проведено въвеждащо обучение, на което е представена дейността на Клуба.

Общо реализирани здравнообразователни дейности по фактор злоупотреба с алкохол:

Обучителни семинари – 1 със 31 участника;

Обучителни курсове – 2 с 97 участника;

Лекции и дискусии – 4 с 128 участника;

Демонстрации с алкоочила – 10 с 215 участника;

Реализиране на дейности, насочени към образование за здравословно хранене при ХНБ

Проведени 7 обучения на персонала в детски заведения от община Чирпан и община Раднево на тема здравословно хранене.

Проведени здравни беседи в 14 учебни заведения – основни, средни училища и професионални гимназии от областта;

В рамките на Училище «Превенция», организирано от РЗИ – Стара Загора са проведени обучения по профилактика на основни неинфекциозни заболявания като артериална хипертония, захарен диабет и други в читалища на малки населени места в областта, клубове на пенсионера, неправителствени организации и други на възрастни и стари хора. С обучения

по тези теми са обхванати и ученици в детски отдели на библиотеки в гр. Стара Загора и гр. Казанлък.

Като част от програмата от задължителния стаж 16 стажантски групи студенти – медици /169 участника/ са запознати с националните физиологични норми за хранене, както и с нормативните актове за здравословно хранене на Министерството на здравеопазването. Предоставени бяха ръководства за ограничаване приема на солта.

В РЗИ – Стара Загора са проведени 5 обучителни семинара за медицински специалисти от здравните кабинети на учебните заведения от всички общини на Старозагорска област, с включени теми за профилактика на затлъстяването и диабета при подрастващи с практически упражнения за определяне на кръвна захар с глюкомери, и демонстрация на интервенция с инжекционен глюкагон при установена хипогликемия.

Реализирана информационна кампания за значението на профилактичните прегледи и грижи и хранене при малки деца на места с компактно ромско население в гр. Раднево, гр. Мъглиж и гр. Казанлък със съдействието на СНЦ „Свят без граници”. Проведени 8 обучения с 672 обхванати лица. Разпространени здравно-образователни материали по рискови за здравето фактори – препоръки за хранене в различни възрастови групи, дипляни за артериална хипертония и захарен диабет.

По повод отбелязването на 19 май – Европейски ден за борба със затлъстяването, е проведено обучение с мултимедийна презентация за ролята на здравословното хранене и физическата активност за профилактика на наднормено тегло и затлъстяване сред ученици от Професионална гимназия по ветеринарна медицина „И.П. Павлов” в гр. Стара Загора. Обучение за здравословното хранене е проведено и в гр.Крън с участието на ученици от основна степен на образование. Темата за здравословно хранене и профилактика на затлъстяването беше изнесена и пред доброволците на БМЧК.

В РЗИ – Стара Загора се проведе обучителен семинар за експерти от ОДБХ – Стара Загора и РЗИ с фокус върху детското и ученическото хранене с общо 33 участника. Проведе се заключителен семинар за експертите от РЗИ – Стара Загора по рискови за здравето фактори с 98 участника. Отчетена беше здравнообразователната дейност по НППХНБ. Представени бяха темите за вредата от тютюнопушенето, дейността на ККОТ и препоръките за здравословно хранене при възрастни.

Общо реализирани здравнообразователни дейности по фактор хранене:

Обучителни семинари – 7 със 208 участника

Обучителни курсове – 16 с 164 участника

Лекции и дискусии – 26 с 1106 участника

Видеопозази – 22 с 298 участника

Разпространени материали – 320 броя.

Реализиране на дейности, насочени към подобряване на физическата активност на населението

Текущо през периода са осигурявани здравнообразователни материали – дипляни на медицинските специалисти от здравните кабинети на детски и учебни заведения за провеждането на инициативи по места, дипляни на участниците в здравнообразователните обучения в читалища, детски отдели на библиотеки от гр. Стара Загора и гр. Казанлък.

За отбелязване на 10 май – Световен ден на движението се проведе здравноинформационна кампания с провеждане на обучения в основни училища от община Павел баня – ОУ –

с.Габарево /96 участника/, ОУ – с.Търничене /12 участника/, ОУ – с.Тъжа /12 участника/. Бяха раздадени здравнообразователни материали за ползата от физическата активност на 7 бр. основни и средни училища от областта – 219 бр.

В гр. Мъглиж беше организиран и проведен семинар за медицинските специалисти от общината с 8 участника. Предоставиха се резултатите от ежегодния анализ на здравословното състояние и физическата дееспособност на децата и учениците от община Мъглиж и бяха набелязани интервенционни здравнообразователни дейности в детски и учебни заведения.

РЗИ – Стара Загора популяризира сред училищата от областта условията по кандидатстването на Националния ученически конкурс „Посланици на здравето” за учебната 2016 / 2017 година.

Общо реализирани здравнообразователни дейности по фактор физическа активност:

Обучителни семинари – 1бр. с 8 участника;

Масови прояви – 3 бр. с 240 участника;

Лекции и дискусии – 7 бр. с 219 участника;

Разпространени материали – 256 бр

Публикувани материали в интернет – 1 бр.

Изработен филм – 1 бр.

Здравна стратегия за лица в неравностойно положение, принадлежащи към етническите малцинства

Проведени общо 13 здравно-образователни мероприятия с целеви групи ученици, ромски медиатори.

На основание Заповед на Министъра на здравеопазването № РД -01-284/ 03. 10. 2016 г. и във връзка с изпълнение на дейности за 2016 г. по Националния план за действие за периода 2015 – 2020 г. за изпълнение на Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите 2012-2020 г, приоритет „Здравеопазване”, приет с Решение №355 на Министерски съвет от 2016г. са извършени следните основни дейности:

Здравно-информационни кампании, реализирани със съдействието на НПО „Свят без граници” предхождащи по време прегледи с мобилен кабинет - мамограф. Осъществени бяха прицелно в общини и места с компактно ромско население:

I. Провеждане на разяснителни кампании за значението на профилактичните прегледи сред ромското население

Проведени бяха 4 здравнообразователни кампании в гр. Раднево, в гр. Мъглиж, в гр. Казанлък – в кв. Кармен /евангелистка църква/ и в Център за обществена подкрепа гр. Казанлък.

На тема „**Значение на профилактичните прегледи**” бяха осъществени 4 бр. беседи с 56 участника на възраст под 18 години / предимно млади майки с ромски произход/ и 4 бр. беседи с 280 участника на възраст над 18 години / лица от ромски произход, служители от общински и социални структури/.

II. Провеждане на разяснителни кампании за необходимостта от ваксиниране на населението със задължителните имунизации по Националния имунизационен календар

Проведени бяха 4 здравнообразователни кампании в гр. Раднево, в гр. Мъглиж, в гр. Казанлък – в кв. Кармен /евангелистка църква/ и в Център за обществена подкрепа гр. Казанлък.

На тема „**Значение на задължителните имунизации по Националния имунизационен календар**” бяха осъществени 4 бр. беседи с 56 участника на възраст под 18 години / предимно млади майки с ромски произход/ и 4 бр. беседи с 280 участника на възраст над 18 години / лица от ромски произход, служители от общински и социални структури/.

Ш. Провеждане на беседи и разпространение на материали за хранене и отглеждане на децата, организирани на обучения на лица, ангажирани с отглеждането на малки деца

Проведени бяха 4 здравнообразователни кампании в гр. Раднево, в гр. Мъглиж, в гр. Казанлък – в кв. Кармен /евангелистка църква/ и в Център за обществена подкрепа гр. Казанлък.

На тема „**Хранене и грижи по отглеждане на малкото дете**” бяха осъществени 4 бр. беседи с 56 участника на възраст под 18 години / предимно млади майки с ромски произход/ и 4 бр. беседи с 280 участника на възраст над 18 години / лица от ромски произход, служители от общински и социални структури/.

На проведените здравноинформационни кампании бяха осигурявани здравнообразователни материали на теми:

- Препоръки за здравословно хранене преди и по време на бременност и при кърмене
- Препоръки за здравословно хранене за деца на 3-6 години в България
- Препоръки за здравословно хранене за деца 7-18 години в България
- Профилактика на артериалната хипертония
- Профилактика на захарен диабет
- Рискови за здравето фактори – тютюнопушене, ниска физическа активност
- Профилактика на рак на маточната шийка
- Профилактика на рак на млечната жлеза

Дейности по Национална програма за профилактика на оралните заболявания при деца 0 - 18 г. в Р България 2015 - 2020 г.

Осъществени 10 обучения и дискусии по дентално здраве в гр.Стара Загора и гр. Казанлък с общ брой участници - 264 деца и ученици.

Раздадени 375 броя здравно-образователни материали.

Проведени видеопозази на 3 филма - „Болното зъбче“, „Франклин и феята на зъбките“ и „Рабит“. Същите са предоставени на всички детски градини, детски отдели на библиотеките в гр.Стара Загора и гр.Казанлък, предучилищни групи по желание на ръководствата им.

Осъществени 2 срещи с лекари по дентална помощ.

Дейности сред населението като цяло по профилактика на остеопорозата

РЗИ – Стара Загора извършва здравнообразователни дейности - здравни беседи, видеолектории, разпространение на здравно-образователни материали сред рискови групи – възрастни и стари хора. В изпълнение на сключено споразумение с Асоциация „Жени без остеопороза” през годината се проведеха 7 здравни беседи, 4 видеопрожекции в читалища на села от областта, където са дискутирани подходите за профилактика и лечение на остеопорозата. Броят на участвалите лица е 295.

С помощта на СОПЛ и съвместно с АЖБО през годината са реализирани в РЗИ седем скринингови кампании за измерване на костна плътност:

Общо в седемте скринингови кампании за 2016 г. са се изследвали 304 лица, от които 61 в трудоспособна възраст и 243 – лица над 65 годишна възраст. Интерпретацията на резултатите от скрининга, насочването към специализирана медицинска помощ се осъществява от представител на СОПЛ Стара Загора.

За отбелязване на 20 октомври – Световен ден за профилактика на заболяването остеопороза, беше реализирано ТВ – предаване в регионална медия за рисковите фактори за възникване на остеопорозата и превантивните мерки.

Дейности по околна среда и здраве

През 2016 г. продължава провежданата профилактична и здравно-промотивна дейност, насочена към ограничаване на вредното въздействие на рисковите фактори на околната среда, подпомагане на информирания избор на здравословен начин на живот, чрез повишаване нивото на здравни знания, изграждане на умения и нагласи и формиране на подкрепяща здравето жизнена среда. Продължава периодичното информиране на обществеността за рисковете за здравето, свързани със замърсяването на околната среда. Разработвани и публикувани са материали в местния печат и за сайта на РЗИ – Стара Загора по актуални проблеми на опазването на околната среда и здравето на населението.

Дейности по профилактика и контрол на ХИВ/СПИН и СПИ

През 2016 г. е извършен ретроспективен анализ на анкетни проучвания за ХИВ/СПИН и СПИ „Какъв е рискът за мен?“ сред ученици на възраст 15-19 години в периода 2011 г. – 2015 г.

По повод 14 февруари 2015 г. РЗИ - Стара Загора участва в планирането, координирането и провеждането на мероприятия, реализирани съвместно с Община Стара Загора - Център за наука, култура и изкуство, Превантивно-информационен център по зависимости – Стара Загора, СНЦ „Свят без граници“, клуб „Зараза“- сдружение „Самаряни“, АСМБ, БМЧК, клуб „Млад здравен експерт“ към РЗИ – Стара Загора, педагогически съветници и медицински специалисти в учебни заведения на територията на област Стара Загора.

Проведена междуучилищна викторина „НЯМА РАЗЛИЧНИ! ВСИЧКИ ТРЯБВА ДА ЗНАЕМ!“ с участие на ученици от 7-8 клас от 4 училища в гр. Стара Загора с цел повишаване на информираността на младите хора по отношение на ХИВ/СПИН и сексуално предавани инфекции и насърчаване на отговорно сексуално поведение, както и влиянието на алкохола върху здравето и поведението.

Организирана „Вечер на любовта и виното“ по инициатива на Младежки общински съвет – Стара Загора.

Посещение на КАБКИС 10 и запознаване на учениците от 10-тите и 11-тите класове на СОУ „Иван Вазов“ – Стара Загора с услугите, предоставяни от кабинета, 26 февруари

Информационна АНТИСПИН кампания „Любовта помни. Животът е безценен!“- романтична чаша чай, любовно споразумение със снимка за спомен, музика, сърца, усмивки...- около сърцето, в парк "Пети октомври" клуб "Зараза" и АСМБ - Стара Загора

Интерактивно обучение с ученици от 9 клас на Гимназия с преподаване на чужди езици „Ромен Ролан“ – Стара Загора

Обучения на членовете на клуб „Млад здравен експерт“ към РЗИ – Стара Загора за повишаване на компетентностите им за участие в образователни процеси, подготовка за разпространяване на любовни послания с популяризиране на отговорно сексуално поведение

Методични срещи с директори на училища, медицински специалисти, преподаватели, педагогически съветници с акцент върху здравно-сексуалното образование

Дискусии със стажант – лекари от Медицински факултет на Тракийски университет

Предоставяне на възможност за доброволно изследване и консултиране чрез изнесен КАБКИС 10: 15.02.2016 г. – Медицински факултет – Стара Загора

В периода 1 – 29 февруари са проведени многобройни мероприятия за отбелязване 14 февруари в училищата на област Стара Загора по тяхна инициатива.

По повод 15 май 2016 г. - Ден на съпричастност със засегнатите от ХИВ/СПИН - РЗИ - Стара Загора участва в планирането, координирането и провеждането на мероприятия, реализирани съвместно със СНЦ „Свят без граници”, клуб „Зараза”- сдружение „Самаряни”, МОС – Стара Загора, Превантивно-информационен център по зависимости – Стара Загора, БМЧК, клуб „Млад здравен експерт” към РЗИ – Стара Загора, медицински специалисти и педагогически съветници в учебни заведения на територията на област Стара Загора, студенти по медицина от Медицински факултет на Тракийски университет – Стара Загора и АСМБ – Стара Загора, представители на компонентите по Програма „Превенция и контрол на ХИВ/СПИН”, работили на територията на област Стара Загора. Проведени са и многобройни самостоятелни инициативи в учебните заведения на областта в периода 09 – 15.05.2016 г.

През 2016 г. по покана на БЧК – Стара Загора се проведе базов обучителен курс за доброволци на БМЧК – Стара Загора и Чирпан на тема: „Превенция на ХИВ/СПИН”, с последващ тест за проверка на знанията и издаване на сертификати на участниците.

По повод 1-ви декември 2016 г. РЗИ - Стара Загора инициира и участва в планирането, координирането и провеждането на мероприятия, съвместно с учебни заведения на територията на област Стара Загора, медицински специалисти, педагогически съветници и училищни психолози, Превантивен център по зависимости – Стара Загора, Община Стара Загора, клуб „Зараза”- сдружение „Самаряни”, СНЦ „Свят без граници”, Община Казанлък – МКБППМН и МОС, Медицински и Педагогически факултет – Тракийски университет – Стара Загора, АСМБ – клон Стара Загора, БМЧК, проведени в периода 21.11. – 13.12.2015 г.

Дейности за подобряване на сексуалното и репродуктивно здраве

Дейностите за подобряване на сексуалното и репродуктивно здраве включваха разпространение на информация и здравни послания относно сексуалното и репродуктивно здраве, предназначена за младите хора; провеждане на здравно-образователни мероприятия сред младите хора по въпросите на сексуалното и репродуктивно здраве; изготвяне и разпространение на здравно-образователни и информационни материали за сексуално предавани инфекции (СПИ); особености на пубертета; ползата от ваксинация срещу рак на маточната шийка.

Темата се поставя на дискусия в хода на практическото обучение студентите от шести курс на Медицински факултет – Тракийски университет – Стара Загора, провеждано в РЗИ – Стара Загора. Разглежда се и методологията на здравно-образователните дейности в областта на сексуалното и репродуктивно здраве.

Експерти от отдел ПБПЗ и ПЕК - РЗИ – Стара Загора проведоха на 8 март 2016 г. в Здравно-социалния център среща с млади ромски жени от кв. „Лозенец” – Стара Загора, на която беседваха по темите: Рак на гърдата, ХИВ/СПИН, СПИ, Туберкулоза, Контрацепция, Грижи за бебето и детето, Ваксини и имунизации. Раздадени бяха здравно-образователни материали.

Дейности по Национална програма за превенция и контрол на туберкулозата в Р България

Усилията през 2016 г. бяха насочени към осведомеността на широката общественост с цел повишаване информираността за проблемите, свързани с туберкулозата, факторите за развитие и разпространение на болестта, необходимостта от изследване и лечение, здравните последици за индивида и общността, сред която живее.

Актуалността на проблема туберкулоза се поставя на дискусия в хода на практическото обучение студентите от шести курс на Медицински факултет – Тракийски университет – Стара Загора, провеждано в РЗИ – Стара Загора.

На проведено обучение на педагогически съветници от училищата на град Стара Загора темата беше подробно дискутирана.

Световния ден за борба с туберкулозата - 24 март 2016 г. бе отбелязан с кампания с логото „Обединени в борбата срещу туберкулозата!”, проведена през месец март 2016. Цел на кампанията беше повишаване на информираността по отношение на заболяването, подобряване на здравната профилактика, популяризиране на здравословния начин на живот. В инициативата на РЗИ – Стара Загора участваха: учебни заведения и лечебни заведения на територията на област Стара Загора, НПО, членове на клуб „Млад здравен експерт” към РЗИ – Стара Загора, студенти от Медицински факултет на Тракийски университет – Стара Загора, медицински специалисти от здравни кабинети на учебни и детски заведения, експерти от РЗИ – Стара Загора.

Разпространени бяха предоставените от МЗ печатни материали – картички и плакати - сред общопрактикуващи лекари, пневмофтизиатри и др.

На проведените от 4 до 7 април 5 семинара с медицински специалисти от здравни кабинети на училищата в Старозагорска област в дневния ред беше включена, разгледана и дискутирана актуалната тема „Туберкулоза”.

Разяснена беше етиологията и профилактиката на туберкулозата и необходимостта от провеждане на проба Манту при работещи в обекти с обществено предназначение – част от програмата в дневния ред на семинар за хотелиери и ресторантьори, поведен в РЗИ, в рамките на инициатива Училище „Превенция 2016”.

Представители на РЗИ – Стара Загора участваха в пресконференция, проведена на 24 март 2016 г., съвместно със Специализирана болница за активно лечение на пневмофтизиатрични заболявания – Стара Загора ЕООД, СНЦ „Свят без граници”.

По повод Деня на санитарния инспектор - 15 март - посещение на членове на клуб „Млад здравен експерт” в РЗИ – Стара Загора имаха учениците от секцията на клуба в с. Коларово, общ. Раднево.

Публикувана беше информация във фейсбук – групата на клуб „Млад Здравен експерт”
Изготвен е материал за медиите и публикация в сайта на РЗИ – Стара Загора.

ДЕЙНОСТ НА ДИРЕКЦИЯ „ЛАБОРАТОРНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ”

В изпълнение на Стратегическите цели на РЗИ през 2016 година Дирекция „Лабораторни изследвания” си постави следните **основни насоки** на работа:

1. Провеждане на ефективен лабораторен контрол, при спазване на разпоредбите и изискванията на законодателството на ЕС, на националното законодателство, както и на утвърдените стандартни оперативни процедури, ръководства и указания;

2. Прилагане на лабораторен контрол в обектите с обществено предназначение, на продуктите, стоките и дейностите със значение за здравето на населението и контрол върху качеството и ефективността на дейностите по дезинфекция в здравните заведения, чрез извършване на целенасочени химични, физични, токсикохимични, клиничко-биохимични и санитарно-микробиологични изследвания;
3. Подобряване качеството на лабораторната дейност чрез осъвременяване на лабораторната диагностика и апаратура;
4. Поддържане на системата по качество, отговаряща на изискванията на БДС EN ISO/ IEC 17020 и БДС EN ISO/ IEC 17025;
5. Извършване на своєвременен метрологичен контрол и калибриране на апаратурата използвана при лабораторните измервания и изследвания, съгласно утвърден план за калибриране от директора на РЗИ Стара Загора и в съответствие с процедура, създадена по изискванията на БДС EN ISO/ IEC 17025 и БДС EN ISO/ IEC 17020.
6. Провеждане на системни дейности за подготовка и повишаване на квалификацията на кадрите в дирекцията съгласно действащата Програма за мониторинг на персонала и в съответствие с изготвен годишен план за квалификация на служителите от дирекцията;
7. Изпълнение на задачите, поставени на работните съвещания, ръководени от Директора на РЗИ.
8. Осъществяване на ефективна координация на дирекцията с останалите дирекции на РЗИ Стара Загора, с Националните центрове, Министерство на здравеопазването и ИА БСА;
9. Усъвършенстване организацията по обслужване на физически и юридически лица.

Дирекция „Лабораторни изследвания” работи съгласно изискванията на БДС EN ISO/IEC 17025 и БДС EN ISO/IEC 17020, като **акредитиран Лабораторен изпитвателен комплекс и Орган за контрол от вида А .**

В периода 20.04 - 22.04.2016г. Лабораторен изпитвателен комплекс премина първи планов надзор и разширяване обхвата на акредитация в частта физико-химичен анализ на води за питейно-битови цели и бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води. Надзора включи 50% от акредитирания обхват на ЛИК.

Заключението на одиторите от проведения уитнес и техническата компетентност на специалистите от Лабораторен изпитвателен комплекс е, че лабораторията има документирана политика и процедури, които се спазват. Персоналът е добре обучен, високо квалифициран. Използваните технически средства са калибрирани и се изпълнява процедурата за калибриране. Разработената система за управление е внедрена, поддържана и ефикасно функционира във връзка с дейностите на лабораторията. **Не се регистрираха несъответствия по време на надзора.** На основание гореизложеното, екипът предложи да се предостави разширение на обхвата за ЛИК за срока на действащата акредитация валидна до 07.07.2019г. Издадени са нови Заповед и Сертификат от ИА БСА валидни до **07.07.2019г.**

През **м. април** 2016г. ЛИК разработи проба вода за питейно-битови цели по физико-химични показатели: обща твърдост, сух остатък, електропроводимост и остатъчен хлор, с която участва извънредно в организирания от фирма „СИ ПИ ЕЙ КЕМ” ООД междулабораторен външен контрол. Докладът от участие показва отлично представяне и е атестат за високото качество на извършваната лабораторна дейност.

През **м. юни** получиха покана за участие и участва в Технически проект за изпитване за пригодност организирано от Интерпроджект ООД гр. София в междулабораторно сравнение по продукт „ Шампоан млечен бадемов” по показатели рН, ПАВ, съдържание на влага и летливи вещества. Доклада от участие е положителен, за което лабораторията получи Сертификат от фирмата организатор.

В периода 19.10- 21.10.2016г. се проведе оценка на място на Органа за контрол от вида А във връзка с преакредитация и разширяване обхвата на акредитация. Във връзка с

гореизложеното се актуализира системата по качество включваща Наръчник по качество, Основни процедури, Работни процедури, ФК и Инструкции, съобразена с изискванията на БДС EN ISO/IEC 17020.

По време на оценката се констатира едно незначително несъответствие с изискванията на стандарт БДС EN ISO/IEC 17020:2012 и Процедура за акредитация BAS QR В рамките на регламентирания срок за отстраняване на несъответствието, дирекция Лабораторни изследвания представи пълен Доклад за коригиращи действия и калибрира ТхС – уред за измерване скорост на движение на въздуха- ALMEMO 2290-3 за стойности под 0,2 m/s.

Заклучението от Доклада е да бъде акредитиран Органа за контрол от вида А за срок от 4 години, съгласно оцененния обхват за контрол на:

химични агенти във въздуха на работна среда,

прах във въздуха на работна среда,

микроклимат в работна среда, жилищни и обществени сгради,

шум в работна среда,

шум в околна среда,

шум в помещенията на жилищни и обществени сгради и изкуствено осветление в работна среда, жилищни и обществени сгради.

Очаква се издаване на нова Заповед и Сертификат от ИА БСА.

Анализ и оценка на извършените от дирекция „Лабораторни изследвания” дейности

През **2016** година Дирекция „Лабораторни изследвания “ извърши изследване на **9675** броя проби, от които **7028** проби бяха предоставени за контрол, или осъществени съвместно с дирекции „Обществено здраве” и „Надзор на заразните болести” при РЗИ или 72,6 % и **2647** броя проби или 27,4 % са поискани от физически или юридически лица.

На **9675** проби изследвани по различни показатели са извършени **49109** броя изследвания. По видове изследванията се разпределят както следва:

- **физични изследвания/измервания – 1273 броя** или 2,6 % от общия брой изследвания;

- **химични изследвания- 35477 броя** или 72,2% от общия брой изследвания;

- **санитарно-микробиологични изследвания - 12359 броя** или 25,2% от общия брой изследвания;

От изследваните по здравен контрол **7028** проби нестандартни са **181** броя проби или 2,6%. От извършените по здравен контрол **39550** изследвания , нестандартни са **442** или 1,1%.

На **поискани от физически и юридически лица 2647** броя проби се извършиха **9559** изследвания. **185** проби или 7,0% са нестандартни. От извършените изследвания **308** са с отклонение по изследваните показатели или 3,2%.

Дейности свързани с обективизиране на държавния здравен контрол:

I. Мониторинг и контрол на факторите на жизнената среда

1. Мониторинг на качеството на атмосферен въздух

През 2016 година извършихме мониторинг за качеството на атмосферния въздух в пункта на РЗИ Стара Загора. Във всички работни дни в пункта на РЗИ Стара Загора са отбрани проби за изследване на рутинните показатели от системата за постоянен екомониторинг - прах, оловни аерозоли, серен диоксид, азотен диоксид и сероводород.

Анализирани са **3514** проби, на които са извършени **10542** изследвания. Не са регистрирани нестандартни проби.

Изследвани показатели от системата за постоянен екомониторинг:

- **сероводород** – изследвани са **1004** проби с **4016** изследвания. Не са установени отклонения.
- **серен диоксид** – изследвани са **1004** проби. Извършени са **2008** изследвания. Не са установени отклонения от средно часовите и средноденонощни концентрации.
- **азотен диоксид** – изследвани са **1004** проби. Извършени са **4016** изследвания. Не са установени отклонения.
- **оловни аерозоли** – изследвани са **251** проби. Извършени са **251** изследвания. Не са установени отклонения.
- **общ суспендиран прах** – изследвани са **251** проби. Извършени са **251** изследвания. Не са установени отклонения.

2. Мониторинг на имисионния шум в гр. Стара Загора и гр. Казанлък в съответствие с програмите за мониторинг на шума в урбанизираните територии.

2.1. В планираните **27** пункта за измерване на имисионен шум в урбанизираните територии, през месеците май, юни, септември и октомври, е извършено измерване в гр. Казанлък и гр. Стара Загора.

Извършени са **162** измервания в **27** пункта.

В **26** пункта са установени шумови нива над пределно допустимите гранични стойности. От извършените **162** измервания **146** са с отклонение или **90,1%**.

2.2 **Лабораторен контрол на физични фактори вследствие получени сигнали** извън мониторингови програми:

- Измервания на шум - **39** измервания в **14** обекта. Установени отклонения в **11** обекта в **15** измервания.

3. Мониторинг на електромагнитни полета

3.1 През 2016г. е извършен мониторинг и контрол на обектите - източници на електромагнитни лъчения около базовите станции за мобилна комуникация в райони на детски и учебни заведения и обекти разположени на територия с голяма концентрация на население и жилищни сгради, за установяване съответствието им с изискванията, регламентирани с Наредба № 9 от 1991г. на МЗ и МОСВ за пределно допустими нива на електромагнитни полета в населени територии и определяне на хигиенно- защитни зони около излъчващи обекти.

Измерена е плътност на мощност на ЕМП на територията на гр. Стара Загора и гр. Казанлък по предварително изготвен график. Измерванията са извършени съгласно „Методика за измерване и оценка на електромагнитното поле в населената околност на предавателни антени към системи за мобилни връзки, публикувана в „Сборник методи за хигиенни изследвания“ том IV, на НЦХМЕХ.

При **план 33** обекта са извършени **796** измервания в **33** обекта. Не са установени отклонения при измерванията.

3.2 **Лабораторен контрол на физични фактори вследствие получени сигнали** извън мониторингови програми:

- Измервания на **ЕМП** - **48** измервания в **3** обекта. Не са регистрирани отклонения.

3.3 Извършени са и **292** измервания в **17** обекта на територията гр. Сливен, съгласно Указание на МЗ за планиране дейността на РЗИ за 2016г. Не са установени отклонения при измерванията.

4. Контрол на микроклимат

4.1 Измервания по сигнали:

Извършени са **128** измервания по искане на дирекция „Обществено здраве“ за микроклимат / $t^{\circ}C$ / в **14** обекта – училища на територията на гр. Стара Загора. Установени са **78** отклонения във всичките **14** обекта.

5. Мониторинг на води - извършване на физико-химичен и микробиологичен анализ по постоянен и периодичен мониторинг на води за питейно-битови цели, води от плувни басейни, минерални води от водоизточници.

При планирани **1511 проби води** през 2016г. за лабораторен контрол, включващ постоянен и периодичен мониторинг на води за питейно-битови цели, води от местни водоизточници, води от плувни басейни, води от минерални водоизточници, са изследвани **1725 проби**. Извършени са **22988** физико-химични и микробиологични изследвания.

5.1. Води за питейно –битови цели от водопроводната мрежа на населеното място

През **2016** година са планирани **1293** проби води за питейно битови цели от водопроводната мрежа на населеното място и от водопроводната мрежа на ведомствено водоснабдяване. Изследвани по мониторингова програма са **1465** проби по показателите на постоянен и периодичен мониторинг, съгласно Наредба № 9/2001г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели и в съответствие със съвместните мониторингови програми с ВиК дружествата.

Извършени са **20331** изследвания по физико-химични и микробиологични показатели. От общия брой проби, нестандартни са **49** или 3,3%. От общия брой изследвания **61** са нестандартни или 0,3%.

По **физико-химични показатели** са извършени общо **16823** изследвания на питейни води от водопроводната мрежа на населеното място и от водопроводната мрежа на ведомствено водоснабдяване по показателите на постоянен и периодичен мониторинг, от които **35** изследвания са нестандартни или 0,2%.

По **микробиологични показатели** са извършени **3508** изследвания на питейно-битови води от водопроводната мрежа на населеното място и от водопроводната мрежа на ведомствено водоснабдяване по показатели коли форми, Ешерихия коли, ентерококи, общ брой микроорганизми и сулфитредуциращи кластридии, съгласно изискванията на Наредба № 9/2001г за качеството на водата предназначена за питейно-битови цели. От извършените изследвания **26** анализа са нестандартни по показатели коли форми, Ешерихия коли и общ брой микроорганизми или 0,7 %.

5.1.1 Води за питейно –битови цели по периодичен мониторинг от водопроводната мрежа на населеното място на други РЗИ

- На **РЗИ гр. Сливен**, съгл. Указание на МЗ за планиране на дейността са изследвани **18 проби** по периодичен мониторинг от централни водоизточници. Извършени са **216** изследвания за никел, кадмий, алуминий, натрий, арсен, олово, бор, пестициди и трихалометани. Няма регистрирани отклонения по изследваните показатели.
- На **РЗИ гр. Хасково** през 2016г. са изследвани **33 проби** по периодичен мониторинг от централни водоизточници. Извършени са **540** изследвания за мед, цинк, селен, антимоно, живак, хром, манган, никел, кадмий, алуминий, натрий, арсен, бор, олово, пестициди и трихалометани.

Регистрирано е 1 отклонение по показател манган.

5.2 Води от обществени местни водоизточници

При план през 2016г. **68** проби са изследвани съгласно изискванията на законодателството **79** проби от обществени местни водоизточници, от които **20** проби отговарят на нормативните изисквания или 25,0%. Извършени са общо **663** изследвания по физико-химични и микробиологични показатели, от които физико-химични изследвания **584** и **79** изследвания по микробиологични показатели. **21** изследвания не отговарят на нормативните изисквания или 3,2%.

5.3.Води от минерални водоизточници

Изследването на качествата на минералните води е извършено съгласно изискванията на Наредба №14 за курортните ресурси, курортните местности и курортите. При план за 2016г **42** проби са изследвани **52** проби минерални води. Извършени са **364** изследвания по

микробиологични показатели и **12** по физико-химични показатели. Не са установени отклонения от изискванията на Наредба №14.

5.4 Води от плувни басейни, използвани за спорт и отдих

Микробиологичен и физико-химичен контрол е извършен съгласно изискванията на Инструкция №34 за хигиената на спортните обекти и екипировка ДВ бр.82/1975г. изм. ДВ бр. 25/2002г. При план 106 проби са изследвани 116 проби води от открити и закрити плувни басейни. В 38 проби са установени отклонения или 32,8%. Извършени са 1276 изследвания. От тях по физико-химични показатели 696 изследвания и 580 изследвания по микробиологични показатели. От извършените изследвания 73 са нестандартни или 5,7%. /35 по физико-химични и 38 по микробиологични показатели/ Отклоненията при микробиологичните изследвания са по показатели коли форми, Ешерихия коли, общ брой микроорганизми и ентерококи, а при физико-химичните по показатели съдържание на амоняк, нитрити, окисляемост и рН.

5.5. Необработени сурови/ подземни / води за питейно-битови цели

По микробиологични показатели са извършени общо **43** изследвания на **13** проби води, от които в **11** проби са регистрирани **30** отклонения по показател коли форми. По физико-химични показатели са извършени **299** анализа. Не са установени отклонения.

II. Мониторинг и контрол на продукти и стоки със значение за здравето на човека

1. Контрол на бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води

1.1 Контрол на бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води по микробиологични показатели

При план **20** проби са изследвани **39** проби бутилирани натурални минерални и трапезни води по микробиологични показатели, съгласно изискванията на Приложение №5 на Наредбата за изискванията към бутилираните натурални минерални, изворни и трапезни води, предназначени за питейни цели. Извършени са **195** микробиологични изследвания. Не са установени отклонения.

1.2 Контрол на бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води по физико-химични показатели

По физико-химични показатели са анализирани **35** проби, при планирани **9** проби и са извършени **622** изследвания. Установени са **2** отклонения в **2** от пробите по показател рН в бутилирана трапезна вода „Ветрен” /рН<6,5/.

1.3. Контрол на бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води на други РЗИ

Изследвани са **2** проби бутилирани минерални води по микробиологични показатели на РЗИ-Сливен, съгл. Указание на МЗ и **6** проби по физико-химични. Извършени са **10** изследвания по микробиологични и **93** по физико-химични. Не са установени отклонения.

2. Козметични продукти

Мониторингът включва изследване на козметични продукти по микробиологични и физико-химични показатели включително изследвания за съдържание на **тежки метали**.

2.1 Контрол по микробиологични показатели

При план **18** проби козметични продукти предназначени за деца и други козметични продукти са изследвани **19** проби и са извършени **95** микробиологични изследвания. Пробите са анализирани по показатели общ брой хетеротрофна мезофилна микрофлора, плесени и дрожди, Ешерихия коли, коагулазоположителни стафилококи, псевдомонас аеругиноза и кандидата албиканс. В изследваните проби не са установени отклонения.

2.2 Контрол по химични съставки

2.2.1 При план **26** проби козметични продукти за 2016г са изследвани **30** проби на РЗИ Стара Загора. Извършени са **34** химични изследвания. Пробите са изследвани по

показатели посочени в Указание за дейността на РЗИ през 2016г – съдържание на водороден пероксид, съдържание на борна киселина, борати и тетраборати, съдържание на хлорхексидин, съдържание на формалдехид и параформалдехид, съдържание на амоняк, съдържание на тиогликолова киселина и нейните соли, съдържание на селенов дисулфид, съдържание на литиев хидроксид, съдържание на глутаралдехид, съдържание на оксалова киселина, нейните естери и алкални соли, определяне на хлорати на алкални метали и съдържание на тежки метали – олово и кадмий в козметични продукти предназначени за гримиране, кремове, емулсии, лосиони, гел, масла за кожата и продукти предназначени за приложение върху устните. В изследваните проби не са установени отклонения.

2.2.2 Съгласно мониторинг за съдържание на тежки метали в козметични продукти за 2016г. са планирани **14** проби на **РЗИ Хасково** и **РЗИ Сливен** за анализ за съдържание на **тежки метали** – олово и кадмий в горепосочените козметични продукти. Извършени са **28** изследвания. В изследваните проби не са установени наднормени концентрации на тежки метали.

2.2.3 На **РЗИ гр. Сливен, РЗИ Хасково, РЗИ Бургас, РЗИ Пловдив, РЗИ Кърджали и РЗИ Ямбол** съгл. Указание на МЗ за планиране на дейността за 2016г. са изследвани по **2** проби изделия/ аксесоари, за наличие на никел. Извършени са **12** анализа. Не са установени отклонения по изследвания показател.

3. Химични вещества, препарати (смеси) и изделия

3.1 Контрол на битово- химични препарати (детергенти)

От Дирекция „Надзор на заразните болести” са постъпили за анализ **4** броя проби при план **4** проби. Извършени са **5** анализа по показатели общо ПАВ и карбонати. Не са установени отклонения.

3.2 Контрол на биоциди

3.2.1 От Дирекция „Надзор на заразните болести” при план **150** проби са изследвани **324** проби биоциди от лечебни заведения. Извършени са **385** анализа. Не са установени отклонения.

3.2.2 От Дирекция „Обществено здраве” - При план **67** проби са изследвани **77** проби биоциди от детски заведения, от централни водоизточници и от плувни басейни. Извършени са **78** анализа по показатели активен хлор и четвъртични амониеви съединения, в които не са установени отклонения.

3.3 Контрол на приготвени разтвори за дезинфекция

3.3.1 Изследвани дезинфекционни разтвори по искане на дирекция НЗБ

Изследвани са **311** проби дезинфекционни разтвори при план **150** проби. Извършени са **331** изследвания. Няма отклонения в изследваните проби.

3.3.2 Изследвани дезинфекционни разтвори по искане на дирекция ОЗ

Изследвани са **82** проби дезинфекционни разтвори при план **74** проби. Извършени са **82** изследвания. Установени са **2** отклонения в **2** от изследваните проби.

4. Физико-химичен контрол на почви

Планираните **4** проби почва са изследвани през I то шестмесечие на 2016г. по показатели активна реакция / рН/ и нитрати. Извършени са **8** изследвания. Не са установени отклонения.

5. Санитарно-микробиологичен контрол за оценка на степента на замърсяване на производствена среда, персонал и инструментариум в обектите с висока степен на риск

Микробиологичният контрол през 2016г. е осъществен съвместно с дирекция „Обществено здраве”. Изследвани са **753** проби утритки от детски и учебни заведения, както и от други обекти. Извършени са **3012** анализа.

Нестандартните анализи са **14** или 0,5%, по показатели общ брой микроорганизми и коли форми. Нестандартни проби **8** или 1,1% .

Дейности по искане на физически и юридически лица

1. Физико-химичен и микробиологичен контрол на водни проби

Поискани от физически и юридически лица за изследване по физико-химични и микробиологични показатели за 2016г. са 1178 броя водни проби включващи води от водопроводната мрежа на населеното място, от водопроводната мрежа на ведомствено водоснабдяване, води от местни водоизточници, необработени сурови води от водоизточници за питейно-битово водоснабдяване, минерални води при водоизточника и води от плувни басейни. Извършени са 6882 изследвания. От тях 162 проби или 13,8% не съответстват на нормативните изисквания. 273 изследвания са с отклонения или 4,0%.

2. Физико-химичен и микробиологичен контрол на хранителни проби

2.1 През 2016г по физико-химични и токсикохимични показатели са изследвани 75 проби храни. Извършени са 210 изследвания.

2.2 Изследвани са 532 хранителни проби по микробиологични показатели. Извършени са 851 изследвания. Установени са отклонения в 14 проби и 19 изследвания – ентеробактериацие, коли форми и плесени.

3. Контрол на бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води по физико-химични и микробиологични показатели

Изследвани са 2 проби бутилирани минерални, изворни и трапезни води по микробиологични показатели, съгласно изискванията на Приложение №5 на Наредбата за изискванията към бутилираните натурални минерални, изворни и трапезни води, предназначени за питейни цели. Извършени са 4 изследвания. В изследваните проби не са установени отклонения.

4. Санитарно-микробиологичен контрол за оценка на степента на замърсяване на производствена среда и персонал в хранителни обекти

Поискани от физически и/или юридически лица за 2016г са 793 утревки от производствени обекти, на които са извършени 1396 изследвания.

Установени са отклонения в 6 от изследваните проби в 11 от извършените анализи, по показатели- ОБМ и Коли форми.

5. Контрол на шум

По искане на физически и/или юридически лица са извършени 14 измервания за ниво на шум в работна среда в 6 обекта. Не са установени отклонения.

6. Контрол на осветеност и микроклимат

6.1 Извършени са 18 измервания за осветление в 4 обекта. Не са установени отклонения.

6.2 За микроклимат са извършени 68 измервания в 4 обекта. Не са установени отклонения.

7. Изследвани биоциди

Изследвани са 21 проби. Извършени са 35 изследвания. Не са регистрирани отклонения.

8. Химични агенти и прах във въздуха на работна среда

През 2016г. са извършени 81 анализа за съдържание на прах в инхалабилна и респирабилна фракция, съдържание на свободен кристален силициев диоксид и химични агенти във въздуха на работна среда в 2 обекта – „Девня Цимент” гр. Девня и „Диел Комерс” ООД гр. Варна. Извършени са изследвания на 32 проби. Установиха се 5 отклонения в 3 от изследваните проби.

На основание Заповед на Министъра на здравеопазването № РД-01-245/28.07.2016г. за възлагане на дейности за 2016г. по Националната програма за намаляване въздействието на радон в сгради върху здравето на българското население 2013-2017г., приета с Решение № 537 на Министерски съвет от 2013г. бяха предприети следните дейности:

Със Заповед № РД-01-238/21.11.2014г. на директора на Регионална здравна инспекция Стара Загора беше актуализиран състава на Областен координационен съвет с председател д-р Златина Нанева.

На 15.12.2016 г. се проведе заседание на ОКС. Заседанието протече при следния дневен ред: 1. Представяне на презентация на тема „Радон” и 2. Отчет за изпълнение на дейностите по Национална програма за периода 2014 – 2016 г., извършени от РЗИ.

Провеждане на кумулативни измервания на радон

В периода м. януари – м. февруари 2016г. са събрани детекторите тип RSFV за разпространяване в жилища от първа фаза. На 24.02.2016г. са изпратени на Националния център за радиобиология и радиационна защита (НЦРПЗ) с Приемно-предавателен протокол 98 бр. детектори тип RSFV, 3 бр. дублиращи детектори и 1 бр. нулев детектор, придружени от копия от Анкетни карти, попълнени от участниците в първа фаза на проучването за нивата на радон в жилищни сгради.

При събирането на детекторите от първа фаза са предадени на участниците детекторите от втора фаза за разполагане в жилищата им.

В периода м. май – м. юни 2016г. са събрани детекторите тип RSFV за разпространяване в жилища от втора фаза. На 17.06.2016г. са изпратени на Националния център за радиобиология и радиационна защита (НЦРПЗ) с Приемно-предавателен протокол 96 бр. детектори тип RSFV, 2 бр. дублиращи детектори и 1 бр. нулев детектор.

Въвеждане на данните от проведеното проучване на нивата на радон в сгради (срок 2015-2017 г.)

В работната таблица от първа фаза, предоставена от НЦРПЗ, във формат таблица Excel, са допълнени датите на поставяне и сваляне на детекторите от втора фаза на проучването и са въведени данните от новите анкетни карти, попълнени през втора фаза. Работната таблица е изпратена по електронен път на националния координатор на Програмата.

Мониторинг и оценка на програмата

Областният координатор на програмата и служител на РЗИ Стара Загора взеха участие в семинар по Националната програма за намаляване въздействието на радон в сгради върху здравето на българското население, организиран от МЗ, който се проведе в периода 23.11 – 25.11.2016г. в гр. Велинград. На семинара беше представен отчет от НЦРПЗ за изпълнените до момента дейности по Програмата и проект на МРРБ за Наредба за техническите изисквания към сградите за защита от радон.

В заключение може да се обобщи, че през 2016 г. екипът на РЗИ - Стара Загора изпълняваше своите задачи по организиране и осъществяване на държавната здравна политика на областно ниво като делегиран орган на Министерство на здравеопазването с чувство на отговорност и висок професионализъм.

Директор:/П/.....

Д-Р ЗЛАТИНА НАНЕВА

Директор на РЗИ – Стара Загора